106E JAARGANG — NO.: 118 ZATERDAG 27 MEI 1989

AMIGOE

VANDAAG

Preke

13 miljoen gulden down the drain

OP STAAT ACHTER PLO-VREDESINITIATIEF

Voorbereiding keuze president en vorming nationaal kabinet

Arabische liga doet nieuwe bemiddelingspoging Libanon

CASABLANCA — De buitengewone zitting van de rabische liga is vrijdag afgesloten met een slotverklang waarin de Liga zijn steun uitspreekt voor de vredesitiatieven van de PLO en voor een nieuwe bemiddengs-poging om in Libanon tot presidents-verkiezingen de vorming van een regering van nationale eenheid te omen.

"De conferentie spreekt zijn eun uit voor het Palestijnse edesinitiatief", heette het in slotverklaring. Al voordat top begon, was min of meer ker dat ook Libië en Syrië — t enige Arabische land dat de aat Palestina nog niet heeft kend — achter het diplomak offensief van de PLO zoun gaan staan. Tijdens de top tmoetten PLO-leider Arafat de Syrische president Assad kaar. Over het resultaat van ze ontmoeting is niets bend.

NIEUWE STAP

Vast staat wel dat de steun or de PLO-stappen indirect k betekent dat de 22 lidstan van de Liga resolutie 242 en 8 van de VN-veiligheidsraad nderschrijven als uitngspunt voor een internatiole vredes- conferentie waar raël echter niet aanwil. Tijns de top riep de Israëlische emier Shamir zijn Arabische uren opnieuw op tot gescheien onderhandelingen per nd over grenzen. In resolutie 2 wordt gesteld dat alle stan in het Midden-Oosten recht ebben op veilige en internatiaal erkende grenzen. Commentatoren zien hierin een euwe stap naar impliciete erenning van Israël, een inrpretatie die Egypte al in 967 — toen de veiligheidsraad resolutie aannam — aanng en onderschreef.

De indirecte erkenning van raël zit ook vervat in het feit t steun voor het Palestijnse edesinitiatief ook betekent t men achter het PLO-idee aat om een internationale edesconferentie ook te basen op VN-resolutie 181. Die solutie uit 1947 werd destijds or de betrokken Arabische nden verworpen en de geldigeid ervan wordt door sommige perts in het internationale cht in twijfel getrokken, omt de resolutie het vroegere itse mandaatgebied Palestiopdeelt in een Israëlische en een Palestijnse staat, zonder dat de Palestijnen in een referendum vooraf om hun mening daarover werden gevraagd.

BEMIDDELEN

De top werd het eens over instelling van een nieuwe bemiddelaars- commissie voor Libanon, bemand door koning Hassan II van Marokko, koning Fahd van Saudiarabie en de Algerijnse president Chadli Benjedid. Volgens de Saudische minister van Buitenlandse zaken prins Saudi Al-Faisal heeft deze commissie — die de vorige onder leiding van Kuwayt vervangt — alle bevoegdheden gekregen om besluiten te nemen over de aanwezigheid van buitenlandse troepen in Libanon.

TERUGTREKKING

De Iraakse minister van Buitenlandse Zaken Tareq Aziz zei vlak voor de opening van de slotzitting dat er al een "gentlemen's agreement" was bereikt over terugtrekking van de Syrische troepen. Meer details werden hierover niet bekendgemaakt.

De bemiddelaars moeten de volgende stappen voorbereiden:
— bijeenroeping van het Libanese parlement, eventueel buiten Libanon, voor uitwerking van grondwets- hervormingen,
— terugtrekking van alle gewapende leger(tje)s uit Bayrut en omgeving, militair bestuur door het geregelde Libanese leger,
— vergadering van het parlement in Bayrut om grondwetsherzieningen goed te keuren en een nieuwe president te kiezen.
— Parijs werd genoemd als trefpunt voor de onderhandelingen. Over zes maanden zou een nieuwe top van de Liga worden belegd voor bespreking van de resultaten.

Op weg naar NAVO

■ *ANDREWS AIR FORCE BASE — President George Bush van de Verenigde Staten vertrok vrijdag met zijn echtgenote Barbara naar Europa. Hij woont onder meer de top- conferentie bij van de NAVO. Met zijn bezoek wil Bush het belang dat hij hecht aan dit Noord Atlantisch bondgenootschap onderstrepen. Hij valt met zijn neus in de boter omdat de NAVO flink verdeeld is over de vraag of men moet beginnen met de modernisering van de korte afstand kernwapens of niet. Het ziet er niet naar uit dat men het daarover meteen eens wordt.*

(AFP/ satellietfoto)

DE IN financiele nood verkerende Amerikaanse luchtvaart- maatschappij Eastern Airlines heeft van zijn curatoren toestemming gekregen om zeventien vliegtuigen te leasen aan andere maatschappijen. Veertien vliegtuigen worden voor minimaal drie jaar gehuurd door Pan-Am, twee gaan er naar American Trans-Air en een naar Majestic Airlines.

OTROBANDA

■ *WILLEMSTAD — Gisteravond werd officieel het startschot gegeven voor de uitvoering van het rioleringsproject Otrobanda. Dit plan gaat 13 miljoen gulden kosten en wordt gefinancieerd door de Europese Gemeenschap en door Nederland. Onder het toeziend oog van bij het project betrokken diensten, bestuurders en natuurlijk de aannemers, werd een metershoog bord onthuld. Aan minister Franklin Crestian van Ontwikkelingssamenwerking en **George Hueck**, gedeputeerde voor DOW, de eer om aan het koord te trekken...*

Wat is Plataforma Otrobanda?

PLATAFORMA OTROBANDA is een belangengroep van bewoners van deze wijk en wordt geassisteerd door een ambtenaar van de Milieudienst (voorlichting), een wijkopbouwwerker van de dienst Sociale Zaken, een planoloog en een vertegenwoordiger van de handel uit Otrobanda. Deze organisatie is tot stand gekomen uit het initiatief van de parochieraad van Santa Familia en Santa Anna, die zich niet langer kon neerleggen bij de vervuiling, verkrotting en het verval van de binnenstad.

De doelstelling van Plataforma Otrobanda is: Verbetering van het leefklimaat in Otrobanda in de ruimste zin. Dit omvat onder andere de verbetering van:

de infrastructuur (wegen, riolering, bebouwing, faciliteiten),

het milieu (aanbieding en afvoer van afval, verfraaiing van de binnenstad, sanering van uit de hand gelopen situaties),

het sociaal klimaat (huisvesting, recreatie, sociale controle, culturele activiteiten, informatie).

Vandaag in de bijlage Napa op pagina 5 een interview met David Dick, voorzitter van Plataforma Otrobanda. **Het eerste artikel** in een serie over de Andere Kant, stond in de Napa van 13 mei.

Aantal demonstranten aan afnemen

PARTIJ CHINA WACHT ZUIVERING

PEKING — In China is de roep om "zuivering" van de Communistische partij begonnen. De 84-jarige Chen Yun, voorzitter van de Centrale adviescommissie van de partij, zei vrijdag voor de Chinese staatstelevisie dat "de geheime samenzwering van een klein groepje mensen" blootgelegd moet worden. Hoewel diens naam niet genoemd werd, was dit volgens ingewijden een openlijke aanval op de hervormings- gezinde Chinese partijleider Zhao Ziyang.

De Chinese televisie onderbrak haar normale programma om Chens redevoering tijdens een spoedzitting van de Adviescommissie uit te zenden. "Deze chaos", aldus Chen Yun, "is niet bij toeval ontstaan. Een van de oorzaken is dat we het Marxistisch- leninistische onderwijs een tijd lang hebben laten verslappen en dat heeft tot verzwakking van de partij- ideologie geleid". En hij voegde er aan toe: "Als we geen eind maken aan deze chaos die begonnen is door een klein groepje mensen, dan zal China geen vreedzame dag meer beleven".

ACTIES

Deze uitspraken voeden de geruchten dat partijleider ZHao, de Politburoleden Hu Qili en Tian Jiyun en minister van Defensie Qin Jiwei er van beschuldigd worden een "antipartijfractie" te hebben opgericht. Volgens onofficiele berichten zouden zij "gezuiverd" worden, omdat zij tegenstanders waren van het uitroepen van de staat van beleg en gefaald hebben de demonstrerende studenten onder controle te houden. Zhao zou zelfs al enkele dagen onder huisarrest staan. Hij is al een week niet meer in het openbaar verschenen.

Donderdagavond laat besloten de studenten na langdurig beraad hun acties voort te zetten, ondanks berichten dat premier Li Peng meer troepen zou inzetten om de demonstraties te beëindigen. Het aantal mensen dat zich in Peking en andere grote steden in China op straat begeeft om te demonstreren, neemt echter af. In Peking zou het nog "slechts" gaan om zo'n 15.000 mensen. In Hongkong kwamen vrijdag overigens 100.000 mensen in een park bijeen om sympathie te betuigen met de Chinese protestbeweging. Zaterdag zal daar een groot popfestijn plaatsvinden, dat een half miljoen gulden moet opbrengen ter ondersteuning van de Chinese studenten in Peking.

Raad van Europa:

Hongarije en Polen present

STRAATSBURG — Voor het eerst in de veertigjarige geschiedenis van de Raad van Europa doen regeringsvertegenwoordigers uit Polen en Hongarije mee aan een bijeenkomst op ministers- niveau.

De ministers voor Sport van Hongarije en Polen nemen namelijk deel aan een bijeenkomst van de Sport- ministers van de Raad van Europa die van 31 mei tot 1 juni in de IJslandse hoofdstad Reykjavik wordt gehouden. Zo werd in Straatsburg meegedeeld. Bij deze Raad zijn 23 landen aangesloten.

Joodse kolonisten aan minister Sharon:

Geef ons vrije hand tot wraak

ARIEL — Boze joodse kolonisten uit de stad Ariel op de estelijke Jordaanoever hebben vrijdag minister Ariel aron verzocht hen de vrije hand te geven om wraak te emen tegen Palestijnen die gooien met stenen en andbommen.

"Wij worden elke nacht in de straten aangevallen. Wanneer wij rug willen slaan, houdt het leger ons tegen en stuurt het soldan om de Palestijnse dorpen te beschermen", zo klaagde een kolost tegenover Sharon die een bezoek bracht aan de westelijke rdaanoever. Hier hebben ruim zeventigduizend Joodse kolosten zich gevestigd.

BESCHERMEN

Minister Sharon van Handel en Industrie, die het rechtse Lid-blok aanvoert, waarschuwde zijn toehoorders ervoor niet de t te overtreden. Hij zei echter ook dat "elke jood het recht en de icht heeft zichzelf te beschermen". Joodse kolonisten schoten langs op Palestijnen waarbij zeker vijf gewond raakten.

Vrijdag raakten in het vluchtelingenkamp Dheisheh bij Betlem zes Palestijnen gewond toen Israelische militairen het vuur hen openden tijdens een rouwmanifestatie om drie Palestijnen e twee weken geleden door het Israelische leger werden gedood.

VREDES-ACTIVISTEN

In het dorpje Kalkilya op de Jordaanoever arresteerde het leger rijdag 27 Israëlische vredes- activisten die betoogden tegen de op anden zijnde vernieling van een Palestijnse woning. Dit zei de inkse parlementariër Dedi Zucker. De bewoner van het betreffende huis zou vorige week met brandbommen hebben gegooid.

Bush: minder troepen

NEW YORK — De Amerikaanse president George Bush gaat de opheffing aankondigen van de economische sancties tegen de Sovjet Unie.

Dit zal gebeuren tijdens de NAVO- topconferentie welke in Brussel wordt gehouden. De sancties werden tien jaar geleden afgekondigd na de inval van de Sovjetunie in Afghanistan. De New York Times meldde dit zaterdag. Vanuit de NAVO was druk op Washington uitgeoefend hiertoe, vooral door Bonn en Londen

Mondale verlaat politiek

MINNEAPOLIS — De voormalige Amerikaanse vice president Walter Mondale verlaat de politiek. De Democratische politicus heeft dit in zijn thuis- staat Minnesota bekend gemaakt.

Hij liet weten geen kandidaat te willen zijn voor de senaats- zetel van Minnesota die in 1990 vacant komt. Nu bezet de Republikein Rudy Boschwitz die zetel. Mondale zegt geen ambitie meer te hebben in enige gekozen ambt. Hij acht de tijd gekomen dat andere kandidaten zich melden. Hij is 61 jaar en wil actief blijven als partner van een advocaten- kantoor. Mondale is lid van de senaat geweest van 1965 tot 76. Toen werd hij tot vice- president gekozen naast Jimmy Carter. In 1984 deed hij een gooi naar het presidentschap maar hij leed een duidelijke nederlaag tegen Ronald Reagan.

Arubaanse delegatie naar Korea

ODEA wil lid worden van verplegenden-internationale

ORANJESTAD — Het hoofd van de afdeling opleidingen van het dr. Horacio Oduber hospitaal — tevens voorzitter van de ODEA — Richard Maxwell is vergezeld van Grace Richard verpleegster bij de directie Volksgezondheid Aruba, die vice presidente van de ODEA is, naar Korea vertrokken.

Zij wonen — ODEA heeft het lidmaatschap van deze organisatie aangevraagd — het negentiende congres van de International Council of Nurses (ICN) bij, dat van 28 mei tot en met 2 juni wordt gehouden. Tijdens dit congres met workshops zullen vele inlichtingen worden gegeven onder meer over de belangrijke rol die het verplegend personeel speelt in de volksgezondheid, verzorgen en begeleiden van patiënten onder verschillende omstandigheden, zoals bij AIDS, kanker, stervend, alcoholmisbruik, rehabilitation, enz.

Verwacht wordt dat tijdens het congres Aruba als lid zal worden aangenomen. Deelname aan dit congres was mogelijk dankzij de medewerking van de directie van het Hospitaal, American Airlines en eigen bijdragen.

DE AMERIKAANSE senaat heeft een wetsvoorstel goedgekeurd om het minimumloon te verhogen tot 4,55 dollar per uur. President Bush heeft eerder laten weten dat hij zijn veto zal uitspreken over elk voorstel, dat hoger gaat dan 4,25 dollar per uur.

Uno opvolger van Takeshita

...SOSUKE UNO...
(AFP/ satellietfoto)

TOKYO — De huidige minister van Buitenlandse zaken van Japan wordt het meeste genoemd als opvolger van premier Takeshita.

Dit meldden de Japanse media zaterdag. Noburu Takeshita heeft Uno voorgedragen als zijn opvolger tijdens een gesprek met de voorzitter van de regerende Liberale partij LDP, Maysayoshi Ito. Takeshita kondigde eind april aan dat hij ont... ling van de begroting door het parlement. Hij is een der slachtoffers van het zogenaamde Recruit- schandaal

In brief Gummarus aan Bestuurscollege:

Situatie alarmerend in Koraal Specht

WILLEMSTAD — Henky Gummarus van de Democratische Partij wil via een brief aan het Bestuurscollege de aandacht vestigen op de alarmerende toestand in Koraal Specht. Jeugddiensten, Sedukal, Y.M.C.A., Stichting Sport en Recreatie Koraal Specht en de parochieraad doen alles wat in hun vermogen ligt om de situatie te helpen verlichten, maar wegens gebrek aan fianciën en menselijke hulpbronnen, begeleiding en steun van de overheid, is hun succes marginaal, aldus Gummarus.

Na verschillende bezoeken van Gummarus aan de wijk en in gesprekken met de wijkbewoners, kenschetste Gummarus de situatie als volgt. De wijk bevat meer dan 780 volkswoningen die gebouwd zijn in de jaren 1968 tot 1970. Gedurende de daaropvolgende jaren heeft Koraal Specht volgens Gummarus niet die aandacht gekregen zoals andere wijken die van de overheid gekregen hebben.

DRUGSHANDEL

Vanwege de hoge werkloosheid in deze wijk hebben handelaren in verdovende middelen zich stevig in deze buurt gevestigd. Dit heeft weer tot gevolg gehad dat de criminaliteit is toegenomen waardoor de sociale situatie gedurende de tachtiger jaren enorm achteruit is gegaan. Hoewel verschillende diensten, instanties en sociale partikuliere instanties verdienstelijk werk hebben verricht, is hun effectiviteit marginaal gebleven vanwedge het gebrek aan aandacht en hulp van het Bestuurscollege.

Gummarus deed een aantal aanbevelingen die volgens hem een verbetering voor de wijk kunnen betekenen. Zo moet de sanitaire situatie in de wijk drastisch gerenoveerd worden. Een riolering naast een scholencomplex functioneert al meer dan vijftien jaar niet goed, met als gevolg dat op een zeker moment de riolering vol water komt te staan, inclusief fecaliën die op het terrein naast de huizen en de scholen terechtkomen. Deze situatie moet zo snel mogelijk verbeterd worden.

De wijk heeft verder geen verlichting, vooral de scholen en parkeerplaatsen rond de scholen. Dit om te vermijden dat deze plaatsen gebruikt worden voor activiteiten die het daglicht niet kunnen verdragen. Het gebrek aan verlichting werkt vandalisme en diefstal in de hand, aldus Gummarus.

Hij pleitte voorts voor meer politiebewaking. Volgens de bewoners zal de situatie in de wijk aanzienlijk verbeteren als de politie regelmatig haar gezicht laat zien. Verder bestaat er behoefte aan een crèche, dokterspraktijk en vooral een buurtcentrum waar veel sociale activiteiten ontplooid kunnen worden.

HERSCHOLING

Verder stelde Gummarus voor de schoolgebouwen te gebruiken voor de opleiding en herscholing van de bewoners van Koraal Specht en voor het scheppen van de mogelijkheid voor sport en recreatie onder goede begeleiding. Een groot deel van de inwoners van Koraal Specht zijn mensen die de wetten respecteren, zich goed gedragen en langzaam maar zeker de indruk krijgen dat de overheid hun wijk vergeet. Gummarus deed dan ook een dringend beroep op de regering een urgentieplan op te stellen niet alleen over het saneren van de ongewenste situatie in deze wijk, maar vooral om de bewoners te helpen zich op een produktieve en gezonde wijze te ontplooien.

■ *WILLEMSTAD — Gisteren was minister drs. Stanley Inderson te gast bij het bureau Landsbemiddelaar, bij welke gelegenheid hem het eerste exemplaar van het jaarverslag 1988 van het bureau werd aangeboden door de secretaris van de Landsbemiddelaar R.A. Thodé.*

Dit gebeurde in het bijzijn van landsbemiddelaar drs. M. Schill-Maria, de waarnemend landsbemiddelaar, R.A. Francisca, alsook de dames Ascencion, I. Rosa en Rodriquez-Venloo.

PIKA

Mis(s)plaatst

De Miss Universe verkieingen zijn achter de rug. Ana Maria Mosteiro heeft het niet zover gebracht als menig Curaçaoënaar stiekem hoopte. Maar ja, die Angela Visser mocht er dan ook best wezen.

Gelukkig is er een tweede kans weggelegd voor Supharmie Sadjie. Zij mag naar Londen voor de Miss World verkiezing.

Leuk is dat.

En zoiets moet je goed pie-arren zoals dat in de wereld van de public relations heet. Ambassadrice Supharmie heeft van haar sponsor dan ook wat kaartjes gekregen om mee te nemen naar Londen. Om uit te delen.

En dasnounet wat mijnheer Ciro van Ciro's Alta Moda niet had moeten doen. Want wat een foei-lelijk kaartje is dat geworden. Supharmie's ranke lijf staat geprojecteerd tegen een hinderlijke achtergrond van huisjes-in-de-verte. En een kaart die wel Curaçao toont, maar niet aangeeft waar het eiland te vinden is op de globe, is tussen Supharmie en de achtergrond gemoffeld. De randen van de foto zijn smoezelig en onafgewerkt en blijkbaar heeft iemand op een regenachtige zondagmiddag de begeleidende tekst uitgetikt op zijn opa's type-machine. De letters zijn op z'n zachts gezegd een tikkie scheef opgeplakt. Daarbij heeft de knutselaar ook nog de letters door elkaar gehaald zodat de hoofdletter van Curaçao terecht is gekomen in de tweede lettergreep van het woord 'welcome'.

Bovendien is men zo dom geweest om de naam van onze Supharmie nergens te vermelden. Blijkbaar is mijnheer Ciro nogal vol van zichzelf, want in plaats dat hij denkt aan zijn pupil, heeft-ie de naam van zijn eigen zaak in grote letters onder de foto geprojecteerd.

Dat vinden wij van de redactie, genant.

Zoekplaatje

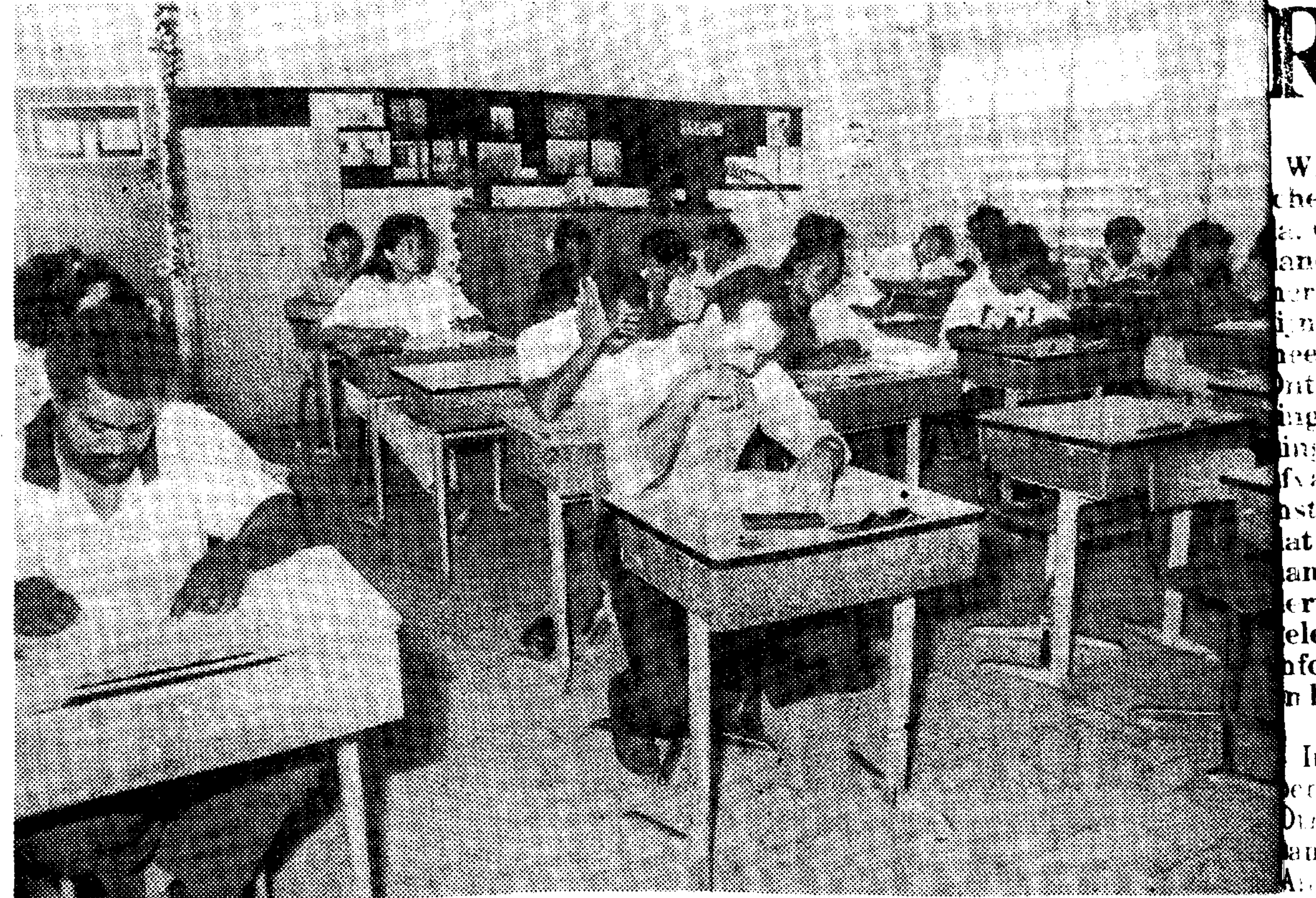

Nog één keer de Miss Universe verkiezing. Via de fotosatelliet kregen wij een leuke prent binnen van enkele Missen. Knap zijn ze allemaal, maar wij waren toch even verbaasd toen wij een dubbelganger van de Hollandse winnares meenden te ontwaren. Of was de winnares de feitelijke dubbelganger van de ten onrechte van dubbelgangigheid beschuldigde miss?

Het leek ons aardig de bewuste foto te presenteren. Links de Miss USA en rechts de Miss Holland. Of andersom, want dat weten we ook niet meer zo precies aangezien het fotoonderschrift zoek is.

De opdracht bij de foto luidt: Zoek de tien verschillen. Oplossingen sturen naar de redactie onder vermelding van **'PIKA'**.

Leerkrachten doen examen

■ *WILLEMSTAD — Onlangs hebben 560 leerkrachten van de scholen voor basisonderwijs en LOM/MOK een examen afgelegd om hun kennis van het Papiamentu te testen. Op zeven scholen werd het examen schriftelijk afgenomen. Het mondelinge gedeelte volgt later.*

Assemblee Pax et Justitia in Bazel

WILLEMSTAD — Van 15 tot 21 mei is in Bazel (Zwitserland) een bijeenkomst gehouden van de Europese Assemblee van "Pax et Justitia". De bijeenkomst is georganiseerd door de Conferentie van Europese Kerken samen met de Raad van Katholieke Bisschoppen in Europa.

Aan de assemblee hebben 700 delegaties van de Oeral tot Gibraltar en van IJsland tot Sicilië deelgenomen. Daarmee zijn alle grenzen in Europa overschreden en is het voor de eerste maal in de geschiedenis in Europa gelukt om alle kerken bij elkaar te krijgen en samen te studeren en een principe dokument op te stellen op basis waarvan de kerken hun programma voor de toekomst zullen gaan formuleren met als doel het bereiken van vrede, gerechtigheid en integriteit.

Behalve 700 delegatieleden hebben vertegenwoordigers van de oecomenische en regionale conferenties, buiten Europa, aan deze assamblee als broederdelegaties deelgenomen. Voor de Conferentie van Caribische kerken is als één van de voorzitters gekozen mevrouw M.M. Leetz-cijntje, de Anglicaanse pater William Thompson van de Bahamas als lid van de Voortzettingscommissie en Anthony Park uit de Bahamas als vertegenwoordiger van de jongeren.

Het uitgebreide programma omvatte onder meer aktiviteiten voor de delegatieleden en de bevolking van Bazel en Europa in het algemeen. Elke dag werd 's morgens begonnen met gebeden en een Bijbelstudie in de kathedraal van Bazel. Van 10.00 tot 12.00 uur werden redevoeringen gehouden, 's middags gevolgd door werkgroepen, plenaire zittingen en hearings in verschillende kerken tot 22.00 's avonds.

Volgens mevrouw Leetz was de organisatie geweldig en was het een geweldige ervaring voor alle deelnemers en inwoners van Bazel, alsmede de Europese landen die het programma via de televisie hebben kunnen volgen.

WEERSVERWACHTING GELDIG tot morgenmiddag 12.00 uur lokale tijd:
Overwegend half bewolkt, tijdelijk zwaar bewolkt met voornamelijk in de nacht- en ochtenduren kans op enkele plaatselijke buien mogelijk vergezeld met onweer.
Matige overdag af en toe vrij krachtige oostelijke wind (tussen zes en 20 knopen).

Weeroverzicht:
De zwakke storing in de hogere luchtlagen boven het Caribisch gebied beïnvloedt onveranderd de activiteit van de intertropische convergentiezone. Hierdoor zal ook in de komende 24 uur veel bewolking en plaatselijke buien tot ontwikkeling komen.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 0800 L.T. **Afgelopen 24 uur**

Station	Het weer	Max	Min	Neerslag mm
Aruba	zwaar bewolkt	--	--	0.0
Bonaire	regenbui	32	25	0.1
Curaçao	regenbui	30	26	0.5
St Eustatius	half bewolkt	29	26	0.0
St Maarten	zwaar bewolkt	30	24	6.1
Amsterdam	licht bewolkt	21	10	0.0
Boston	nevel	21	16	0.0
Caracas	motregen	27	18	0.0
Chicago	onbewolkt	22	08	0.0
Detroit	onbewolkt	26	12	0.0
Kingston	licht bewolkt	33	23	0.0
Miami	nevel	32	23	0.0
New York	half bewolkt	26	19	0.0
Paramaribo	licht bewolkt	32	22	1.0
Philadelphia	nevel	30	18	0.0
Port of Spain	zwaar bewolkt	31	24	0.0
Sto Domingo	half bewolkt	31	23	0.0

Multiple-choice tekst VWO-examen

BIJ DE Franse multiple-choice teksten VWO van dit jaar zit één tekst die er mijns inziens binnen de Antilliaanse kontekst uitspringt. Het gaat over de rol van de niet-geschreven Afrikaanse literatuur en vooral de te ondernemen stappen om deze eigen literatuur en eigen talen een positie te geven in het onderwijs en in de maatschappij. Vooral dit laatste is zeer van toepassing op de Antilliaanse problematiek.

Het rommelt weer aan alle kanten in het onderwijsveld; er zijn vernieuwingen op komst, waarbij ook hier op de eilanden weer keuzes gemaakt moeten worden.

Ik heb deze tekst vertaald met de bedoeling wat leesvoer aan te dragen voor al degenen die nauw betrokken zijn bij de ontwikkeling van de Antilliaanse taal en kultuur en die eigenlijk ook nog steeds niet weten hoe het nou eigenlijk allemaal precies verder moet. Misschien werpt deze tekst een nieuw lichtje in de duistere nis.

FRED BLEUMER
Radulphus College

IN DE traditionele Afrikaanse gemeenschappen vond de socio- literaire opvoeding plaats door middel van allerlei soorten verhalen (raadseltjes, korte verhalen, heldendichten, legendes) die door de oudste leden van de stam werden overgebracht. Tegenwoordig moet de school zich met deze taak belasten, want iedereen is het erover eens dat het onderwijs de beste manier is om een kultuur op waarde te schatten en te leren kennen, met name via de taal en de literatuur. Welnu, in bijna alle Afrikaanse staten boven de Sahara zijn de Europese talen de enige voertalen in het onderwijs en alleen de literatuur in deze talen, die sinds 1972 ook Afrikaanse schrijvers hierbij inbegrijpt, komt op de schoolprogramma's voor.

Om deze situatie te rechtvaardigen heeft men beweerd dat de Afrikaanse talen noch voldoende geschikt, noch voldoende rijk zijn om de voor het onderwijs benodigde concepten te vertalen. In feite, zijn de problemen die zich bij het onderwijs voordoen voor alles technische problemen over transcriptie en terminologische omschrijvingen. Maar de uitsluiting op dit moment van de Afrikaanse talen en literatuur- uitingen op de scholen moet worden toegeschreven aan andere weerstanden.

Het voornaamste obstakel is het hardnekkige en wijd verbreide voorwendsel waarbij men deze talen en literatuur- uitingen identificeert met sub-kultuur zelfs met non-kultuur.

De houding van de politiek verantwoordelijken is gereserveerder naarmate de Afrikaanse talen vanwege hun grote aantal in de meeste staten, maar al te graag worden aangeduid als factoren die de nationale eenheid verbreken.

Deze negatieve houding wordt bij de lerenden vertaald door een gebrek aan motivatie voor hun talen en hun literatuur, die hoewel ze in het dagelijkse leven de boventoon voeren, helaas geen enkele sociale promotie noch prestige met zich meebrengen. Aan de andere kant wordt het 'technische' argument naar voren geschoven: deze mondelinge kulturen die niet over handboeken en leesboeken beschikken kunnen niet doelmatig worden onderwezen binnen het kader van een school die onlosmakelijk is verbonden met het schrift.

Maar pak je het probleem zo niet van de verkeerde kant aan?? Deze dokumenten zijn nergens een natuurlijk gegeven en je moet ooit eens beginnen ze uit te werken. In feite hangen de problemen rondom het Afrikaanse taal- en literatuuronderwijs in eerste instantie af van een politieke beslissing alvorens de pedagogische methodes hierin te betrekken. Alleen hun officiële erkenning zou, door de geesten te bevrijden, de socio- kulturele vooroordelen kunnen overwinnen en de technische obstakels te boven kunnen komen door een proces op gang te brengen waarbij de talen worden genormaliseerd en gestandaardiseerd, literatuur wordt vastgelegd, handboeken worden geredigeerd. Zonder hiermee de belangrijke Europese talen opzij te schuiven zou een dergelijke keuze het mogelijk kunnen maken dat er een legitieme plaats wordt geschonken aan de uitdrukking van nationale kulturen.

Om echt doeltreffend te zijn zou dit nieuwe onderwijs niet moeten worden 'gekopieerd' van westerse modellen. Men zou een bewijs van vernieuwing moeten leveren door zich rekenschap te geven van de konkrete situaties van de derde wereld landen en door minstens in de eerste jaren voorrang te geven aan het mondelinge boven het schriftelijke taalgebruik middels een originele metodologie.

De introductie op school van de niet- geschreven taal en literatuur zou overigens een aantal niet te verwaarlozen voordelen met zich mee brengen.

Concert in Coney Island

Lovindeer op Curaçao

■ *De Jamaicaanse artiest Lovindeer samen met impresario Ivan Martis van The Sound production.*

WILLEMSTAD —Zondag 28 mei presenteert The Sound Production van Ivan Martis de Reggae Master Jam. De Reggae-muziek heeft de laatste tijd aan populariteit gewonnen. In discotheken en op feesten wordt deze muziek steeds meer en meer gedraaid. Reden genoeg voor Martes en zijn medewerkers om een dergelijk evenement op poten te zetten. Grote trekpleister tijdens de aankomende Reggae Master Jam is de Grammy winnaar Lovindeer, die met het nummer Wild Gilbert een wereldhit scoorde.

De uit Jamaica afkomstige artiest Lovindeer komt voor de tweede maal naar Curaçao. Voor het spektakel zijn verder uitgenodigd de Curaçaose popgroepen Brotherhood of Man, Isocco, Mex en DJ Faisel.

Voor het geluid zal, zoals meestal bij dit soort evenementen, de technicus Gerrel Juliët zorgdragen. Het spektakel vindt plaats in Coney Island, dat ruimte biedt aan 5000 mensen.

Met het concert wil The Sound Production tevens een bijdrage leveren aan het Curaçaose Rode Kruis, een geste die in het verleden door Martis en zijn medewerkers al eerder is gedaan aan charitatieve instellingen (Mrg Verriet Instituut).

De poorten van Coney Island gaan op 28 mei om 16.00 u open. De show begint om 17.00 u. Toegangskaarten voor het spektakel zijn verkrijgbaar à raison van fl 20,- bij Tik Tak, alle boekhandels en Dynamite Disco bar.

Dertien miljoen gulden voor 12 km buizen

Riolering Otrobanda wordt vernieuwd

WILLEMSTAD — Op 1 juni begint men met de grootscheepse opknapbeurt van het riolenstelsel van Otrobanda. Gistermiddag werden in Fort Amsterdam de nodige handtekeningen gezet onder het contract met de aannemers. De kosten die met de revisie en uitbreiding gemoeid zijn, bedragen 13,7 miljoen gulden. De Europese Gemeenschap heeft geld beschikbaar gesteld uit het Europees Ontwikkelingsfonds. Een klein gedeelte van de financiering neemt Nederland via het Meerjarenplan voor zijn rekening. Ongeveer 12 kilometer buis gaat de grond in om het afvalwater en regenwater af te voeren naar de zuiveringsinstallatie Klein Hofje. De St Annabaai wordt schoner, omdat het riool dat loost op dit water, afgesloten wordt. Met name de bewoners van de nauwe stegen zullen overlast ondervinden van de werkzaamheden. Er komt een Sociale Begeleidings Commissie (SBC) die de bevolking van te voren informeert over de uitvoering , luistert naar haar klachten en helpt zoeken naar oplossingen.

In totaal zes aannemers hebben op het project 'Riolering Otrobanda' ingeschreven. De samenwerkingscombinatie De Antillen NV en de NV Curaçaose Wegenbouw Mij schreef als laagste in en kreeg de gunning. De prijs is 13 miljoen gulden, inclusief een stelpost van 1,1 miljoen. Voor de directie en toezicht is op 21 april een contract aangegaan met het ingenieursbureau Civil Engineering Caribbean. Directie en toezicht kosten 800.000 gulden.

Het project is voor Otrobanda van groot belang zo melden de planologen. In de eerste plaats omdat het het leefmilieu van de wijk verbetert. In de tweede plaats omdat het een bijdrage levert aan het toeristisch 'produkt' Otrobanda.

STANKOVERLAST

Reeds jarenlang kampt Otrobanda met een rioleringssysteem dat slecht werkt. Stankoverlast en onvoldoende afvoerkapaciteit in bepaalde delen van de wijk zijn de symptomen.

Vanaf 1 juni begint men gefaseerd met de aanleg van 1,8 km pvc-buis en 6 km persleiding met inspectie- en ontvluchtingsputten. Deze persleiding loopt vanuit de riolering naar de zuiveringsinstallatie Klein Hofje. Een 5,5 km lange retourleiding (in dezelfde sleuf als de persleiding) voert het water terug naar de KAE-vestiging bij het Riffort Stadion aan de Pater Euwensweg.

Verder komen er vier rioolgemalen in de persleiding en een pompstation nabij Klein Hofje voor de retourleiding.

In het hart van Otrobanda zelf zullen diverse delen van de rioolleidingen vervangen worden. Onder andere zal dat gebeuren in de straten IJzerstraat, Frederikstraat, Rembrandtstraat, Sumatrastraat, Javastraat, het Stegengebied en het Brionplein.

Huizen die nog niet aangesloten waren op het rioolnet, krijgen een aansluiting.

De straten en stegen worden opengebroken, maar worden nadat zij eenmaal dichtgegooid zijn ook herbestraat.

Het gehele project zal bijna twee jaar in beslag nemen.

Wegens de te verwachten overlast, zullen de 'Otrobandistanan' tijdig geïnformeerd worden. De SBC zal een informatiecentrum in de wijk bemannen.

De Antilliaanse overheid deelt niet mee in de financiering van de kosten van het rioleringsproject. Alles wordt gedekt door een zogenaamde cofinancieringsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap en Nederland. De EG betaalt 12 miljoen gulden. Dit is een volledige schenking uit het Europees Ontwikkelings Fonds (EOF). Nederland levert een bijdrage van 3,3 miljoen gulden.

De financieringsovereenkomst tussen de EG en de Nederlandse Antillen werd in januari reeds ondertekend.

Gisteren sloot men het aannemerscontract. Hierna belegde de betrokken partijen een persconferentie. Aanwezig waren minister Franklin Crestian van Ontwikkelingssamenwerking; de gedeputeerden Mendes de Gouveia en Faroe Metry; de Nationale Ordonnateur in de persoon van ir. R.L. James; de waarnemend gemachtigde van de commissie van de EEG ir A. Horsthuis; Lammert de Jong van Kabna, als vertegenwoordiger van de Nederland in de Nederlandse Antillen, hoofd van de Dienst Ruimtelijke Ontwikkeling en Volkshuisvesting (DROV) Loeki Butôt MsUp; DOW-hoofd ir Reno Pieters en ing J.W. Van Beek namens de aannemer De Antillen NV en NV Curaçaose Wegenbouw Mij.

DROV: Zonder goede riolering geen economische ontwikkeling

Het Rioleringsproject Otrobanda staat niet op zich, maar maakt deel uit van de revitalisatieplannen voor de binnenstad. In groter verband maakt het deel uit van het algemeen beleid voor ruimtelijke ontwikkeling van het eiland. Otrobanda is een van de kerngebieden in al die plannen.

Het rioleringsproject valt onder het Aktieplan Binnenstad. De belangrijkste uitgangspunten in dit aktieplan zijn: de economische opleving van Curaçao als geheel te weerspiegelen in de bloei van het stadscentrum, en de bevordering van het toerisme door behoud van het historisch karakter van Otrobanda.

De sociaal-economische situatie in het algemeen en van de bewoners in het te rioleren gebied specifiek is slechter dan gemiddeld op het eiland.

Dertig procent van de woningen heeft geen of onvoldoende sanitaire voorzieningen. 48 procent van de huishoudens heeft een inkomen beneden de 1000 gulden per maand. Er wonen meer bejaarden en minder jongeren, een vergrijsde bevolking dus. De woonfunctie is sterk afgenomen. Veertig procent van de woningen verkeert in slechte tot zeer slechte staat. Zeer veel historische monumenten zijn aan urgent herstel toe.

In het kader van het Aktieplan Binnenstad is het rioleringsproject gemeten naar investeringshoogte, een van de grootste. Het project heeft directe gevolgen voor de verbetering van de hygiëne in de wijk, maar heeft op de binnenstad en de economie van het hele eiland een uitstralingseffect. De rehabilitatie van Otrobanda zou zonder goede riolering niet mogelijk zijn. Nieuwe potentiële vestigingen op het gebied van toerisme, handel, commercie en wonen, krijgen nu een betere voedingsbodem voor ontwikkeling.

In dit licht bezien is het rioleringsproject een mijlpaal.

Efficiëntie-bevordering

■ *WILLEMSTAD — Op voordracht van de commissie voor reorganisatie en efficiëntie bevordering heeft de regering C.J. Husken uitgenodigd om op Curaçao lezingen te houden over het onderwerp "Aanbevelingen voor de regering bij het aantrekken of inhuren van buitenlandse consultants", zo meldt de RVD.*

Tijdens zijn bezoek overhandigde Husken aan de minister-president Maria Liberia-Peters, een handboek dat de Nederlandse regering officieel zal gaan gebruiken als handleiding bij het bestellen van "software" voor computers en bij het inhuren van adviseurs of consultants in het kader van automatisering.

Husken is werkzaam bij het directoraat generaal Management en Personeelsbeleid afdeling Bedrijfsvoering die ressorteert onder het ministerie van Binnenlandse Zaken.

'En dan nu de grond in met die pijpen'

Willemstad — Het rioleringsproject Otrobanda levert 120 manjaren werk op. Lokale arbeiders zullen de straten open breken, de riolering vernieuwen en de herbestrating uitvoeren. Dat zal vooral in de nauwe stegen problemen geven. Behalve overlast voor de bewoners is er ook de moeilijkheid dat Otrobanda gebouwd is op rots. Er zullen dus sleuven uitgehakt moeten worden. De aannemers proberen de overlast zoveel mogelijk binnen de perken te houden. Wel lieten zij weten dat de uitvoering een "enorm pakket verkeersmaatregelen" met zich meebrengt.

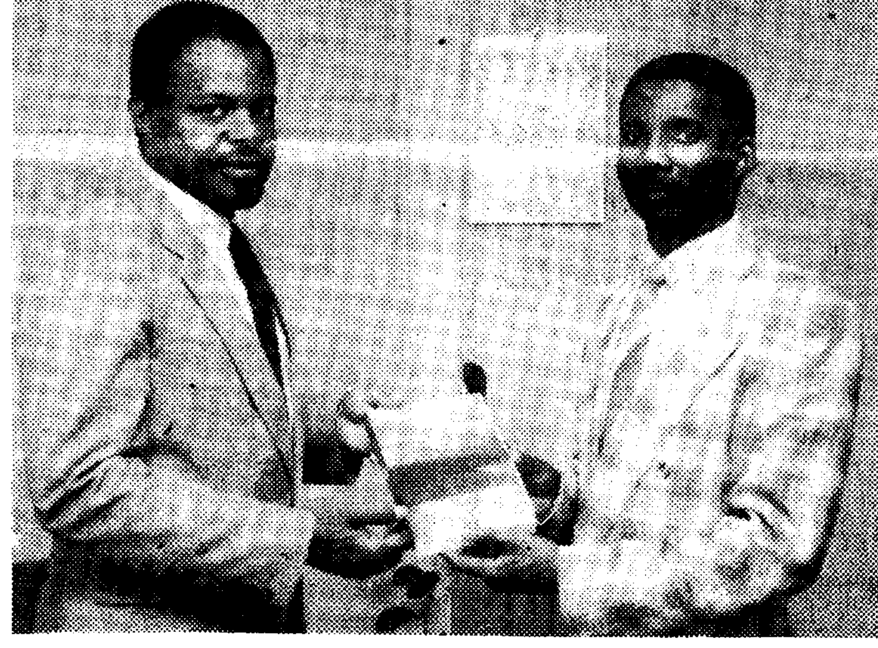
Lammert de Jong van Kabna hoopte de "ondergrondse activiteiten" een bovengronds vervolg zullen krijgen. Hij sprak van een grote doorbraak in de stadsverbetering omwille van de bewoners.

Op de vraag of het niet inefficiënt is om voor miljoenen guldens de straten open te breken en weer dicht te gooien zonder dat samengewerkt wordt met Kodela die bekend heeft gemaakt op termijn de waterleidingen in de wijk te willen renoveren, antwoordde Pieters van DOW dat er voordat plannen uitgevoerd worden altijd gelegenheid is voor andere diensten om samen te werken: In dit geval heeft de planologische dienst van Kodela niet gebruik gemaakt van de gelegenheid. Kennelijk waren de plannen van Kodela nog niet klaar. "Men kan niet wachten totdat de plannen van alle diensten klaar zijn, anders kun je nooit iets beginnen", aldus Pieters.

Een ambtenaar van DOW legde verder uit dat het technisch niet gebruikelijk is om in de sleuf die uitgehouwen wordt voor de riolering ook de waterleiding te plaatsen. Tenzij het om nauwe straten gaat, waar het niet anders kan.

De vertegenwoordiger van de EG Horsthuis sprak gisteren de hoop uit dat Otrobanda profiteert van deze "aardige schoonheidsbehandeling". Nadat alle betrokken partijen tijdens de persconferentie het woord hadden gevoerd, verliet Horsthuis kortdaat de vergaderzaal met de woorden: "Zo, en dan nu de grond in met die pijpen".

'Dokter op Saba'

■ *WILLEMSTAD — Donderdag nam E. Woodley, minister van Onderwijs en tevens minister van Volksgezondheid a.i., het proefschrift "Doctor on Saba, Health care and disease in a Caribbean family practice", in ontvangst, waarop drs. R. Mol onlangs aan de Rijksuniversiteit te Groningen tot doctor in de geneeskunde promoveerde.*

De promovendus werkte drie jaar op Saba als huisarts en gaat in zijn proefschrift uitgebreid in op de geschiedenis en demografie van het eiland en de organisatie van de gezondheidszorg.

Foto: minister Woodley (links) ontvangt mede namens minister Gumbs, het proefschrift uit handen van R. Sorton plaatsvervangend gevolmachtigde minister in Den Haag.

■ *WILLEMSTAD — Drs Ben Rosheuvel van de Holding Company Curaçao (waar alle overheidshotels onder vallen) noemde gisteren de ondertekening van de collectieve arbeidsovereenkomst met de vakbond Horecafeen 'novum' voor Curaçao. Onder andere is opgenomen, dat maximaal twintig procent van het personeel in tijdelijke dienst mag worden genomen.*

Foto: het moment van de ondertekening door onder anderen (v.l.n.r.) Humphrey Monzen en Papa Leito namens de vakbond, gedeputeerde Ruben Page, Rosheuvel, Frank Maynard (Princess Beach otel & Casino), Richard Hart (Curaçao Plaza Hotel & Casino) en Rudy Pizziolo (Holiday Beach Hotel & Casino). Ook ondertekenden Piet Plantijn (Las Palmas Beach Hotel) en Edsel Filet (Trupial Inn) de ondereenkomst.

Voorlichting financiële sector over 'Progreso'

WILLEMSTAD — De financiële sector op Curaçao heeft zich tevreden getoond over het ruimere inzicht dat is verkregen in de activiteiten die de overheid ontplooit. Die vinden plaats in het kader van een geïntegreerd economisch beleid dat wordt aangeduid met de naam "Progreso". De vertegenwoordigers van enkele lokale banken en institutionele beleggers waren positief over de inhoud van een presentatie die donderdagochtend door het Progreso team in het Zeelandia business center werd verzorgd. Zo luidt een persbericht van de RVD.

Minister Chucho Smits van Handel, Industrie en Werkgelegenheid en gedeputeerde Dito Mendes de Gouveia van Economische Ontwikkeling, hielden als de twee voorzitters van het Progreso team een algemene inleiding, waarna de vijf coördinatoren op specifieke aandachts- gebieden ingingen.

Directeur Peter Smits van het departement van Handel, Industrie en Werkgelegenheid gaf informatie over het proces van clustering van economische instellingen tot één nieuwe dienst Economische Zaken voor Curaçao.

De econoom Rob van den Bergh van de Kamer van Koophandel somde de activiteiten op voor verbetering van het Curaçaose investerings- klimaat; die zijn te onderscheiden naar de arbeidsmarkt, de kapitaalmarkt en meer algemeen (zoals de reductie van "red tape").

Interim- directeur Raymond Begina zette het takenpakket van de Foreign Investment Agency Curaçao (FIAC) voor acquisitie van buitenlandse investeerders uiteen, terwijl voorzitter Jacky Voges van Curaçao Inc. de promotionele activiteiten van deze stichting toelichtte.

De econometriste Miriela Carolina van het Sociaal- Economisch Planbureau en belast met informatie- management, vertelde hoe het er voor staat met het vergaren, verwerken en verspreiden van gegevens die nodig zijn om de vinger aan de pols te kunnen houden bij de economische ontwikkeling van het eiland.

De genodigden uit de financiële sector verklaarden dat zij dankzij de uitvoerige uiteenzetting een beter zicht hebben gekregen op de economische activiteiten die de Centrale Regering ontplooit in nauwe samenspraak met het Curaçaose Bestuurscollege. Tegelijkertijd werd ervoor gewaarschuwd dat bij de overige bewindslieden eveneens de politieke wil en moed aanwezig moet zijn om de plannen te kunnen uitvoeren en uitbouwen. Gevreesd wordt dat anders weinig terecht komt van het Progreso- beleid voor stimulering van de economie van Curaçao.

Daarnaast wordt onderkend dat de particuliere sector van Curaçao eveneens een belangrijke rol te spelen heeft in de algemene economische ontwikkeling van het eiland. Mede daarom wordt het als uitermate gunstig ervaren dat het Progreso team directe links heeft lopen met het bedrijfsleven en de diverse bedrijfssectoren voor wat betreft uitvoering van dit beleid.

De aanwezigen lieten weten dat de verstrekte informatie in ieder geval aangeeft dat de overheden metterdaad werken aan invulling van een constructief economisch beleid, dat er veel goede projecten in aantocht zijn, dat andere spoedig geconcretiseerd kunnen zijn en dat weer andere een bepaalde tijd nodig hebben om te kunnen rijpen.

Juist daarom drongen de genodigden er met klem bij de Overheid en het Progreso team op aan om deze belangrijke informatie in bredere kring bekend te maken.

Smits verklaarde dat de behoefte aan informatie binnen het team ook is gevoeld en dat er al een proces op gang is gezet voor een brede informatievoorziening naar de gemeenschap in het algemeen toe en bij tijd en wijle ook naar specifieke maatschappelijke groeperingen toe. Dit zal betrekking hebben op het totaalbeleid, maar tevens op deelonderwerpen en projecten die zijn aangeland in een fase waar "feedback" en een brede maatschappelijke ondersteuning gewenst zijn.

Tot zover de RVD.

Lezing Cayena kleuterschool

WILLEMSTAD — Morgenochtend om tien uur houdt Beatriz Scoop een lezing in de Cayena kleuterschool te Groot Kwartier over 'communicatie in de opvoeding van onze kinderen'. De lezing is georganiseerd door de oudercommissie.

Belangstellenden dienen een eigen stoel of bankje mee te nemen, zo meldt het persbericht.

SI-woordvoerder:

MAN maakte zich schuldig aan 'mensenjacht'

WILLEMSTAD — De politieke partij Social Independiente, SI, heeft de beschuldigingen van de politieke partij MAN, "als zou SI "op mensen jagen" in de hand gewezen. De MAN heeft in het verleden zelf "op mensen gejaagd", aldus SI-woordvoerder Eitel Pietersz.

De MAN kwam tot deze beschuldigingen nadat bekend was geworden dat bij de Dienst Openbare Werken, DOW, een intern onderzoek is gestart. Een van de MAN-autoriteiten, Bennie Demei, werkt bij DOW.

Pietersz wijst erop, dat in de MAN-bestuursperiode de werknemers bij Semako, het Haven- en Loodswezen en bij de GGD "en.bij andere overheidsdiensten" met ontslag werden bedreigd. De SI vraagt zich af of Don Martina en Lucille Wout zich dat niet herinneren.

In de tijd dat de MAN deel uitmaakte van het eilandsbestuur werden de werknemers bij het project Rif Koredor "in totale onzekerheid" gelaten, zo zei Pietersz. "Elke dag werden zij met ontslag bedreigd, omdat het een project was dat voortgesproten was uit de creatieve geest van een politieke opponent, George Hueck", zo voegde hij er aan toe.

■ORANJESTAD — *Minister van Welzijnszorg, Fredis Refunjol, bracht donderdagmorgen een bezoek aan het centrum «Man na obra», waar bestuursleden van de stichting de Geestelijk gehandicapten hem een uiteenzetting gaven over het werk van het centrum. De minister was na afloop zeer tevreden over de verkregen inlichtingen en verklaarde dat binnenkort beslissingen zullen vallen in het belang van «Man na obra» en andere afdelingen van de stichting.*

Bij sporttienkamp:

Blauw nadert geel

ORANJESTAD — In de sport-tienkamp tussen de "Gele" en de "Blauwe" werknemers van Golden Tulip Aruba Caribbean hotel, in het kader van het dertigjarig bestaan van het hotel, gaat de "Gele" ploeg nog steeds aan de kop. Het verschil is nu wel minimaal — acht punten voor geel en zeven punten voor blauw — en er rest op het programma slechts één activiteit. Dit is het "Spel zonder grenzen" zondag in Indian Rock Garden. Wint "Geel" deze ontmoeting dan is men kampioen met negen punten tegen zeven. Bij winst voor "Blauw" wordt de stand acht-acht gelijk en zal er een beslissende wedstrijd moeten worden gespeeld.

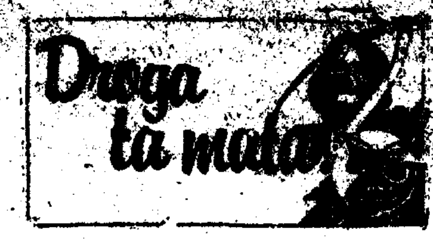
Minister Vervoer en Communicatie:

Achthonderd miljoen florin vereist voor infrastructuur

ORANJESTAD — Minister van Vervoer en Communicatie [illegible] Setar.

Minister Nicolaas streeft ernaar dat alle telefoon-abonnees op Aruba push-button toestellen krijgen. De Staten zullen spoedig moeten beslissen over het verlagen van het tarief van tien florin voor push-button toestellen naar het tarief van drie florin. Het tarief van tien florin dateert uit de tijd dat push-button toestellen nieuw [illegible] toe[illegible] van de [illegible] nog niet [illegible], vindt minister [illegible] dat de gebruikers [illegible] betalen voor wat het toestel waard is en niet meer dan dat.

[illegible] de minister dat deze [illegible] in [illegible] Het [illegible] niet te zullen [illegible] projecten onderhands plaatsvindt. Hiervoor moeten openbare aanbestedingen worden gehouden. De minister verklaarde dat momenteel de procedure aan de gang is voor de benoeming van een nieuwe Algemeen directeur voor de

■ORANJESTAD — *Op 8 juni zal de dienst der Posterijen van Aruba een bijzondere frankeerzegel uitgeven, de "Union Postale universelle zegel 1989". De frankeerzegels en de eerstedag-enveloppen zijn ontworpen door [illegible] Isle, van Aruba.*

Zegel en envelop zijn zolang de voorraad strekt verkrijgbaar doch tot en met 7 juni 1991 op de Postkantoren Oranjestad en San Nicolas. Het postzegeluitgifte-programma van de dienst der posterijen, vermeldt de volgende zegels voor 1990: Milieubescherming (7 februari), [illegible] der watergezicht (4 april), FA-zegels (30 mei), Solidariteitszegels 1990 (25 ju[illegible]), Archeologische vondsten ([illegible] september), Kinderzegels 19[illegible] (24 oktober), Jaarcollectie postzegels en eerste-dag-enveloppen 1990 zullen ook in het najaar 1990 aan de loketten verkrijgbaar zijn.

OTROBANDA

Plataforma: De Stem van de Andere Zijde

DE STAPEL RAPPORTEN, notities, nota's, feasabili-lstudies en projectdossiers over Otrobanda groeit ge-taag. Diverse plannen vinden reeds hun uitvoering. 'rijdag 26 mei werd officieel bekend gemaakt dat nu erkelijk met de renovatie van het rioleringstelsel wordt begonnen. Een investering van 13 miljoen 'down he drain'. Maar dan in positieve zin.

De muren van het nieuwe hotel aan de De Rouvilleweg, egenover de veerbootsteiger, staan al overeind. Aan orto Paseo wordt hard gewerkt.

Plataforma Otrabanda, de belangengroep van bewo-ers van de wijk, probeert enerzijds informatie in te win-en bij verschillende instanties die plannen hebben oor Otrobanda, anderzijds probeert zij ingewonnen in-ormatie door te spelen aan de bevolking in de hoop haar activeren en te betrekken bij de revitalisering.

Tot voor kort verliep het contact met de plannenma-ers nogal stroef, het platform ontvangt nu tenminste apporten. Blijft staan dat het Plataforma nog niet uidelijk is in hoeverre men naar haar luistert.

"Wij willen gehoord worden", zegt David Dick. In de orte serie over Otrobanda vandaag een interview met le voorzitter van wat genoemd zou kunnen worden: 'De tem van de Andere Zijde'.

door JOEL LÀBADIE

In de functie van voorzitter is avid Dick voorzichtig in het ormuleren van zijn antwoor-en. Als hij in de vergaderzaal an de Amigoe dan ook de raag voorgelegd krijgt wat lataforma is en doet, formu-eert hij: "Plataforma beoogt de evordering van een even-ichtige opbouw van Otroban-a, waarbij gelet wordt op zo-el de sociale, de economische ls de infra-structurele as-ecten."

De kiem van Plataforma ligt n het midden van de jaren achtig toen de parochieraad an Santa Familia en Santa nna actie ondernam en naar et BC stapte om beklag te oen over de vervuiling en de iserabele toestand waarin ommige straten en stegen van trobanda verkeren.

Wijlen gezaghebber Ronald asseres was het er toen mee ens: "Er moet een multi-isciplinaire actiegroep ko-en", zei hij. Er kwam een roep van mensen bijeen. aarbij waren onder andere ewoners en ex-bewoners die art voor het stadshart heb-en; verder een GGD-man en en iemand van Sociale Zaken.

Anderhalf jaar geleden, ver-oedelijk toen de buurtbewo-ers vonden dat er te weinig ge-eurde, besloten deze mensen elf kleine acties te onderne-en om de buurt te helpen. erscheidene commissies van lataforma werden actief in de ijk. Een opsomming van de cties: info-avonden, culturele ijeenkomsten (laatst was er og een avond waarop oude erhalen over Otrobanda ver-eld werden) en sportactivi-eiten.

Er is nu een financiële com-issie, een sportcommissie, en comissie culturele activi-eiten en een commissie die org draagt voor het leveren an een profielschets van de ijk, hetgeen gekoppeld is aan -activiteiten. En last but not east is er het bestuur dat ptreedt als onderhande-ngscommissie.

"Alles met de bedoeling de ijk te activeren, zodat men aarvoor niet hoeft te wachten p het Bestuurscollege", zegt ick.

Plataforma lijkt een stevige asis te hebben met de ongeveer onderd leden. Dat is exclusief e overheidsvertegenwoordi-ers. Wie zijn dat eigenlijk?

"Van de GGD/Milieudienst is dat Sidney Jansen en van So-iale Zaken is dat Renfred ojer."

En met welke instellingen ijn er nog meer contacten?

"DROV, FKP, de City In-pector, DOW, het AGV, de inkeliersvereniging. Echter niet met de stichting Monumentenzorg. Nog niet."

LOBBYGROEP

Een krachtige pressiegroep om eindelijk wat verbeteringen door te kunnen voeren voor de bewoners zelf, moet wel wat know how in huis hebben.

David Dick: "Die is er gelukkig ook. We hebben onder anderen een planoloog, een econoom, een sociaalwerker en een jurist in ons midden. Voldoende om een lobbygroep te vormen want het woord 'pressiegroep' is een verkeerde term, die wens ik niet te gebruiken; we willen gewoon gehoord worden."

Plataforma is op het moment bezig *binnen* de wijk gehoord te worden. Dick: "Jarenlang heeft niemand zich met Otrobanda bemoeid. We doen kleine dingen om te laten zien dat we er zijn als organisatie. Daarom zijn er die culturele en informatieavonden, daarom organiseren we sporttoernooien voor de jeugd. Aan de andere kant klopt Plataforma ook aan bij DROV en DOW om ook hen te laten weten dat er een vereniging van bewoners bestaat. Maar het gaat hierbij om overleg voeren. Dat is iets van de lange termijn. Het is een deel van ons werk dat niemand ziet..."

En dat snappen de mensen die snel resultaat willen zien niet altijd.

"Precies, en daarom die activiteiten naar binnen toe, de wijk in, om te laten merken dat er aan hen gedacht wordt."

Wat klopt er van het gerucht dat uw groep niet betrokken wordt bij het overleg tussen overheidsdiensten, het eilandsbestuur en andere organisaties die bezig zijn met projecten in Otrobanda. Krijgt u inderdaad geen informatie?

David Dick aarzelt even, zoekt naar woorden en zegt: "We geven informatie aan DROV en DOW maar het is ons nog niet duidelijk geworden in hoeverre er iets met die informatie wordt gedaan. Van de City Inspector kunnen we zeggen dat die instelling een gewillig oor heeft voor ons".

"Instanties als DROV en DOW gaat het om de inrichting van de wijk. DROV, DOW en Monumentenzorg zi n allemaal bezig met stadsvernieuwing. Ze hebben het alleen maar over gebouwen en de infra-structuur. Maar de expertise moet ook rekening houden met de mens."

VICIEUZE CIRKEL

"In het begin van het interview stelde ik al dat we ons richten op drie aspecten: de sociale, de economische en de infra-structurele. Wat wij willen is ons meer richten op de sociale aspecten. Want als het op sociaal terrein niet goed gaat, dan gaat het ook niet goed met de economische kracht van de wijk en trekt men weg, dan gaat de buurt achteruit en daarmee verslechtert de kwaliteit van de infra-structuur. Een soort vicieuze cirkel..."

Maar hoe zit het nu met dat niet op de hoogte gesteld worden van allerlei plannen?

David Dick bedachtzaam: "De afgelopen vier maanden is het informatiekanaal wijder geworden. DROV heeft beloofd rapporten op te sturen die van belang zijn voor Otrobanda. Dat geeft ons het idee dat men rekening gaat houden met Plataforma wegens het goede kader binnen de groep."

DRIE SUGGESTIES

Om concreet te worden: u heeft nu al wat plannen en rapporten in huis van DROV. Wat is uw kritiek en wat zijn uw suggesties op de voorstellen?

Dick: "Welke voorstellen er ook zijn, voor we praten over plannen, moet eerst de versnelde achteruitgang van Otrobanda tot stilstand worden gebracht. De bevolking weet niet wat er gaat gebeuren met de wijk. Men is pessimistisch, er lijkt weinig hoop, men ziet dat de huizen instorten en het duurt te lang voor er iets gebeurt".

"En denk aan de werkloosheid, de criminaliteit."

"Onze concrete suggesties zijn: zorg er ten eerste voor dat er meer activiteiten voor Otrobanda georganiseerd worden. Dat is het makkelijkste waar men mee kan beginnen. Er moet meer beweging komen in de wijk".

"Ten tweede moet er een bepaalde vorm van controle komen op wie er in de wijk komen wonen. Op dit moment hebben we geen idee hoeveel Curaçaoënaars er nog in het hart van dit stadsdeel zitten. De wijk zit vol met Dominicanen, Haïtianen, Surinamers, Jamaicanen. Op de een of andere manier heeft dat toch invloed op de cultuur. Dat is iets om rekening mee te houden".

"Een derde suggestie die wij doen is dat men vooral de jeugd niet uit het oog moet verliezen. Er wonen veel jongeren in de straten van Otrobanda. Men moet zorgen dat er genoeg te doen is om hen bezig te houden. Het is een feit dat de criminaliteit minder was toen het Riffort stadion en het West End theater nog open waren. Dat hield mensen van de straat. Het is niet zo lang geleden dat beide nog intact waren. Eigenlijk zou het stadion weer opgeknapt en geopend moeten worden, maar dat zal waarschijnlijk niet gebeuren omdat men bang is dat de belangstelling voor de andere stadions terugloopt."

■ *Plataforma-voorzitter David Dick: "Planologische expertise is niet voldoende, men moet zich ook en vooral richten op de sociale problemen van de wijk. Want gaat het sociaal slecht, dan gaat het economisch slecht en daardoor gaat het slecht met de infra-structuur: een vicieuze cirkel."*

Het Riffort stadion is niet meer in gebruik omdat de tribune in zeer slechte staat verkeert en omdat het sportterrein te laag ligt. Regenwater loopt niet goed weg en zorgt voor een drassig veld. Bovendien heeft men de beschikking over betere terreinen als die van Sentro Deportivo Kòrsou (SDK), het SUBT-stadion en de atletiekbaan van Suffisant.

Het is bekend dat DOW van plan was in mei met rioleringswerkzaamheden te beginnen in Otrobanda, nu is de begindatum gesteld op 1 juni.

"Ja wij zijn op de hoogte van de plannen van DOW. Het werd hoog tijd dat die dienst begint met de vernieuwing van het verouderde riolerings- systeem. Plataforma hoopt dat tijdens de uitvoer de buurt zo min mogelijk last heeft."

Tijdens een persconferentie die Kodela enige weken geleden gaf nadat er waterleidingbuizen sprongen her en der in de stad, maakte men bekend dat er ook plannen bestonden om de watertoevoer in Otrobanda geheel te herzien. Merkwaardig is dat toen niets gezegd is over een samenwerking met DOW. Het lijkt immers zeer logisch dat als de straten en stegen toch eenmaal opengebroken worden, dat dan meteen de waterleidingen vernieuwd, verlegd of voor het eerst aangelegd worden. (Want ook dat laatste is realiteit: verscheidene huizen in de binnenstad hebben geen stromend water en geen modern sanitair.)

Is het niet vreemd dat de verschillende diensten niet samenwerken?

"Het zou inderdaad goed zijn als verschillende utiliteitsbedrijven gingen samenwerken, anders gaat men inefficiënt te werk. Ik zou aanbevelen om tegelijkertijd met het herzien en uitbreiden van de waterleiding en het riolenstelsel ook de nodige telefoonkabels aan te leggen en de elektriciteitskabels uit de lucht te halen en onder de grond te stoppen om het stadsgezicht te verfraaien."

En wat vinden jullie van de plannen van de overheid, DROV en projectontwikkelaars om Otrobanda een toeristische trekker te maken.

David Dick: "Dat ziet Plataforma wel zitten. Zolang de wijkbewoners maar niet weg hoeven. Het was Percy Cohen Henriquez die het idee van Otrobanda Village als uitgaanscentum lanceerde. Cafeetjes en winkels met ambachtswerk en dergeli ke. Dat kan heel leuk worden als het maar niet zo wordt dat 's avonds de zaakjes dicht gaan en de buurt uitsterft. De Village moet bewoond blijven."

■ *Het Brionplein in de jaren vijfig.*

SOCIALE KLASSEN

"Een tweede kanttekening bij de plannen van de overheid voor Otrobanda betreft het huisvestingsbeleid. Plataforma is er voorstander van dat er verschillende sociale klassen in de buurt moeten wonen. Het puntenstelsel dat gehanteerd wordt bij het verwerven van een huis moet zodanig gebruikt worden dat door een juiste selectie van bepaalde klassen, de buurt 'opgepept' worden. Men moet daarbij niet vergeten dat wil men een bepaalde groep mensen de wijk in hebben, dat er dan ook voor hen passende huisvesting moet zijn. Jonge professionelen die in de stad willen wonen vragen om andere huisvesting dan middenstanders met een winkel, bijvoorbeeld."

FKP doet veel voor de wijk. De stichting koopt huizen en knapt ze op, onder andere in de Rifsector en het wijkgedeelte Shon Toms heeft zij een aantal huizen staan. Naar verluidt is FKP bezig met de aankoop van meer huizen die in aanmerking komen voor een opknapbeurt.

Van wie zijn de Otrobanda-huizen, met name die er zo vervallen uitzien? Er doen verhalen de ronde dat advocaten en welgestelden huizen bezitten, die verhuren, maar verder niets aan het onderhoud doen.

Dick: "Dat is precies wat wij nu ook willen: een inventarisatie van de huizen en een onderzoek naar waarom zij in die vervallen staat verkeren. We weten dat in bepaalde gevallen er geen erfgenamen zijn om het huis te bewonen, of men heeft geen geld om het pand in stand te houden. Maar er moet meer informatie komen over de eigenaren en de verhuurders. Wij hebben met behulp van vrijwilligers geprobeerd een inventarisatie te maken, maar eigenlijk moet het gestructureerd vanuit de overheid gebeuren."

Tijdens het gesprek met de woordvoerder van Plataforma komt naar voren dat er vanuit de groep enige bezorgdheid bestaat over het functioneren van de vuilophaaldienst Selikor.

"Selikor zou zich wat meer kunnen inspannen om Otrobanda schoon te houden. Het vuil blijft te lang liggen, het wordt niet op tijd afgehaald. Bovendien zijn er te weinig facilitieten als drums en dergelijke voor vuilopslag."

"Er is ontzettend veel vuil. Men heeft zich echter nog nooit afgevraagd waarom er zoveel vuilnis is en waar het vandaan komt. Sommigen hebben het idee dat de vervuiling van bepaalde delen van de wijk te maken kan hebben met de invloed van andere culturen."

Maar dat suggereert dat buitenlanders voor de troep verantwoordelijk zijn. Feit is echter dat over het hele eiland verspreid vuilnis op niet daarvoor bestemde plekken achter gelaten wordt.

"Maar dat soort vuil bedoelt men dan ook niet zozeer. Het gaat om huishoudelijke hygiëne. Op sommige plekken in de wijk komt het voor dat gewoon vanuit het bovenraam vuil naar buiten wordt gegooid. Het gaat ook om een bepaald soort vuil, bijvoorbeeld matrassen, op verkeerde plekken achter gelaten. Dat zag je vroeger niet."

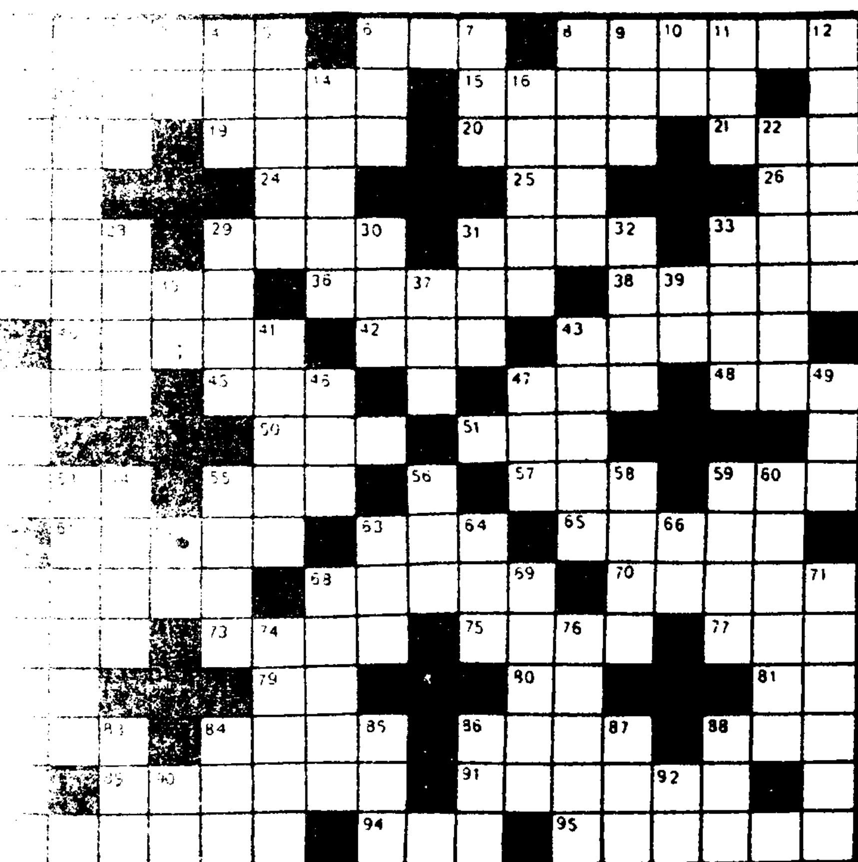
Dit zijn kleine dingen, maar juist zij bepalen de details in het stadsgezicht. Van overheidszijde, van de kant van de projectontwikkelaars, de commerciële sector maar ook en vooral vanuit kringen van de bewoners zelf moet meegewerkt worden aan de revitalisering van Otrobanda. Plataforma wil als bewonersgroep graag haar steentje bijdragen, maar speciaal ten aanzien van toekomstige ontwikkelingen heeft de wijkgroep behoefte aan frequenter en tijdige uitwisseling van informatie van zowel overheidswege als van de bevolking.

Het platform gaat door de bevolking te informeren over de problematiek van de wijk. Zelfkritiek onder de 'Otrobandanan' is nodig. Zij moeten zelf iets *willen* doen aan de veiligheid van de buurt, de bestrijding van vervuiling en het ongedierte, de prostitutie, werkloosheid, woningnood en dergelijke.

Plataforma hoopt op een herrijzen van de wijk.

De belangstelling voor vestiging van nieuwe zaken en de ontwikkeling van nieuwe projecten tonen, dat het dieptepunt in de achteruitgang van Otrobanda waarschijnlijk voorbij is.

...SWOORD-PUZZEL

HORIZONTAAL: 1. Ernstig bedoeld; 6. Zoogdiertje; 8. Of-...blok; 13. Bloem; 15. Zoogdier; 17. Bestemming; 19. Stuurs; 20. Overeenkomst; 21. Beroep; 23. Politieke Partij; 24. Uitroep; 25. Persoonlijk voornaamwoord; 26. Persoonlijk voornaamwoord; 27. Plechtige belofte; 29. Verbond; 31. Overblijfsel; 33. Kiel; 34. Soort Bont; 36. Vervoermiddel; 38. Muggelarf; 40. Nieuwtje; 42. In goede conditie; 43. Strijdmacht; 44. Boom; 45. Vruchtennat; 47. Boom; 48. Bevel; 50. Bloeiwijze; 51. Spoedig; 52. Vruchtennat; 55. Rivier in Oostenrijk; 57. Woonboot; 59. Dwaas; 61. Tapijt; 63. Vrucht; 65. Maand; 67. Fuif; 68. Reusachtig lichaam; 70. Land; 72. Zwemvogel; 73 Sociëteit; 75. Vlak; 77. Plaats in België; 78. Muzieknoot; 79. Voorzetsel; 80. Rund; 81. Familielid; 82. Turks Heer; 84. Opgeld; 86. Opname; 88. Ijzerhoudende grond; 89. Verwonding; 91. Kakelbonte kleding; 93. Uiterste; 95. Los geraakte delen van een weefsel.

VERTIKAAL: 1. Berichten; 2. Vochtig; 3. Maanstand; 4. Snavel; 5. Klappen geven; 6. Verkeerd; 7. Gek; 8. Gezwel; 9. Europeaan; 10. Overmatig; 11. Schuit; 12. Verzoekschrift; 14. Uit het genoemde; 16. Legenden; 18. Plotseling; 22. Eiergerecht; 28. Snoep; 29. Zakelijk recht van gebruik; 30. Grond om boerderij; 31. Tocht; 32. Uitdrukking; 33. Schor; 35. Televisie; 37. Boom; 39. Lengte-eenheid; 41. Deel van het jaar; 43. Waarschuwing; 44. Dwingend verzoek; 46. Keukengerei; 47. Bid! (Latijn); 49. Schuit; 53. Naar; 54. Plaats; 55. Onbepaalde hoeveelheid; 56. Huid; 58. Meubelstuk; 59. Halmachtig gewas; 60. Traject; 62. Boom; 63. Woud; 64. Zeepsop; 66. Astatium; 67. Noodlottig; 68. Afschrift; 69. Beddegoed; 71. Werktuig voor kabelsplitsing; 74. Opbrengst; 76. Bloem; 83 bergweide; 84. Godin der verblinding; 85. Boom; 86. Koeltebrengend voorwerp; 87. Familielid; 88. In orde; 90. Zuivelproduct; 93. Gereed.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe-kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

D.R. Davelaar,
Kaya Pandellis 7,
Curaçao

De winnaar kan zijn prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe op Scherpenheuvel (tot 15.00 uur 's middags).

Oplossingen moeten ingediend zijn op Curaçao vóór donderdagmorgen tien uur en op Aruba vóór woensdagmiddag vijf uur en duidelijk op de envelop-pe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

DE GOEDE inzending had er aldus uit moeten zien:

HORIZONTAAL: 1. Goedzak; 7. IJsemmer; 12. Duw; 13. Ovaal; 16. Ooi; 17. I.o.; 19. Leb; 21. Ida; 22. Ede; 23. Ov.; 24. Epe; 26. Elan; 28. Page; 30. Ido; 31. Zandpad; 34. Feminel; 36. Ga; 37. Mom; 39. Do; 40. La; 42. N.S.; 44. Sinus; 46. Pe; 47. Se; 48. Naklank; 51. Stormen; 54. Aga; 55. Are; 56. Ara; 57. Gok; 58. Slanker; 61. Kakatoe; 63. O.T.; 64. R.K.; 65. Radar; 67. Go; 68. K.O.; 70. Ma; 72. Pin; 74. L.O.; 76. Klikken; 80. Trekker; 83. Lijn; 84. Levi; 86. Puin; 87. Eed; 88. Af; 89. Rus; 90. Ria; 92. Lor; 94. Re; 95. Bui; 96. Nappa; 98. Rot; 100. Revisie; 101. Symbool.

VERTIKAAL: 1. Griezel; 2. E.d.; 3. Dul; 4. Zweep; 5. K.O.; 6. Rad; 7. IJl; 8. Eodem; 9. Moe; 10. Mi; 11. Revolte; 14. Vin; 15. Aap; 18. Opa; 20. Blad; 22. Egel; 23. Ode; 25. Eng; 27. A.D.; 29. Af; 30. Ino; 32. Dank; 33. Zon; 35. Idem; 37. Mik; 38. Mus; 41. Angst; 43. Slank; 44. Sneer; 45. Staar; 46. Praag; 47. Snoek; 49. Aal; 50. Ark; 52. Ork; 53. Ego; 59. Arak; 60. Rap; 61. Kan; 62. Tolk; 63. Onklaar; 66. Dia; 69. Oordeel; 70. Min; 71. Hees; 73. Gril; 75. Oke; 77. Lijf; 78. Kluis; 79. N.V.; 80. Tu; 81. Enorm; 82. Eer; 85. Ira; 86. Pap; 89. Rui; 91. I.p.v.; 93. Rob; 95. B.V.; 96. Ne; 97. As; 99. T.o.

WASHINGTON — De Verenigde Staten hebben Japan, Brazilie en India op de "zwarte" lijst geplaatst. Deze landen zouden in de ogen van Washington oneerlijke handels- praktijken bedrijven.

Als de genoemde landen na onderhandelingen met de VS niet bereid zijn hun markten open te stellen voor Amerikaanse producten zal de Amerikaanse regering mogelijk overgaan tot vergeldingsmaatregelen. Zo verklaarde Carla Hills, de speciale handels-gezant van de VS. Brazilie komt op de lijst te staan wegens zijn al te strikte voorwaarden voor het afgeven van importvergunningen.

■ *ORANJESTAD — Vanaf vandaag tot 12 juni exposeert in de foyer van Cas di Cultura de Venezolaanse schilder Salas Davila een aantal van zijn schilderijen, waaronder ook verschillende uit privé- collecties van lokale kunstliefhebbers. Davila heeft zijn opleiding genoten aan de Academia Real de San Fernando de Madrid, Academia de Bellas Artes de Florencia, Italië en de Academia de Bellas Artes in Rome. Hij heeft talrijke nationale en internationale erkenningen gekregen voor zijn werk en geniet met name in Mexico en Panama grote bekendheid.*

KIESKEURIG

Informatica voor meisjes

Wie informatica wil studeren aan een universiteit heeft een VWO diploma nodig met wiskunde-B en natuurkunde in het pakket. Weinig meisjes kiezen natuurkunde in hun pakket. Conclusie: weinig meisjes kunnen informatica studeren. De Universiteit Twente vindt dat daar iets aan gedaan moet worden. In samenwerking met het Onderwijskundig Centrum van de UT heeft deze universiteit onderzocht welke kennis en vaardigheden uit de natuurkunde nodig zijn voor de vakken uit het gemeenschappelijke deel van de informatica-studie. Op basis hiervan heeft men een inhaalprogramma natuurkunde ontwikkeld voor meisjes zonder natuurkunde in het pakket. Het inhaalprogramma is niet verboden voor jongens, maar meisjes hebben voorrang.

TOELATING

Om toegelaten te worden moet je aan een aantal criteria voldoen. Je moet nl. wel over ... de capaciteiten beschikken om op het ... examen een voldoende voor natuurkunde te halen. Je moet een voldoende hebben voor wiskunde-B en je moet een positieve houding ten opzichte van natuurkunde hebben.

Eigenlijk gaat het hier om meisjes die natuurkunde hebben laten vallen vanwege het ... aantal vakken dat gevolgd kon worden.

Tijdens een gesprek wordt vastgesteld of je aan deze criteria voldoet.

Er wordt verondersteld dat de deelnemers het onderdeel mechanica reeds gevolgd hebben. Mechanica en trillingen zijn nodig om elektromagnetisme te kunnen volgen. Elektronica en elektronische netwerken vormen ook een onderdeel.

Het programma bevat een theoretisch en praktisch gedeelte, en bestaat grotendeels uit zelfstudie. De schriftelijke begeleiding bestaat o.a. uit een practicum-handleiding en een studie handleiding. Opgaven kunnen ter correctie opgestuurd worden.

In de studiehandleiding komt de organisatie van het programma aan de orde. Verder wordt het studiemateriaal toegelicht. Als achtergrondinformatie is gekozen voor een boek dat een boeiende kennismaking garandeert met het vak natuurkunde. Er wordt veel aandacht besteed aan toepassingen. (Het gaat om het boek: "Op het spoor van de materie - 1084, redactie N. Ardley en R. Matthews, Amsterdam/Brussel, Elsevier)

Het aantal en het soort opgaven zijn gelijk aan de opgaven die ook bij het VWO worden behandeld.

Van een groot aantal opgaven zijn uitwerkingen opgenomen. Er zijn ook tentamenopgaven met uitwerkingen opgenomen.

Wil je meer informatie schrijf dan aan: A.M. Dekker-Groen, programma-coordinatrice, Onderwijskundig Centrum van de UT, of K.A. de Jonge, onderwijsdekaan.
Postbus 217, 7500 AE Enschede

'Mijn Zwart Dagboek' van Henna Felixdal

DE PEN ALS WAPEN

LITERATUUR is zo veelzijdig als het leven. Men kan haar dan ook vanuit verschillende optieken benaderen.

Een ervan is de tegenstelling binnen- en buitenwereld. Anders gezegd: men heeft individu-gerichte poëzie, uitgaande van de gevoelens en/of schoonheidsbelevingen van de dichter, tegenover geëngageerde poëzie, waarin de dichter kritiek levert op de maatschappelijk-politieke realiteit van zijn tijd.

Dat geëngageerde poëzie vaak veel moed vereist spreekt vanzelf, want meestal is deze kritiek gericht op de machthebbers, die hun macht misbruiken ten koste van het volk. En niemand vindt kritiek leuk. Een dictator zeker niet. Het via radio, krant, t.v. of gedicht leveren van kritiek op degenen die het voor het zeggen hebben, is in veel landen zonder meer levensgevaarlijk. Het tragische lot van de mens die niet stil wil noch kan blijven bij het zien van machtsmisbruik en grove onrechtvaardigheid en onmenselijkheid om zich heen is dan: de dood, gevangenschap of verbanning.

Het is enerzijds de tragiek van de dichter dat hij tegenover de wapens slechts zijn pen kan stellen. Maar tegelijkertijd is dit zijn kracht; de macht van het woord, met diep gevoel en grote overtuiging uitgesproken of op papier gezet, is gedurende de hele geschiedenis sterker ~~gebleken dan de groot~~ste kanonnen.

De Surinaamse dichter Corly Verlooghen zei het als volgt:
"Daarom ben ik de vuurmond van 't Verzet
en spuw ik woorden van protest
uit de rebelse vesting van mijn alfabeth-".
("De Held van Guyana", 1965, p.24).

Joost van den Vondel, zelf een onversaagd dichter van protestdichten als "Roskam" en Palamedes", zei het als volgt:
"Het puntje van een gauwe pen
is het sterkste wapen dat ik ken."

Aan deze paradoxale waarheid moest ik denken tijdens het lezen van de dichtbundel "Mijn Zwart Dagboek" van de Surinaamse dichteres Henna Felixdal.

Dit bundeltje bevat een zeventiental verzetsgedichten tegen het militaire regime in Suriname.

Het motto op zich al is veelzeggend:
"Macht ligt niet in de mond ~~van een usi-of karabi~~ n
noch door middel
van machtsvertoon
zal het lukken
dit volk te maken monddood".

In deze bundel treft men gedichten waarin de gewelddadige realiteit van het huidige Suriname op schrijnende wijze wordt weergegeven, zoals de volgende twee strofen uit "Het Middernachtelijk Uur":
"15 doorzeefde lichamen
her en der verspreid
in plastic-zakken vervoerd
naar het lijkenhuis

Donkere wolken samenpakkend
boven het land
op deze afschuwelijke
8 december dag".

En uit "Moi Wana":
"Laat jouw tranen gaan
de vrije loop
bij het zien van dit lichaam
onschuldig vermoord".

Wat opvalt in deze bundel is de felheid van gevoel van de dichteres:
"Vampier"
"Met jouw bloeddoorlopen ogen
monsterachtig gelaat
door velen gehaat
hoogdravende woorden
met onschuldig bloed bezopen

gevreesd, vuil beest"

En het slot van het laatste gedicht, "De Dertien Galgen":
"Haal de strop en hang ze op
Nu op hun bloed belust".

Henna Felixdal is niet in Suriname gebleven. Ze is niet het binnenland ingevlucht om zij aan zij met Ronnie Brunswijk de wapens op te nemen tegen de overheerser.

Ze heeft gekozen voor de verbanning. Ver van haar land voert ze de strijd met haar eigen wapen: haar pen.

Helaas (maar wat of wie is er volmaakt?) past hier ook kritiek: Er staat in de bundel nergens een aanduiding van jaar of plaats van uitgifte, noch de naam van de drukker.

Bladzijde-aanduidingen ontbreken. Sommige gedichten zijn slordig getypt.

Ook aan de stijl en het taalgebruik ontbreekt het een en ander.

Deze kritiek is gebaseerd op esthetische én praktische maatstaven en lijkt daardoor niet relevant in een bundel met geëngageerde gedichten. Maar ik geloof dat formele aspekten hier wel degelijk een wezenlijke rol spelen; hoe beter men een wapen gebruikt, hoe effectiever het resultaat zal zijn en hoe meer indruk men op degene maakt die men wil overtuigen en beïnvloeden.

Maar al met al blijft "Mijn Zwart Dagboek" een interessante en aangrijpende bundel, die de harde realiteit van Suriname op pijnlijke wijze weergeeft.

En ergens houdt ze ons een spiegel voor, want per slot van rekening: is er zoveel verschil tussen Curaçao en Suriname? Als zoiets daar kon gebeuren, waarom bij ons niet? Laten wij in die spiegel kijken en God mogen ons sparen.

"Mijn Zwart Dagboek" is verkrijgbaar bij de boekhandel en kost vijf gulden.

JULES A. MARCHENA
20 mei 1989

Tuinieren ... wie, ik?

Na zo'n goede regentijd is het best de moeite waard om u uit te dagen voor een nieuwe hobbie.......een moestuin aanleggen. U heeft er wel vaker aan gedacht maar groot was de frustratie toen u merkte dat na alle moeite de groenten of het fruit afstierven omdat ze aangetast waren door een of andere luis, of opgegeten waren door rupsen, mieren of insekten.

De frustratie werd daarna nogmaals gewekkeld als u zag hoe mooi de moestuin van de buurman erbij stond en later in de oogsttijd dezelfde buurman, met een grijns op zijn gezicht een zak met tomaten, komkommers, prei, sla en in de andere hand pompoen, deze aan u overhandigde.

Hier volgen enkele eenvoudige tips die in uw hobbie behulpzaam kunnen zijn.

Net zoals bij de mens en dier, hebben de planten ook hun vrienden en hun vijanden.

De tomaat zal het niet gezellig vinden om in dezelfde moestuin te staan met de aardappel. Sommige mensen kennen dit gevoel goed als zij in hetzelfde huis moeten wonen met hun schoonmoeder...

De tomaat heeft trouwens nog meer eisen: geef tomaten nooit van bovenaf water, maar alleen aan de voet en in flinke hoeveelheid.

Als u rookt, dan wenst de tomaat van u dat u eerst uw handen wast voordat u in de tuin komt want de tomaat is erg gevoelig voor ziektes, die door tabak worden overgebracht.

De tomaat vindt het gezellig met bieslook, ... peterselie, afrikaantjes (en daarmee bedoel ik die plant met die mooie zonnige kleine geel-oranje bloemetjes) en peen.

De tomaat kan het trouwens goed vinden met alle leden van de koolfamilie omdat de tomaat het koolwitje (geelwitte vlinder met zwarte vlekken wiens rups zich o.a. met kool voedt) verdrijft.

De tomaat is een goede beschermer van rozen tegen schimmelziekten. Het actieve bestanddeel van tomateblad is solanine, een vluchtige alkaloide, vroeger gebruikt als landbouwinsecticide. Om een bespuitingsmiddel voor rozen te maken, perst men tomatebladeren door de groentepers en voegt hier ongeveer 2 liter water aan toe en een lepel maïsmeel. Zeef de vloeistof en bespuit de rozen. Dit middel is goed te gebruiken waar u geen tomaat tussen de rozen wilt zien.

De tomaat geeft de voorkeur, in tegenstelling tot de meeste andere groenten om jaar na jaar op dezelfde plek te groeien.

MAÏS

Maïs groeit voorspoedig in gezelschap van aardappelen, bonen, erwten, komkommers en pompoenen.

Erwten en bonen helpen de maïs door de door de maïs verbruikte stikstof weer aan de grond toe te voegen.

Tomaten in de buurt van maïs is af te raden omdat maïs en tomaten van dezelfde insekten te lijden hebben.

Wanneer men maïs in afwisselende rijen met zonnebloemen plant, bestrijden ze daarentegen elkaars parasiterende insekten.

Zonnebloemen zijn trouwens goede vrienden van komkommers, maar ze zijn vijanden van aardappelen en staakbonen.

Zonnebloemen ontkiemen slecht als er gras in de buurt is.

THIJM

Thijm is een kruid, dat van oudsher zowel in de geneeskunde als in de keuken gebruikt werd. De olie wordt gebruikt voor hoestdrankjes.

In de keuken heeft thijm een belangrijke functie bij het bereiden van gerechten van vlees en gevolgelte. Van citroen en thijm kan men een heerlijke kruidenthee maken.

Het kruid houdt rupsen op een afstand en kan overal in de tuin geplant worden omdat het aromatische eigenschappen van andere planten en kruiden accentueert.

Uien en alle leden van de familie van de kool kunnen goed met elkaar overweg. Uien zijn ook goed gezelschap voor bieten, aarbei, tomaten, sla, en kamille.

Uien houden niet van erwten en bonen. Aangezien de uienrups van plant naar plant trekt, is het vaak beter de uien niet te veel op rijen te planten maar door de tuin te verspreiden.

Giftige substanties in de pigmenten van rode en gele uienschillen blijken ziektenwerende eigenschappen te hebben. De Russische bioloog Tovstole ontdekte, dat een waterextract van uienschil driemaal daags als bespuiting gebruikt met tussenpozen van vijf dagen vrijwel voor honderd procent hemiptera doodde, een parasiet, die meer dan honderd verschillende soorten van planten aantast.

Uien behoren tot de familie van de lelies. Eetbare uiensoorten zijn bieslook, knoflook, prei, ui en sjalot, maar er zijn ook sieruien die uitstekend bij rozen geplant kunnen worden omdat ze rozen tegen bladluizen en andere ongerechtigheden beschermen.

PEPERMUNT:

Van alle kruiden stelt deze de hoogste eisen aan de bodem wat humus en vochtigheid betreft. Een klein beetje goed verdunde kippemest zal de plant goed doen. Pepermunt houdt mieren weg en tussen kool geplant verdrijft de plant het koolwitje.

In de buurt van Kamille zal Pepermunt minder olie bevatten, maar de kamille trekt er voordeel van en heeft meer.

Kamille is uitstekend gezelschap voor koolsoorten en uien waar hij zowel de groei als de smaak bevordert. Kamille moet echter spaarzaam geplant worden, slechts een plant op de vijftig meter.

Kamille heeft haar geneeskracht bewezen bij onder andere babies en kleine kinderen met buikpijn, bij tanden krijgen, allergieen en ontstekingen. De thee werkt kalmerend op babies die van streek zijn en wordt ook bij diarree gebruikt.

De bloemen enige dagen in koud water gekweekt, kunnen als bespuitmiddel tegen verschillende plantenziekten gebruikt worden en om het wegrotten van planten in kassen en broeibakken tegen te gaan.

Last van slakken in de tuin.......geen probleem.

De slakken veroorzaken de meeste schade 's nachts, op plekken waar het vochtig is. Enkele blikjes bier helpen goed want een voordeel is dat ze zoveel van bier houden dat zij hierin verdrinken.

Ze kruipen niet graag over strepen as of kalk, maar zijn dol op honing en zullen verdrinken in een schoteltje honing.

Het beste middel vind ik zelf gewoon keukenzout. Keukenzout lost slakken n.l. op. Het is dus kiezen voor uw kool en kropsla (dus de tuin in met een zoutstrooier) of die slijmige creaturen.

RUDOLF DE WIT

John Irving en de zelfvoldane Vietnamhelden

De meest ontroerende brieven die ik nu krijg zijn afkomstig van mensen die de VS hebben verlaten, die in Canada zijn gaan wonen, mensen wier leven afzichtelijk ontwricht is door pogingen uit het leger te blijven. En ik krijg brieven van Vietnam-veteranen. Die gingen destijds naar Vietnam met het idee dat het goed was, maar bi hun thuiskomst bleek dat iedereen opeens vond dat het fout was, terwijl zij alleen maar geprobeerd hadden te overleven! Dat zijn de reacties waar ik werkelijk om geef".

John Irving (47) is bestseller-auteur. Zijn turfdikke romans worden bejubeld door de critici en verslonden door brede lagen van de bevolking. Ze gáán dan ook ergens over. 'Bidden wij voor Owen Meany' is in de VS net een maand uit. 'Vietnam' is de achtergrond van het verhaal, niet het Vietnam in Indo-China, maar het Vietnam in de VS zelf, het grote trauma van de Amerikanen.

Twee vrienden groeien op in het paradijselijke New England. De VS raakt ondertussen steeds verder betrokken bij de jungle-oorlog in een ander werelddeel. De jongens verliezen hun onschuld, hun vaderland al evenzeer. Een van de twee ontloopt de dienstplicht door zichzelf te verminken. De ander, Owen Meany, gaat wel in het leger, zelfs vrijwillig, en wordt een held, zij het van een wel heel ander kaliber dan de Schwarzeneggers en Stallones.

Irving is even in Amsterdam. In zijn handen een honkbal. Hij masseert het voorwerp voortdurend, zoals iemand die een sinaasappel kneedt voordat hij tot schillen overgaat. "Ik heb die bal meegenomen om je te laten zien hoe zwaar zo'n ding is", zegt hij. In het boek krijgt iemand een voltreffer met een honkbal tegen de slaap: dood. Maar natuurlijk gaat dit gesprek over Vietnam, en niet over honkbal.

Had u dit boek tien jaar eerder kunnen schrijven?

"O nee. Dit is voor mij het juiste ogenblik. Er moet meestal een jaar of twintig voorbij gaan, voordat een cultuur begint haar eigen geschiedenis te herzien. Ik heb de laatste tien jaar veel met Duitse journalisten gesproken die me vertelden over hoe er in hun land pogingen gedaan worden de holocaust te herzien. Er is een soort houding ontstaan van: kom, stop daar nu eens mee. Men probeert de harde feiten te verzachten".

"In de VS is eenzelfde tendens. Vergeet de oorlog in Vietnam. In de rechtse regeringen van Reagan en nu, Bush, wordt dat geprobeerd door middel van eerbewijzen aan de oorlogsveteranen. Die zijn inderdaad slecht behandeld. Maar onder het mom van eerherstel is het nu mode geworden de Vietnam-oorlog voor te stellen als gewoon weer zo'n heldhaftige daad van de VS. Bijna even heroïsch als de strijd voor de vrijheid in de Tweede Wereldoorlog."

"En er is nu genoeg tijd verstreken om dat soort revisionisten, die nu aan het herdefiniëren zijn wat er toen gebeurd is, uit hun tent te lokken. En het is echt niet alleen rechts dat zich daaraan schuldig maakt. Ook in mijn eigen linkse kringen zie ik dat gebeuren. Onder hen, die indertijd meededen met de grote anti-oorlog demonstraties, is het nu mode geworden zich de Vietnam-jaren te herinneren als een triomf voor de verzetsbeweging."

CONSERVATIEF

De anti-oorlogsbeweging heeft het alleen maar erger gemaakt, zegt iemand in dit boek. Ze heeft de oorlog zelfs langer doen duren. Is dat ook uw mening?

"Ja, absoluut. In het radicalisme van de jaren zestig is veel zelffelicitatie terug te vinden, alsof ze iets bijgedragen hebben aan het verkorten van de oorlog. Ze doen het ook voorkomen alsof hun protesten geleid hebben tot een meer democratische periode en een vrijere samenleving. Dat is dus niet zo. Uit die protestperiode werd een zelfvoldanere, conservatievere tijd geboren dan we ooit hebben gekend. Dat is vooral een reactie geweest op die tijd van protesten."

"Ik word doodziek van de wijze waarop mensen zich de oorlog verkeerd herinneren. De rechtsen zeggen: wij klommen op de barricaden en redden het vaderland. Bullshit. Ik weet nu al dat naarmate de tijd verstrijkt, het niet een periode zal zijn waar de historici vriendelijk over zullen schrijven."

U wantrouwt ook de motieven van degenen die zich aansloten bij de vredesbeweging.

"De enige manier waarop je Amerikanen voor iets in beweging kunt krijgen is door hen voor het leger op te roepen, belasting op te leggen of hen te doden. Als je de dienstplicht zou afschaffen zegt Owen Meany in dit boek, dan houden Amerikanen er simpel mee op zich af te vragen wat wij in andere delen van de wereld uitspoken. Zijn er protesten van jonge mensen tegenwoordig in de VS? Tegen wat wij doen in Nicaragua bij voorbeeld? Ach nee, de jeugd die nu in dienst zou moeten, laat niks van zich horen want ze worden niet opgeroepen".

"Natuurlijk wil ik niet beweren dat iedereen uit de beweging daar zat uit egoïsme. Er waren ook heel wat mensen bij die het eerlijk meenden. Maar wie ik hard aan wil pakken dat zijn die figuren die nu helden van zichzelf hebben gemaakt vanwege hun moedige verzet tegen de oorlog. Rambo is niet de enige mythe die de aren in Vietnam geschapen hebben.

Het idee dat er in die tijd een succesvolle, radicale beweging is geweest, is evenzeer een mythe. Wij zijn uit Vietnam gegaan, omdat we verslagen zijn, omdat we de oorlog verloren, we hebben een schop onder onze kont gekregen".

De latere schrijver van bestsellers als 'De wereld volgens Garp', 'De regels van het Ciderhuis' en 'Hotel New Hampshire', de linkse liberal en tekstschrijver van Walter Mondale onder andere, heeft zelf nooit de dreiging van een oproep voor Vietnam gekend. Hij studeerde in de jaren zestig literatuur. En worstelde, op hoog niveau. Zijn atletische gestalte heeft Irving nog steeds bewaard overigens.

John Irving: 'In het radicalisme van de jaren zestig is veel zelffelicitatie terug te vinden'.

'Rambo is niet de enige mythe'

"Ik hoefde niet mijn vinger af te snijden zoals Johnny Wheelwright. Ik had iets beter, ik had een kind. Dat was er gekomen zonder dat het gepland was overigens. We waren nog heel jong. We studeerden. En als je getrouwd was en de verantwoordelijkheid had voor een kind hoefde je niet naar Vietnam. Ik heb dus nooit voor de keuze gestaan of ik de dienst zou ontduiken, of zou proberen een bureaubaantje te krijgen in het leger, of dat ik mijzelf zou verminken. Ik ken mensen die zich heel wat ernstiger dingen aandeden dan Johnny in het boek".

U had dus de luxe om cynisch te zijn over de motivering van de anti-oorlogprotesten.

"Ik wil het niet cynisch noemen. Ik stond er alleen buitengewoon ver vanaf. Je moet niet vergeten dat ik ook nog eens een keer in training was, ik was een atleet. Dus marihuana en alcohol was er voor mij niet bij. En er is niets dat zo'n sterk groepsgevoel geeft als samen dronken worden of samen stoned. En verder, de mensen die het meest met de vredesbeweging te maken hadden waren zelf nog tieners of beginnende twintigers. Zij hadden een leeftijd waarop de meeste mensen geen goede beslissingen nemen. Het is een buitengewoon onkritische en naïeve periode uit het leven. Ik heb ook verkeerde beslissingen genomen. Zo'n goed idee om jong te trouwen was het ook niet van mij, nietwaar?", zegt hij, doelend op het mislukken van zijn eerste huwelijk.

"Maar natuurlijk vond ik ook dat de regering het verkeerd had. De oorlog was moreel gesproken onjuist en strategisch zelfmoord. Het was natuurlijk duidelijk dat iedereen op den duur gedood zou worden bij steeds maar weer aanvallen en terugtrekken, aanvallen en terugtrekken. Strategisch gesproken was het een van de stomste oorlogen uit de geschiedenis. Mijn sympathie lag natuurlijk aan de kant van het protest. Maar ik heb nooit geloofd in de motieven. Het is zoals Owen Meany het zegt: het was niet zozeer een Vredesbeweging als wel een dienstontduikings-beweging".

Vietnam is de sociale achtergrond van 'Bidden wij voor Owen Meany', de onweerstaanbare hoofdrol is weggelegd voor de religie en het geloof. "Ik walg van de manier waarop religie politiek is gaan bedrijven. Het misbruik dat er gemaakt is van de kracht die er van religie uit kan gaan, heeft de godsdiensten een hele slechte naam bezorgd. En dan bedoel ik niet alleen ayatollah Khomeiny, maar ook de wijze waarop Reagan de gevoelens van de fundamentalische christenen heeft gemanipuleerd achter de anti-abortus beweging. De extreme manipulatie van kardinaal O'Connor, die gezegd heeft dat hoewel het doodvonnis van Khomeiny over Rushdie te betreuren valt het boek niettemin godslasterlijk is en goede katholieken het evenmin zouden mogen lezen. De aartsbisschop van Canterbury heeft verdomme hetzelfde gezegd".

"Ik haat het fundamentalisme. Ik haat religieuze fanaten die hun politiek aan de staat willen opleggen. Dat soort dingen heeft de houding ten opzichte van religieuzen niet beter gemaakt. Maar waar ik wel in geïnteresseerd ben is de persoonlijke strijd van iemand om toch te geloven te midden van een wereld vol twijfels. Het persoonlijke geloof is nog steeds wonderbaarlijk en raadselachtig voor mij. Dat een mens überhaupt geloven kan".

"Zelf ben ik niet een zeer gelovig mens, of ernstig religieus. Maar het is ook niet zo dat ik niet geloof. Ik moet mezelf, denk ik, omschrijven als iemand die gewoon meer twijfels heeft dan geloof. Ik ga nog wel naar de kerk, maar met de nodige scepsis. Ik ben me af gaan vragen: wat voor een wonder zou er moeten gebeuren voordat ik weer rotsvast zou geloven. Het antwoord is: dat moet dan wel zo iets verschrikkeljks zijn, zoiets bovennatuurlijks, dat het mij niet alleen mijn geloof terug zou geven, maar ook een zombie van mij zou maken."

KAPOT

Johnny Wheelwright uit 'Bidden wij voor Owen Meany' is zo'n man. Hij heeft het wonder meegemaakt van Owen Meany, zijn jeugdvriendje dat tot op de dag nauwkeurig zijn eigen dood heeft voorspeld. Als Johnny het verhaal vertelt is het 1988. Hij woont in Canada, geheel afzijdig van het leven, hij haat zijn vroegere vaderland, zijn leven is kapot.

Irving: "Hij is een man die te dicht bij het vuur heeft gestaan. Die man heeft een wonder meegemaakt dat hij nooit aan anderen zal kunnen overbrengen. Hij zou evengoed een vliegende schotel gezien kunnen hebben; niemand gelooft hem.

Zijn haat tegen de VS is overigens niet de mijne. Ik haat de VS niet, ik heb met ze te doen, meer niet".

Irving heeft in de figuur van Owen Meany een kleine scherts Jezus geschapen. De auteur speelt een briljant spel met hem, dat onnavolgbaar is opgeschreven en dus hier niet kan worden naverteld. De kern is echter dat Meany zo sterk in het doel van zijn leven gelooft, dat hij een groep kinderen van de dood redt door zichzelf op te offeren.

"Ik heb van Owen een soort namaak Jezus gemaakt, een ironiserend karikatuurtje. Iemand die denkt dat hij onbevlekt ontvangen is, maar gewoon idiote ouders had die hem dat wijs hebben gemaakt. Het enige dat hij wel met Jezus gemeen heeft is zijn voorkennis van wat er met hem gebeuren gaat. Die kracht heb ik hem meegegeven, vergeleken met het nieuwe testament is dat maar een kleinigheid, maar het blijft een wonder waarvoor geen verklaring is".

"Net als Jezus weet Owen de exacte datum waarop hij zal sterven. Hij leeft daar naartoe en daarmee vervult hij voor een deel ook zelf zijn eigen voorspelling, ook weer net als Christus. Maar precies dat heeft mij ook altijd in het Nieuwe Testament getroffen. Dat Christus zijn lot niet ontloopt.

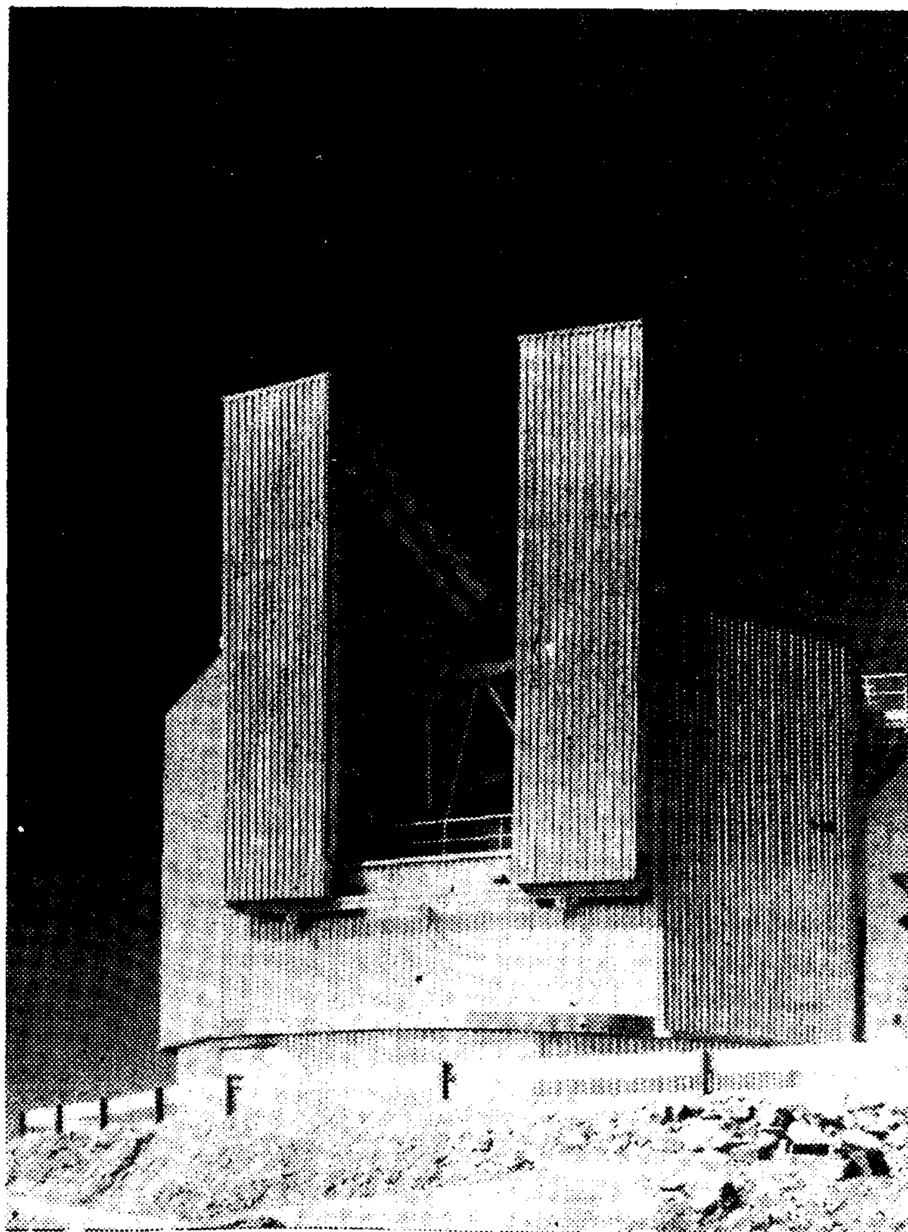
Hij had op de bewuste dag ook gewoon in bed kunnen blijven liggen, niet waar? Het heroïsche is, vind ik, dat hij zegt: nee, dit is niet wat ik wil doen, dit is wat er feitelijk gebeurt. Ik volg het plan. En Owen Meany heeft dat ook. Dat maakt hem een held".

"Hij gelooft dat het allemaal een doel heeft, dat zijn offer zin heeft. Daarom is het grootste wonder van het geloof het gelöven zelf. Owen heeft tot vlak voor zijn dood geen enkel bewijs voor zijn geloof, en toch gelooft hij. En dat is voor mij geen kleinigheid. Dat heeft mij zeer beziggehouden".

En daar is dan weer Vietnam

"Het was heel belangrijk voor mij om van Owen Mwany een held te maken, zo'n echte Amerikaanse oorlogsheld. Met een medaille dus. Maar ik wist ook dat hij niet in Vietnam gedood moest worden, maar in de VS zelf, door een andere Amerikaan. Dat is essentieel voor mij geweest: het beeld van een land dat zichzelf door het hoofd schiet. De Vietnam-oorlog was zelfmoord".

TELESCOOP

■ *LA SILLA, CHILI — De nieuwe 'Zuidelijk Europese observatie telescoop' op La Silla een Chileense berg, heeft recentelijk een eerste blik geworpen in het heelal. Door de draaiende achthoekige struktuur kan de telescoop naar weersomstandigheden in de Atacama woestijn, gesteld worden.*

JOHANNESBURG — Studenten van de universiteit van Witwatersrand in Zuid Afrika hielden een protest-betoging tegen de moord op de docent aan de universiteit David Webster. Deze stond bekend om zijn militante houding tegenover de apartheid. Wie achter deze moord zit werd - uiteraard - niet bekend (AFP/satellietfoto)

BASEL VERLEENT KERKEN GASTVRIJHEID

Bezinning op conciliair proces
Gerechtigheid, Vrede, behoud van Schepping

Voor eerst alle grote kerken uit heel Europa bijeen

DEN HAAG (ANP) - Er zal een slotdocument en een boodschap aan de gelovigen worden uitgegeven, maar de conferentie "Vrede in gerechtigheid" in Basel ontleent haar betekenis vooral aan het feit dat voor het eerst sinds mensenheugenis leden van alle grote christelijke kerken in Europa elkaar ontmoeten.

"Een document heeft maar een betrekkelijke waarde. Veel belangrijker is dat Christenen uit Oost-, Midden- en west-Europa met elkaar spreken en trachten op het gebied van maatschappelijke kwesties nader tot elkaar te komen", aldus hulpbisschop dr. J.F. Lescrauwaet van Haarlem, een van de 12 Rooms-Katholieke deelnemers uit Nederland.

De Europese conferentie in het kader van het wereldwijde Conciliaire proces voor gerechtigheid, vrede en behoud van de schepping werd van 15 tot en met 21 mei in Basel gehouden.

De Bijeenkomst is georganiseerd door de (Rooms-Katholieke) Raad van Europese Bisschoppen-conferenties en de Conferentie van Europese Kerken, waarin meer dan honderd Orthodoxe, Anglicaanse en Protestantse Kerken zijn vertegenwoordigd.

VERONTREINIGD

In het motto van de conferentie "Vrede in Gerechtigheid" komt het onderwerp "Behoud van de schepping" niet voor, hoewel de milieu-verontreiniging nu juist de reden is om de bijeenkomst in Basel te houden. In november 1986 werd het water van de Rijn zwaar verontreinigd na een explosie in het chemische bedrijf Sandoz, dat in Basel is gevestigd. Grote hoeveelheden giftige stoffen, waaronder bestrijdingsmiddelen en kwik, zorgden voor een omvangrijke vissterfte en problemen met de drinkwatervoorziening in de Duitse Bondsrepubliek en Nederland.

Zich ervan bewust dat de affaire Zwitserland een slechte naam had bezorgd, boden de Zwitserse regering, het kanton Basel en de Zwitserse kerken aan de bijeenkomst in Basel te houden. Aangezien er omvangrijke financiële toezeggingen werden gedaan en beide organiserende instanties in Zwitserland gevestigd zijn, zullen zij weinig moeite hebben gehad dit aanbod aan te nemen.

Aan de conferentie nemen 700 afgevaardigden deel, onder wie 350 Rooms-Katholieken. Uit Nederland komen 25 afgevaardigden: 12 Rooms-Katholieken en vertegenwoordigers van de andere lidkerken van de Raad van Kerken zullen zich beraden over de tweede versie van een ontwerpdocument dat is opgesteld door een werkgroep waarin onder anderen drs. L.J. Hogenbrink, secretaris van de Hervormde Raad voor de zaken van overheid en samenleving, zitting had.

EERSTE VERSIE

Op de eerste versie zijn vijfhonderd commentaren gekomen. Van vele kanten werd er onder meer over geklaagd dat de ontwikkeling naar meer democratie in Oost-Europa was veronachtzaamd. Ook de grote nadruk op het " Europese Huis", een term van Sovjetleider Michail Gorbatsjov, en het gebrek aan aandacht voor het milieu en de positie van de vrouw waren bij velen niet in goede aarde gevallen.

Uit Rooms-Katholieke hoek kwam kritiek op de protestantse wijze van theologiseren, waarin de klemtoon ligt op zondigheid en schuldbewustzijn. "Het zou de voorkeur verdienen de mensen aan te spreken op het goede dat bereikt is, op wat groepen en organisaties nu al doen", zo schreven de Rooms-Katholieke afgevaardigden uit Nederland in een gezamenlijke reactie.

Lag in het eerste document de nadruk op de verantwoordelijkheid van het Christendom en de kerken als zodanig. In de tweede versie worden de afgevaardigden zelf veel meer aangesproken. "Blijkbaar vindt de werkgroep de situatie in Europa zo alarmerend dat zij meende de grote druk op de gedelegeerden te moeten leggen", aldus de theoloog drs. G. van Dartel, lid van de Rooms-Katholieke delegatie.

Van Dartel, secretaris van een stichting die contacten tussen Christenen in Oost- en West-Europa wil bevorderen, heeft de indruk dat de afgevaardigden de kerken zover moeten zien te krijgen dat er een Europa van gerechtigheid, vrede en een schoon milieu ontstaat. De grote druk op de afgevaardigden maakt van het ontwerpdocument volgens van Dartel "een stuk zonder ziel, een leeg stuk dat niet bezielend, maar juist verlammend werkt".

BASEL — De co-presidenten van de oecumenische bijeenkomst in Basel Vrede in Rechtvaardigheid wensen elkaar de vrede toe tijdens de slotbijeenkomst: links kardinaal Martini van Milaan als president van de Europese bisschoppen-conferentie en rechts metropoliet Alexis van Leningrad en Novgorod als president van de Conferentie van Europese kerken. (AFP - satellietfoto)

'n teken gelijkwaardigheid vrouwen en mannen

Acht mei beweging bijeen: niet klein te krijgen

DEN BOSCH (ANP) - "Wij zijn niet klein te krijgen, we blijven lachen door de tranen heen." Met deze woorden bemoedigde voorzitter Wies Stael-Merkx de twaalfduizend bezoekers van de manifestatie van de Acht mei-beweging in Den Bosch. De vijfde manifestatie van de Acht mei-beweging, een samenwerkingsverband van ruim honderd Rooms-Katholieke organisaties die streven naar vernieuwing in de kerk, stond in het teken van de gelijkwaardigheid van vrouwen en mannen.

Net als vorige jaren waren de bisschoppen afwezig op de jaarlijkse manifestatie. Wel heeft bisschop Ernst van Breda het bestuur van de beweging laten weten dat het thema van de dag en de bijeenkomst zelf hem ter harte gaan. De "hardnekkige weigering" van de bisschoppen om deel te nemen aan de bijeenkomst, werd door de Nijmeegse Emeritus - hoogleraar dr. A. Willems een "Pastoraal Manco" genoemd. Dr. K. Walf, hoogleraar Kerkelijk Recht, zei dat de bisschoppen blij zouden moeten zijn met het verzet van de Acht mei-beweging. "Het is doodsgevaarlijk dat de bisschoppen zich afzetten tegen dit teken van leven."

SYMBOOL

Voorzitter Stael-Merkx benadrukte dat katholiek Nederland zowel de bisschoppen als de Acht mei-beweging - "symbool van opstandig en bevrijdend geloven" - nodig heeft. Kardinaal Simonis had een dag voor de manifestatie nog gezegd dat de beweging een negatieve invloed heeft op de Rooms-Katholieke kerk. Ook was hij van mening dat de deelnemers aan de manifestatie typische vrijmarkt-bezoekers zijn.

Het thema van de manifestatie werd onder meer uitgebeeld tijdens een hoorzitting over de mensenrechten in de Kerk. Daar werd door de massaal toegestroomde belangstellenden nagenoeg unaniem besloten dat parochies het recht moeten hebben op een volledig bevoegde vrouwelijke voorganger. Dit recht weegt niet op tegen de heersende praktijk dat vrouwen geen wijding ontvangen.

TIJDGEBONDEN

De Nijmeegse kerkhistoricus Dr. J. van Laarhoven riep bij deze gelegeheid op de "volkomen dwaze" argumenten tegen wijding van de vrouw tot in den treure te blijven herhalen. Deze argumenten - volgens welke vrouwen biologisch inferieur, psychologisch niet capabel en ecclesiologisch ongeschikt zijn - zijn zo zeer tijdgebonden dat zelfs de bisschoppen ze niet hardop durven te herhalen. "Zo slim zijn ze wel", aldus Van Laarhoven. Willems hoopte dat vrouwen "Die in Godsnaam niet in de mannenclub van de clericale hiërarchie" willen meedraaien, zich toch blijven inspannen voor een andere Kerk. Hij kon heel goed begrijpen dat zij "de clerical, elitaire sigarenrook" verafschuwen, maar vond dat vrouwen deze lucht moesten trotseren, omdat er anders nooit iets verandert.

Dr. A. Houtepen, bijzonder hoogleraar te Rotterdam, sprak de hoop uit dat de Rooms-Katholieke Kerk nog eens iets zal leren van die Reformatorische Kerken, die vrouwen en mannen als gelijkwaardig beschouwen. Alleen als deze Kerk de werkelijke bijdrage van vrouwen erkent, kan ook de oecumenische beweging verder, aldus Houtepen.

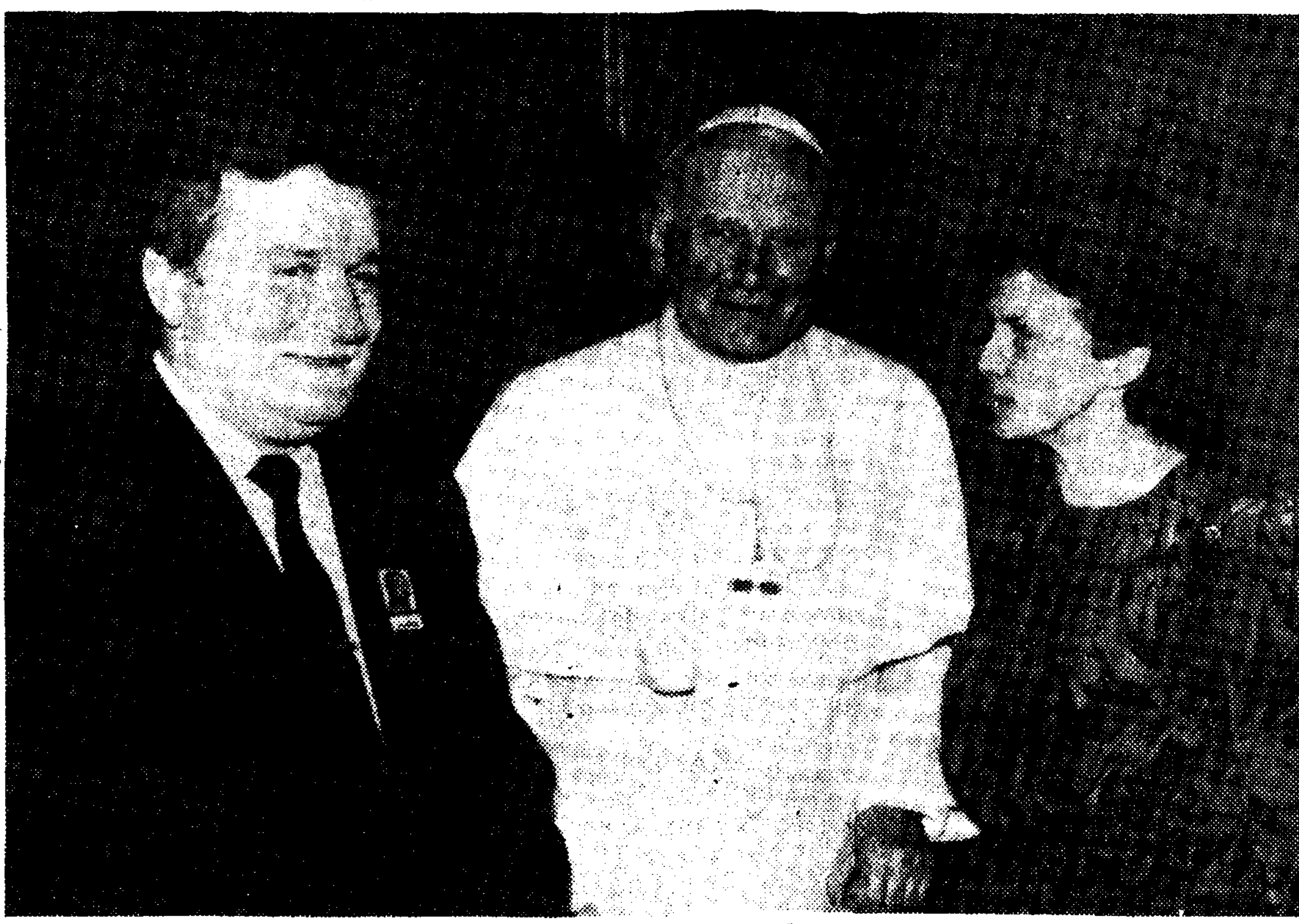
VERKLARING KEULEN

De bezoekers kregen de gelegenheid hun steun te betuigen aan de "Verklaring van Keulen", waarin 163 theologen kritiek op het beleid van Paus Johannes Paulus II hebben geuit. Tijdens een forumdiscussie over deze verklaring, die vier maanden oud is, werd de ondertekenaars verweten dat zij de achterstelling van vrouwen niet aan de kaak hebben gesteld.

De ondertekenaars Walf en Willems verontschuldigden zich met de mededeling dat de verklaring vooral kort moest zijn, een hartekreet zonder al te uitvoerige argumentatie. In de verklaring leverden de theologen onder meer kritiek op de benoemingen van bisschoppen en hooglereraren en op de wijze waarop Paus Johannes Paulus II het leerambt uitoefent.

Willems was het met kardinaal Simonis eens dat de verklaring ongenuanceerd is en beschuldigend. Een vertekend beeld van de werkelijkheid geeft de verklaring echter niet, aldus Willems in een reactie op Simonis. Hij verwacht "op de lange duur wel enig effect" van het signaal van de theologen.

Willems voerde tijdens de manifestatie het woord in plaats van Dr. E. Schillebeeckx, die halverwege onwel naar huis ging. Ook de West-Duitse progressieve theologe Dorothee Solle was wegens ziekte afwezig.

ROME - Niet lang na de officiele legalisering van Solidariteit door het Poolse parlement bracht Lech Walesa met zijn echtgenote Danuta een bezoek aan hun landgenoot in het Vatican: Johannes Paulus II. Deze heeft steeds Solidariteit gesteund (AFP satellietfoto)

Acht mei beweging staat achter Keulse verklaring

TILBURG — De Acht mei beweging stemt in met de kritiek die 163 theologen in de verklaring van Keulen hebben uitgeoefend op het beleid van Paus Johannes Paulus II. De Rooms-Katholieke vernieuwingsbeweging tekent net als de godgeleerden bezwaar aan tegen de "Centralistische en weinig collegiale gezaguitoefening in de Katholieke Kerk".

In een brief aan de opstellers van de verklaring, die na de bekendmaking in januari de instemming heeft gekregen van vele Europese theologen, laat het bestuur van de beweging weten bemoedigd te zijn door het initiatief. De bezwaren van de theologen waren vier jaar geleden aanleiding voor het ontstaan van de Acht mei beweging, aldus het bestuur.

Bij benoemingen van bisschoppen en hoogleraren mag het criterium van volgzaamheid en gehoorzaamheid niet van doorslaggevende betekenis zijn, schrijft het Acht mei-bestuur in navolging van de verontruste theologen. Ook vindt de beweging dat de Paus aan de vraag naar de methoden van geboorteregeling niet eenzelfde gewicht mag toekennen als aan bijvoorbeeld de verlossing door Jezus Christus.

SAN SALVADOR — Het linkse verzet in El Salvador heeft in de hoofdstad een aantal politie- bureaus aangevallen. Daarbij kwamen zes guerrilla- strijders om en vielen er aan de kant van de politie en het leger evenveel gewonden.

Deze cijfers werden gegeven van officiele zijde. Het schieten bij deze overvallen deden paniek ontstaan onder de bevolking. Er werden namelijk ook explosieven tot ontploffing gebracht. Ook de stroom- voorziening in een groot deel van San Salvador viel daarbij uit.

Na mgr Ernst ook mgr Bar:

Naar 8 mei bijeenkomst in mijn eigen bisdom

ROTTERDAM — Bisschop Bar van Rotterdam is de tweede bisschop die zegt naar de manifestatie van de Acht mei-beweging te zullen gaan als deze in zijn bisdom zou worden gehouden. Vorig jaar maakte Wies Stael-Merkx, voorzitter van de AMB, bekend dat zijn bisschop Ernst van Breda een dergelijke toezegging gedaan had.

Bisschop Bar zei deze week op de priesterraad van Rotterdam dat hij de uitnodiging zou hebben aangenomen indien het een bijeenkomst in het eigen bisdom zou zijn geweest, zo meldt de persdienst van het bisdom Rotterdam. Evenwel, de manifestatie vindt plaats in Den Bosch, dus buiten het bisdom en is derhalve onderworpen aan afspraken en regels tussen de bisschoppen onderling. Een bisschop gaat niet naar een bijeenkomst in een ander bisdom als de bisschop ter plaatse daar bezwaren tegen heeft.

VERWARRING

Bisschop Ter Schure van Den Bosch heeft afgelopen zondag de Acht mei-beweging per brief laten weten dat zijn aanwezigheid op de manifestatie "De verwarring onder de gelovigen zou vergroten, terwijl de grootst mogelijke duidelijkheid omtrent het standpunt en het oordeel van de bisschoppen nodig is".

Het lijkt mgr. Ter Schure overigens onjuist dat de Acht mei-beweging een claim legt op de vernieuwingen in de Rooms-Katholieke kerk.

"Daarmee wordt onrecht gedaan aan de vele en grote vernieuwingen die er in de wereldkerk na het laatste concilie onder leiding van de Paus en de bisschoppen hebben plaatsgevonden en nog gaande zijn.

Simonis over deelname Acht mei-beweging

Kennen zij Vaticaans concilie voldoende?

UTRECHT — Kardinaal Simonis betreurt het dat geen enkele participant zich heeft teruggetrokken uit de Acht mei-beweging.

Hij vraagt zich af, of de ruim 100 participanten wel voldoende hebben nagedacht over het tweede Vaticaans Concilie, dat heeft bepaald dat binnen het Volk Gods het gezag bij de bisschoppen berust. "Het gezag van de bisschoppen, in vereniging met de Paus, is normerend voor iemand die zich Rooms-Katholiek wil noemen", aldus Simonis vrijdag in het NCRV-radioprogramma "Kerk vandaag".

De Acht mei-beweging hield zaterdag in Den Bosch haar vijfde manifestatie. Opnieuw waren de Nederlandse bisschoppen afwezig. Zij staakten vorig jaar de gesprekken met het bestuur van de beweging, omdat dat een onjuiste en onvolledige visie op het katholieke kerkbegrip zou hebben. Aan de participanten werd gevraagd hun deelneming in de beweging te herzien.

Simonis kan gelden als de inspirator tot de Acht mei beweging. Het was zijn opmerking dat in het programma van het bezoek van Paus Johannes Paulus II aan Nederland geen plaats zou zijn voor kritische katholieken, die een aantal Rooms-Katholieken ertoe bracht tijdens een manifestatie kort voor de komst van de Paus "Het andere gezicht" van de Nederlandse kerk te laten zien.

De lijstebrijberg van het Colegio Arubano

— Door Wim Rutgers —

Op 7 april 1975 publiceerde de Amigoe op haar boekenpagina een zogenaamde "Antilliaanse Schrijvers Top 10", op basis van de boekenlijsten havo en vwo van het Maria Immaculata Lyceum op Curacao. Bij analyse bleek toen Mijn zuster de negerin van Cola Debrot het meest gelezen boek, en Boeli van Leeuwen de meest gelezen auteur te zijn op de eindexamens van deze middelbare school. Johan Hartog heeft de belangrijkste resultaten van deze enquete overgenomen in zijn artikel "Bibliotheken en leesgewoonten" in René A. Römer (red.): Cultureel Mozaïek van de Nederlandse Antillen (1977), waar u het allemaal nog eens rustig kunt nalezen.

Het leek me aardig deze gegevens eens te vergelijken met die van een andere school - het Colegio Arubano op Aruba - na bijna vijftien jaar. Wat bleef er gelijk en wat veranderde er? Welke Antilliaans/Arubaanse boeken lazen de Arubaanse havo en vwo leerlingen anno 1989 voor hun eindexamens. Nu de enerverende drukte van het derde, mondelinge, schoolonderzoek achter de rug is, een korte terugblik.

Allereerst moet ik op iets eigenaardigs wijzen: de Antilliaanse literatuur wordt op de Arubaanse middelbare scholen (Colegio en Avondhavo) onderwezen tijdens de lessen Nederlands en alleen daar. Noch bij Spaans noch bij Engels wordt er op de schoolonderzoek-lijsten plaats ingeruimd voor Antilliaanse auteurs. Of het moest zijn dat het dubieuze *Moonlight over Basi-Ruti* nog eens incidenteel rondspookt. En het is al weer ruim een decennium geleden dat het Colegio Arubano het enkele jaren volgehouden experiment om les te geven in de Papiamentse Taal en Letterkunde definitief staakte.

Maar deze eenzijdigheid vinden we nioet alleen in het onderwijs, ook in het algemene aandacht voor de Antilliaanse literatuur. Een door mij uitgevoerde analyse van 25 overzichtswerken over Antilliaanse literatuur leverde bij de 32 meest aangehaalde literaire werken, die dus kennelijk belangrijk zijn in de ogen van de geschiedschrijvers van de Antilliaanse literatuur, maar twee veel geciteerde Spaanstalige werken op: de herinneringen van John de Pool: Del Curacao que se va (1935) en Joseph Sickman Corsen: Poesias (1914), maar daarvan dan vooral dat éne Papiamentstalig gedicht "Atardi". Géén enkel Engelstalig werk! Wel twaalf in het Papiamento, maar de meerderheid in het Nederlands. In ander verband kom ik hierop nog wel eens uitvoerig terug.

Uit een door Henry Habibe in 1987 op het I.L.A. uitgewerkte nota "Literatuuronderwijs op Curacao", waarin deze de reacties van de talensecties op een zgn. "position paper" "Literatuur op school (uitnodiging tot een discussie)" van 1986 verwerkte, is evenmin sprake van Engels- of Spaanstalig werk op de schoolonderzoek-lijsten. Kennelijk is er dus geen Antilliaanse literatuur in deze talen die van voldoende gewicht geacht wordt om in de officiele canon opgenomen te worden. Daarover zou zeker eens gediscussieerd kunnen en moeten worden. Het is in elk geval vanuit de literatuur gezien, volledig onterecht dat de twaalf Papiamentstalige werken die wel gecanoniseerd zijn in de overzichten, in het (Nederlandstalige) onderwijs hun kans moeten missen.

Het is daarom gelukkig dat de sectie Nederlands van het huidige M.I.L. in haar syllabus "Antituur" niet alleen artikelen over zes Nederlandstalige Antilliaanse auteurs afdrukte, maar in de inleiding de "hele" Antilliaanse literatuur betrekt, zonder de Engelse van de Bovenwinden evenwel. Op het Colegio Arubano circuleerden gedurende een aantal jaren een honderdtal exemplaren van Met eigen stem, waarin ook aandacht aan alle vier talen wordt besteed. Maar dit komt niet op de lijsten Nederlands tot uitdrukking, natuurlijk.

Noodgedwongen terug naar alleen het Nederlands dus. Ik zal in mijn analyse achtereenvolgens aandacht besteden aan de diverse auteurs, de afzonderlijke werken, en een vergelijking van schooltypen en aan eventuele verschuivingen in de tijd, waarbij ik me bij voorbaat excuseer voor de taaie, maar noodzakelijke cijferties. Mijn materiaal bestond uit de s.o.-lijsten van resp. 108 havo en 69 vwo kandidaten - samen 177 lijsten.

AFSPRAKEN

Op de boekenlijsten van de leerling-kandidaten dienden ten minste zes en ten hoogste negen werken van Antilliaanse auteurs voor te komen, waarbij ten minste één werk van elk van de "grote vier" als belangrijkste auteurs verplicht was. Dat hield dus in dat elke leerling in elk geval één boek, naar eigen keuze (!) van Cola Debrot, Tip Marugg, Boeli van Leeuwen en Frank Martinus Arion op zijn Nederlandse lijst moest zetten.

Deze auteurs werden meestal klassikaal behandeld in de vóórexamenklas. Vandaar de hoge aantallen in de tabellen bij deze auteurs, maar nogmaals: er was dus van geen enkele verplichte boektitel sprake! De studenten mochten - als ze dat wilden - maximaal vijf jeugdboeken lezen. Dat daar inderdaad druk gebruik van werd gemaakt, blijkt wel uit de tabellen. Voor het overige waren de kandidaten dus volledig vrij in de invulling van de lijst. Hoe hebben ze gebruik gemaakt van hun "kiesrecht"! (zie tabel 1). De vwo-studenten werden over hun Antilliaanse lijst in januari getentamineerd tijdens het tweede schoolonderzoek, de havo-leerlingen in mei tijdens het derde.

Tabel 1

a. Een "top-dozijn" Antilliaanse auteurs in kwantitatieve volgorde:

	1989 totaal	vwo	havo	1975
Boeli van Leeuwen	194	80	114	99
Cola Debrot	181	72	109	91
F. Martinus Arion	179	69	110	31
Tip Marugg	178	70	108	44
Sonia Garmers	120	28	92	-
Desiree Correa	112	31	81	-
Diana Lebacs	100	39	61	6
Richard Piternella	49	15	34	-
Angela Matthews	14	1	13	-
Gustaaf de Jongh	12	1	11	-
Edward de Jongh	9	7	2	10
Josette Daal	7	2	5	-

b. Een "handjevol" niet-Antillianen die over de Antillen schreven en als zodanig eventueel tot de Antilliaanse literatuur gerekend kunnen worden:

	1989 totaal	vwo	havo	1975
Miep Diekmann	141	36	105	-
Dolf de Vries	62	16	46	-
J. van de Walle	6	1	5	56
Wilko Bergmans	3	-	3	-
Adriaan Hulshoff	1	-	1	-

c. Van de Surinaamse auteurs werden gelezen:

	1989 totaal	vwo	havo
Albert Helman	8	4	4
Corly Verlooghen	2	2	-
Rene de Rooy	2	-	2
Ben Vianen	1	1	-

N.B. Aparte vermelding verdient Siny van Iterson die op Curacao geboren werd, er later weer heeft gewoond, en over Curacao geschreven heeft. Ze wordt niet veel (meer) gelezen en dan nog alleen haar werk over Colombia waar ze nu woont: niet minder dan veertien keer.

In vergelijking met 1975 zijn Tip Marugg en Frank Martinus Arion sterk opgedrongen, wat bij de laatste te verklaren is uit het feit dat diens eerste werk Dubbelspel eerst in 1973 verscheen.

Het verplichte karakter verklaart de bovenste vier - de "grote". Heel opvallend is dat direct daarna de jeugdboekenauteurs sterk domineren met vijf opeenvolgende plaatsen; in 1975 kwamen deze niet voor, waarschijnlijk omdat er toen geen jeugdliteratuur op de lijst werd gezet (mocht worden gezet). Bij de jeugdliteratuur valt weer op hoeveel Arubaanse jeugdliteratuur op het Colegio gelezen wordt. Desireé Correa die maar één boek publiceerde, heeft Diana Lebacs, met meer dan een half dozijn titels, zelfs

Een beeld van de bibliotheek op Aruba.

Meer jongeren zouden gebruik moeten maken van de mogelijkheden die de blibliotheek te bieden heeft.

verdrongen. Behalve deze twaalf in de tabel opgenomen auteurs werden er nauwelijks andere gelezen: Jules de Palm twee keer; I. Debrot één keer.

Het eilandelijke, Arubaanse, karakter blijkt sterk: niet minder dan vier van de twaalf auteurs zijn van Aruba afkomstig! Dat beeld van insulaire identificatie wordt nog versterkt als we zien hoe bij de niet-Antillianen Dolf de Vries, die twee jaar op Aruba woonde, vertegenwoordigd is. Miep Diekmann blijft nog steeds de verreweg meest gelezen niet Antilliaanse auteur.

De tabel laat duidelijk zien hoeveel belang de studenten hechten aan het "eigen karakter" van het werk, dat kennelijk niet alleen bestaat uit de eigen landaard van de auteur, maar ook uit het onderwerp, het thema, de personages, of zelfs alleen maar de eigen en bekende ruimte.

Een wat oudere niet-Antilliaanse auteur als Johan van der Walle (in 1975 nog 56 keer!) is nagenoeg verdwenen; evenals Adriaan Hulshoff. Marek Decorte, Hans Keuls en Maria Miranda.

Wie de totalen bekijkt zal constateren dat leerlingen ook relatief veel gebruik maken van hun rechten om Antilliaanse literatuur te lezen. Gemiddeld plaatsten ze 7,5 Antilliaans werk op hun li st - het welhaast ideale gemiddelde van "moeten" en "mogen"!

Terwijl de leerlingen nadrukkelijk de gelegenheid kregen ook Surinaamse auteurs op hun lijsten te zetten, maakten ze daar nauwelijks gebruik van. Bekende auteurs als Edgar Cairo, Astrid Roemer en andere kwamen helemaal niet voor; een paar andere slechts incidenteel. Er wordt dus kennelijk niet zo veel verwantschap gevoeld met de voormalige rijksgenoten.

Tabel 2

De meest gelezen Arubaanse/Antilliaanse boeken

	1989 totaal	vwo	havo	1975
C. Debrot: Mijn zuster de negerin	175	67	108	80
T. Marugg: Weekendpelgrimage	175	69	106	35
F. Martinus Arion: Dubbelspel	169	64	105	31
D. Correa: Mosa's eiland	112	31	81	-
B. v. Leeuwen: De rots der struikeling	101	46	55	50
B. v. Leeuwen: Een vader, een zoon	58	17	41	-
R. Piternella: Niet huilen bij de zee	49	15	34	-
S. Garmers: Orkaan en Mayra	48	10	38	-
S. Garmers: Orkaan	39	8	31	-
D. Lebacs: Suikerriet Rosy	39	23	16	-
D. Lebacs: Sherry	29	7	22	6
S. Garmers: Wonen in een glimlach	26	9	17	-
B. v. Leeuwen: Een vreemdeling op aarde	20	10	10	22
A. Matthews: De witte pest	14	1	13	-
B. v. Leeuwen: De eerste Adam	13	5	8	27
D. Lebacs: nancho Niemand	12	2	10	-

N.B. De overige 28 titels werden elk minder dan tien keer in totaal geplaatst, in tot. 78 keer.

De Niet-Antillianen en hun boeken over Aruba/Antillen:

	1989 totaal	vwo	havo
D. de Vries: Een muur van blauw	62	16	46
M. Diekmann: Marijn bij de lorredraaiers	54	18	36
M. Diekmann: De dagen van Olim	25	9	16
M. Diekmann: De boten van Brakkeput	24	2	22
M. Diekmann: De groeten van Elio	16	1	15
M. Diekmann: Gewoon een straatje	11	1	10

N.B. De overige titels scoorden alle lager dan tien keer.

In de eerste plaats is het heel opvallend dat van de zestien meest gelezen werken de helft plus één tot de facultatieve jeugdliteratuur behoren. Debrot, Marugg en Martinus Arion van de "verplichte" auteurs zijn alle met maar één veel gelezen werk aanwezig. Van Leeuwen daarentegen met vier! Terwijl er van elk van deze auteurs nu toch een ruim titelaanbod aanwezig is, zowel in de (school)bibliotheek als in de boekhandel. Debrots novelles en romans zijn met het verschijnen van het Verzameld Werk weer gemakkelijk bereikbaar geworden; Tip Marugg is uitgebreid herdrukt; Frank Martinus Arion was steeds in voorraad. Maar voor de leerlingen zijn ze kennelijk de auteurs van slechts één dominant boek.

Toch moet ik hierbij nog wel een kanttekening maken. De studenten bereiden het grootste deel van hun Antilliaanse lijst al in de voor-examenklas voor - dat was dus in 1987/1988. Cola Debrot dringt anders dan met zijn klassieker dus kennelijk niet door. Boeli van Leeuwen: Schilden van leem (1985) en Het teken van Jona (1988) worden (nog) weinig gelezen - alleen de traditionele vier komen voor. Tip Marugg: De morgen loeit weer aan (1988) is ondanks de enorme publiciteit in het vorige jaar kennelijk nog té recent. Het gemiddelde verschijningsjaar van de zestien meestgelezen boeken is 1972: dat is dus aan de ene kant al wel een eindje terug, van de andere kant toch ook weer zo recent dat blijkt hoe relatief jong de Antilliaanse literatuur voor onze leerlingen is: er is maar één boek van voor 1940; twee uit de jaren vijftig en zestig; zes uit de jaren zeventig en vijf uit de tachtiger jaren. Bij zoiets lijkt een benadering vanuit de literatuurgeschiedenis op school weinig zinvol, wel vanuit de literatuur-analytische methode. Of juist wel? Uit de verschijningsjaren valt ook af te lezen dat een boek een poosje nodig heeft eer het tot in school doordringt - eerst moeten voldoende veilig secundaire wegwijzers in de vorm van recensies en beschouwingen bekend zijn.

Maar dat vertragingsmechanisme blijkt bij de jeugdliteratuur relatief. Daar gaat het kennelijk sneller, want daar zien we naast de klassieken als Sherry (1971), De witte pest (1978), Orkaan (1977) en Orkaan en Mayra (1980) ook al volop Suikerreit Rosy (1983), Mosa's eiland (1984), Wonen in een glimlach (1985) en heel recent Niet huilen bij de zee (1987). Vooral de snelle canonisering van dit laatste werk is opvallend, temeer daar het niet veel kritische aandacht heeft gehad.

Er tekent zich hier dus duidelijk een patroon af, waarbij Warwind (1985) en Het witte licht (1986) niet opgenomen lijken te worden. Ook de vierdelige Nancho-serie wordt niet veel gelezen, met Nancho Niemand misschien als gunstige uizondering. Franses Kelly die in 1986 debuteerde, komt nog helemaal niet voor. Vindt men haar Wi-ki-ki-ri-ki-ki te kinderlijk? Een reuze heksentoer (1988) is nog te recent. Waar leggen de leerlingen (en leraren) de grens tussen kinderboeken en geschikte, want voldoende interessante jeugdliteratuur?

Bij de niet-Antillianen valt opnieuw de verrassend hoge score van Dolf de Vries: Een muur van blauw op, maar die zullen we aan insularistische interesse toeschrijven. Verder zien we hoe dominant Miep Diekmann met niet minder dan vijf titels aanwezig is. Het feit dat ze in de jaren tachtig steeds enkele maanden op Aruba woonde en aanvankelijk regelmatig lezingen gaf op het Colegio zou mede van invloed kunnen zijn.

VERGELIJKING

De uitsplitsing in de twee tabellen volgens havo en vwo laten in dat opzicht enige vergelijking toe, maar de verschillen blijken gering.

De vwo'ers behandelen de Antilliaanse literatuur in een apart schoolonderzoek, vergezeld van secundaire literatuur waarover ik hier niets zal schrijven. Ze gaan dus dieper op de stof in. De lijsten maken de indruk dat vwo-leerlingen een béétje meer op avontuur durven uit te gaan al zijn het incidentele uitzonderingen die afwijken bij de verplichte en besproken auteurs. Slechts enkelen wagen zich aan de dikke pillen Bewolkt bestaan of Nobele wilden, of het nieuwe in De morgen loeit weer aan, Schilden van leem en Het teken van Jona.

Vwo'ers kiezen iets meer voor de wat moeilijker boeken; vergelijk wat dit betreft Orkaan (en Mayra) bij de havo, met het nieuwe Wonen in een glimlach dat relatief meer bij vwo voorkomt, en - duidelijker - het bekende Sherry bij de havo, Suikerreit Rosy in het vwo. De boten van Brakkeput, Gewoon een straatje worden op het havo veel gelezen; maar zie daarnaast ook weer De groeten van Elio, Marijn bij de lorredraaiers en De dagen van Olim.

Er is wat de primaire lijst betreft weinig van distinctieve verschillen te bespeuren.

VERSCHUIVINGEN

De vergelijking met het Amigoe-verslag van 1975 leert ons dat een aantal auteurs en werken op het Colegio Arubano in 1989 niet meer voorkwamen, zoals J. van de Walle: De slavenopstand (1956) en Achter de spiegel (1959); Maria Miranda: De verwachting (1959); Hans Keuls: Plantage Tamarinde (1964); Marek Decorte: De Bullepees (1971) en Edward de Jongh: Fata Morgana (1973). Dat zijn dus vooral wat oudere werken van overwegend niet-Antillianen.

Wat lazen de leerlingen voor hun schoolonderzoek Nederlands?

De jeugliteratuur heeft op het Colegio Arubano een stevige plaats veroverd, en dat vooral via niet minder dan drie Arubaanse auteurs. Sherry kwam al in 1975 voor - toen nog een eenling, nu een klassieker temidden van veel nieuw werk.

Evergreens als Mijn zuster de negerin, Weekendpelgrimage, Dubbelspel handhaven hun monopoliepositie. Boeli van Leeuwen sprak in 1975 en spreekt ook nu nog met meer dan één boek aan.

DE LERAAR

Hoe groot is bij dit alles de rol van de leraar? Aan de ene kant zien we een correlatie tussen het verdwijnen van niet-Antillianen van de lijsten en de algemeen gangbare idee in de literaire geschiedschrijving dat Antilliaanse literatuur uitsluitend geschreven wordt door Antilliaanse auteurs, waar Nederlandse auteurs dus buiten vallen. De uitzonderingen Dolf de Vries en Miep Diekmann zijn mede verklaarbaar als we bedenken dat hun werk vaak bij de afdeling "Nederlanders" op de lijsten geplaatst wordt.

Van de andere kant zien we dat de meest gelezen werken van de vier groten correleren met de besprekingen in de literatuurlessen: het zijn juist die werken die "behandeld" worden die op de lijsten verschijnen.

Bij de niet-verplichte auteurs zal de invloed van de leraar geringer zijn en vervangen worden door de mond-tot-mond-reclame van leerlingen onderling, door de gemakkelijke beschikbaarheid van werken in de bibliotheek en duidelijke recensies (en uittreksels) natuurlijk. De totale titelvariatie was dan ook 65, waarbij ook "mislukte" romans als Zwarte Makamba en De witte pest 25 keer "getolereerd" werden, evenals vrij gemakkelijke jeugdboekjes. Dat relativeert de canon die de leraar zelf zou willen aanleggen: "Meneer, mag dat boek op mijn lijst?" "Ja, als je kunt uitleggen waarom je het zo graag wilt opnemen!"

De relatieve invloed van de docent valt ook nog af te leiden als we de poëzie even in onze beschouwing betrekken. De leerlingen/kandidaten zijn verplicht een aantal gedichten op hun lijsten te plaatsen. Relatief kreeg deze poëzie niet zoveel aandacht, en dan nog in de loop van het laatste cursusjaar, waar overwegend Nederlandse poëzie aangeboden en behandeld werd aan de hand van uitgereikte stencils. Het zijn exact deze gedichten die op de lijsten voorkomen, ook voorzover er Arubaanse/Antilliaanse tussen zitten. Dat verklaart bijvoorbeeld het opnemen van gedichten als "De gunst zien en het recht vergeten" en de topper (tien keer) "Wij meertaligen", beide van Frank Booi; van relatief onbekende Surinaamse dichters als P. Marlee: "Eleonora" (9 keer); Corly Verlooghen: "Latijns-Amerika (6 keer) en Rene de Rooy: "Het landhuis" (drie keer), te midden van veel andere, overwegend Nederlandse gedichten.

TOT SLOT

Hoewel er dus weinig "moet" en "verplicht" is op het Colegio Arubano, wijzen de lijsten wel uit dat de stuurmanskunst van de zachte hand van de leraar wel degelijk invloed uitoefent. Gelukkig maar!

J. Hartog eindigde zijn artikel in 1977 met o.a.: "Frappant is bijvoorbeeld, dat bij deze school op Curacao geen enkele lijst een Arubaanse of Bonaireaanse auteur of dichter vermeldde". Dat kunnen we nu na veertien jaar iets modificeren: er wordt op het Colegio Arubano nu wel degelijk werk van Arubaanse (jeugdboeken) auteurs gelezen, maar voor de overige eilanden heeft Hartog ook nu nog, en voor Aruba, gelijk.

Hartog schreef ook nog: "Ook zeggen deze cijfers niets over de Antilliaanse auteurs, die in het Papiamentu publiceren". Zolang andere talensecties nog geen onderwijs in hun segment van de Antilliaanse literatuur geven, of de taalgrenzen in een algemeen gericht literatuuronderwijs doorbroken worden en het Papiamentu nog helemaal niet naar de middelbare school gaat, blijft het beeld dat onze leerlingen van De Antilliaanse literatuur krijgen zeer eenzijdig en vertekend. Maar dat valt de sectie Nederlands natuurlijk niet te verwijten.

Droefheid

■ *UPINGTON — Veertien maal sprak de rechtbank in het Zuidafrikaanse Upington de doodstraf uit tegen voornamelijk jongelui die als leden van een groep van 26 man een zwarte politie- agent zouden hebben vermoord tijdens de rassen- onlusten van 1985. Er deden zich emotionele taferelen voor na afloop van deze uitspraak. De foto toont een moeder van een der ter dood veroordeelde jongelui.*
(AFP/satellietfoto)

LAGOS — In Benin- city in zuid Nigeria werden zeker 5 betogers gedood en raakten er 20 gewond toen orde- troepen optraden. De rellen braken uit nadat voor het gebied een avondklok was ingesteld. De gouverneur zou opdracht hebben gegeven te schieten op iedere betoger die men ziet.

*****

ANKARA — Bij gevechten tussen Turkse soldaten en Kurdische rebellen in ZO Turkije werden 5 soldaten gedood. Zij waren op patrouille in het grens- gebied met Iraq. Eerder werden 12 leden van de Marxistische Kurdische arbeiders- partij gedood bij een confrontatie.

*****

ROME — Italie's president Cossiga heeft senaats- voorzitter Spadolini gevraagd de mogelijkheden te bekijken voor de vorming van een nieuw kabinet. Premier De Mita bood zijn ontslag aan toen de socialisten hun kritiek in het openbaar spuiden op het kabinet waarvan zij zelf deel uitmaakten. Spadolini zoekt het in de richting van een nieuw "stabiel kabinet".

*****

ROME — VS- president Bush zal volgens de Washington Post zijn NAVO- bondgenoten voorstellen de VS- troepen in West Europa met 34.000 man te verminderen. Bush sprak met president Cossiga oa over de NAVO.

MOSKOU — De meerderheid van het nieuwe SU- parlement is tegen het afschaffen van het verbod op demonstraties voor de duur van oprichtings- vergadering van het parlement. Na heftige debatten stemden 1.216 afgevaardigden vrijdag tegen de opschorting van dit verbod en 831 stemden voor. De sociologe Zaslaswskaja verweet de politie dat er mensen werden opgepakt tijdens een ontmoeting van de afgevaardigden en kiezers.

*****

AMSTERDAM — De val van de dollar welke donderdag begon zette zich vrijdag voort. De slotkoers in Amsterdam was 2, 2265 gulden tegen 2,2485 donderdag. In de loop van de dag bereikte hij een nog lagere koers. Oa speelde een rol mee dat het rente- verschil tussen de VS en andere landen kleiner lijkt te worden waardoor de dollar minder aantrekkelijk wordt voor beleggers. De Dow Jones index in Wall Street gaat langzaam omhoog; vrijdag met 11,18 punten naar 2498, 77.

*****

WASHINGTON — Het tekort op de VS- handels- balans is in het 1e kwartaal verminderd tov het laatste kwartaal van 88: van 32 miljard dollar naar 27,63 miljard. Bij de berekening van de kwartaalcijfers is de handel in militaire uitrusting niet opgenomen en ook verzekerings- en verschepingskosten worden buiten beschouwing gelaten.

*****

BAYRUT — Geruchten over Syrische troepen- bewegingen hebben in Israel tot speculaties geleid over een mogelijke Syrische aanval op de christelijke militie in Libanon of zelfs op Israel. Israelische verkennings- vliegtuigen voerden verkennings- vluchten boven Libanon uit. Syrie zou een extra gepantserde brigade hebben gestuurd naar de Bekaa' vallei waar men nu leger- oefeningen houdt.

TRIPOLI — In het Noordlibanese Tripoli ontplofte vrijdag e[en] autobom in een druk- bevolk[te] wijk en wel bij een moskee, kort n[a] het vrijdag- gebed. Er was gee[n] melding over slachtoffers hoew[el] het Rode Kruis het bom- bericht bevestigde. In Bayrut namen pr[o] en anti- Syrische eenheden elkaa[r] voor de 2e achtereen- volgende da[g] onder vuur en wel bij een van d[e] doorgangs- posten tussen de chris[te]lijke en Islamitische wijken.

*****

PRAAG — Drie Britse diploma[ten] en 1 zakenman moeten op kort[e] termijn Tsjechoslowakije verla[ten]. Dit als vergelding voor de uit[]zetting door Londen van 3 Tsje[]choslowaakse diplomaten die zich aan spionage zouden hebben schuldig gemaakt.

*****

BRUSSEL — De Vlaamse reg[e]ring besloot vrijdag de 2 laats[te] steenkool- mijnen in Belgisch Lim[]burg- in Beringen en Zolder -uite[indelijk] per 1 januari 1993 te sluite[n]. Daarmee komt dan een einde a[an] de steenkolen- winning in Belgi[e]. De Waalse mijnen werden al ee[r]der gesloten.

*****

LUNEBURG — E[x-]commandant Czerwinski (66) va[n] een Nazi- werkkamp bij Auschwi[tz] in Polen kreeg levenslang wegen schuld aan het doodschieten van SU- krijgs- gevangenen die ha[d]den geprobeerd te ontsnappen. B[e]klaagde ontkende de beschuldi[]ging. Hij zei na de oorlog 3 jaar g[e]vangen te hebben gezeten en nie[t] veroordeeld te zijn.

*****

DUSSELDORF — D[e] Oostduitse spion Karbus (47 en in[]genieur) kreeg van een Westduits[e] rechtbank 1 jaar wegens poginge[n] Westduitsers te ronselen als info[r]mant. Vergeefs had hij dit gepro[]beerd bij een ambtenaar en een p[o]litieman.

BEKENDMAKING

Ingevolge artikel 3 van het "Arbeidsvredebesluit III" (P.B. 1978 no. 243) maakt ondergetekende bekend dat;

a) de dag van het referendum onder de werknemers van het Casino van Curaçao Caribbean Hotel & Casino is vastgesteld op vrijdag, 16 juni 1989.

b) de plaats van het referendum is een lokaal in het voormalige Recreation Park gebouw aan de Roodeweg no. 159.

c) de gelegenheid om te stemmen bestaat van 12.00 uur tot 16.00 uur.

d) de vakbond die gerechtigd is om aan dit referendum deel te nemen is de Horecaf.

e) slechts de personen vermeld op de bijlage van de brief van ondergetekende gedateerd 25 mei 1989 aan betrokken partijen stemgerechtigd zijn en mogen deel nemen aan dit referendum.

Willemstad, 26 mei 1989.

De wnd. Landsbemiddelaar
R.A. Francisca.

AGENDA ARUBA

ANTOORUREN AMIGOE: 08.00-00 / 14.00-17.30 uur; zaterdag ge-en.

LEFOON: 24333. Voor spoedgeval-na kantoortijd: 21639, 22950 en 16. Pageboy: 127-743.

LEFAX: 22368.

NKREK. nr. 10.815.445 Banco di ibe.

LITIE: 100.

ARMCENTRALE: 115.

EKERTJES verschijnen op dag en vrijdag en kunnen iedere tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur den opgegeven; behalve op zater-. Alleen zoekertjes, die op maan-en donderdag voor 10.00 uur bin-zijn, kunnen de dag daarop (dus dag en vrijdag) verschijnen.

OSCOPEN
NCIPAL: 20.30 uur *Bloodsport* (true sto-18 jr.).
VE-IN: 20.30 en 24.00 uur *The Fly II* rror, 18 jr.).

*****

TICA'S (nachtdienst)
ao brug: Santa Anna, tel.: 28181.
iba brug: San Nicolas, tel.: 45712.

*****

CHTREGELING DOKTOREN
derarts: dokter Bryson, tel.: 24254/00 (hospitaal).

*****

KTER HART KINDER-POLIKLINIEK akespearestraat 13, tel.: 27263/24300): eekuren maandag t/m vrijdag van 30-11.30/14.30-17.30 uur; zaterdag van 30-12.00 uur.

*****

NTRO MEDICO CARABOBO (L.G. ith Boulevard 34, tel.: 21777): dra N. Al-ez-Quezada, Venezuelastraat 21, tel.: 050.

*****

T GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; rd: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 20/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Da-: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kan-).
or brandgevallen, ongelukken of n of ander ongeluk gelieve rmcentrale op te bellen, tel.: 115)

*****

TELEARUBA
ZATERDAG: 18.00 Afrika, een ander continent; 19.00 Style with Elsa Klensch; 19.30 Big story; 19.45 Crossfire; 20.00 Golden Girls; 20.30 Special; 21.00 CNN international news; 21.55 Estreno; 23.30 Sports tonight (CNN); 24.00 Sluiting.

ZONDAG: 17.00 Sunshine factory; 18.00 Father Murphy; 19.00 Sunday-night movie; 19.20 This week in Japan; 19.30 Showtime; 20.30 CNN internatio-nal news; 21.00 Quo Vadis? 22.30 Week in review; 23.30 Sports tonight (CNN); 24.00 Sluiting.

*****

VERSEN
GHT INFORMATION CENTER: dage-geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 informaties via verkeerstoren.

SO-SERVICE CENTER (Oranjestad): 00 uur per dag geopend (alleen geslo-van zondag 20.00 uur tot maandagmor-07.00 uur).

TICHTING ZIEKENVERPLEGING UBA
KTER HORACIO E. ODUBER HOSPI-AL (tel.: 24300)
oekuren:
derafdelingen: doorlopend bezoek van 00-20.00 uur; andere afdelingen: van 00-12.00/15.00-15.45/18.30-19.30 uur.
okverbod:
een algemeen rookverbod in het hospi-. Slechts op enkele recreatieplaatsen in hospitaal mag er gerookt worden.

NINGIN WILHELMINA FONDS (tel.: 652 / 22817): informatiecentrum nsdag geopend van 08.30-12.00 uur - rdenbaaistraat 8 (boven).

DA (Paardenbaaistraat 8, tel.: 32999): r inlichtingen omtrent preventie alcohol/ugsmisbruik.

T.A. (t.g.v. 25 jaar)
00 uur Biljart toernooi - FTA San Nicolas.

MINO (dames divisie)
30 uur Trappers vs Sporting - Bo Orgullo B.; 19.30 uur Ayo Rowiginis vs Caiquetio erlin - Rox Dan B.R.

ETBAL (ere divisie)
00 uur La Fama vs Dakota - L.S.P.

NDAG
OSCOPEN
NCIPAL: 20.30 uur *Bloodsport* (true sto-18 jr.).
IVE-IN: 20.30 uur *The Fly II* (horror, 18).

*****

VERSEN
TA (t.g.v. 25 jaar)
00 uur Softball - Kibaima ballpark.

ETBAL (eredivisie)
00 uur Bubali vs S.L.D. - W.S.

UBA DOMINO BOND
00 uur Joeys vs Budweiser Unidas - Bo ullo S.B.; 14.00 uur Trappers vs N.W.I-A. - Club Suriname; 14.00 uur RCA vs S. Paradera - Dominica S.C.; 14.00 uur picana Inn vs Noord Star VAD NV - rtboysclub.

*****

Werkzaamheden in hotel-sector lopen grote vertragingen op

BMA ONTSLAAT PERSONEEL

ORANJESTAD — Ruim tweehonderdzestig man personeel van de Bouwmaatschappij Aruba (BMA) heeft gisteren ontslag aangezegd gekregen en de laatste betaling ontvangen. Wat er verder met het bedrijf dat zoals bekend surseance van betaling heeft aangevraagd, gaat gebeuren staat niet vast.

Aanstaande maandag moeten de bewindvoerders aan de rechter verslag uitbrengen, die dan moet beslissen wat er gebeuren gaat. Inmiddels blijkt de heer Folkert Loonstra zijn aandelen in het bedrijf voor één gulden te hebben verkocht aan de heer Ko Klein van Betonbouw Curaçao. Deze zou er echter geen gat in zien om het bedrijf voort te zetten.

SCHULDEN

Ofschoon gesproken wordt dat het bedrijf schulden boven de tien miljoen florin zou hebben, schijnt er nog geen bedrag vast te staan. De verschillende schuldeisers zouden van mening verschillen over de bedragen die zij menen te vorderen te hebben. Vast staat nu wel dat het werk aan verschillende bouwwerken, zoals Dutch Village van Divi Divi, Holiday Inn Aruba en Americana Hotel tijdelijk stil komen te liggen. De afbouw zal met de nodige vertraging geschieden totdat er een aannemer is gevonden die de afbouw ter hand kan nemen.

Vaststaat ook dat de bewindvoerders en directie alles zullen doen wat in hun vermogen ligt om te zorgen dat de ontslagen werknemers de betalingen krijgen waar zij recht op hebben, waarbij gerekend wordt op de medewerking van de Caribbean Mercantile Bank.

RARE ZAAK

FTA voorzitter Pontilius vertelde de Amigoe dat hij vrijdagmiddag het naar huis gestuurde personeel in de Povaclub nader had toegelicht wat er gaande is. Hierbij bleek dat de mensen tot en met 22 mei betaald kregen en dus nog vier dagen moeten ontvangen, hetgeen de directie van de BMA toezegde met de curator te zullen regelen. Maandag zal het ontslagen personeel bij de Sociale Verzekeringsbank gaan aankloppen voor de cessantia uitkeringen.

"Het is een ellende" verzuchtte de FTA voorzitter die helemaal niet te spreken was dat het personeel van de BMA dat bij Americana hotel werkzaam was, het advies kreeg contact op te nemen met de Nasch Company, een maatschappij waarin de heer Nash en Jossy Lacle als directeuren zitten. Laatst genoemde was directeur van de BMA waarvan hij vorige week ontslag heeft genomen.

FTA voorzitter Pontilius noemde dat maar een rare zaak. Hij verwacht dat het merendeel personeel bij verschillende bouwbedrijven aan de slag kan omdat er in deze sector tekort aan personeel bestaat. Voor de opdrachtgevers van projecten die nu tijdelijk stopgezet zijn, geeft het de nodige problemen om nu een nieuwe aannemer te zoeken, zodat men niet als verwacht werd voor het nieuwe seizoen — waarvoor reeds boekingen werden aangenomen — klaar komt.

■ ORANJESTAD — Voor de leden van de werkgevers Arubaanse Bouwnijverheid (WAB) werd een lezing gehouden over het onderwerp "De verzekering van bouwrisico's". Aan Citco Insurance Services nv Curaçao was gevraagd deze voorlichtings- bijeenkomst te verzorgen en namens Citco werden de leden uitvoerig nader geïnformeerd over met name de zogenaamde "Doorlopende CAR" en "Natte CAR" door de heren ing. Frits Brandjes (Blom en van der Aa Amsterdam) en ing. Vincent Zegers (Tullners van Buren Rotterdam). Dat dit onderwerp zeer in de belangstelling staat mocht blijken uit het groot aantal reacties en vragen tijdens en na de inleidingen. Voorzitter WAB Henk Bijen memoreerde in zijn slotwoord nogmaals het grote belang van "maatwerk in CAR verzekeringen. Op de foto het WAB bestuur met de inleiders.

NA MANSUR-VRAGEN AAN BAREÑO

Oscar Henriquez van Veros Inc. Business Consultants:

La Cabana van Casa Grandi vóór bouwstop al onderweg

ORANJESTAD — In het project La Cabana van Casa Grande n.v. wordt door Mansur International 45 miljoen florin geïnvesteerd en 6,8 miljoen in de eerste fase van Playa Blanca nv, zulks zonder overheids garantie.

Dit in tegenstelling tot de in aanbouwzijnde projecten zoals Playa Linda, Hyatt, Ramada, Beta en Plantation Bay welke door de overheid een garantie kregen van bedragen die in de miljoenen lopen. Voor Aruba dus zeker een goede zaak, zo merkt Oscar Henriquez van Veros Inc. Aruba business consultants, desgevraagd in een gesprek met de Amigoe op. Dit gesprek vond plaats naar aanleiding van vragen die het MEP Statenlid Grace Bareño stelde over uitgifte van gronden aan de "familie Mansur", waarna premier Nelson Oduber herhaalde malen hierover sprak, waarbij indruk werd gewekt dat één en ander zou zijn geschied na afkondiging van de bouwstop door de regering Eman.

LOPENDE PROJECTEN

Het besluit tot een zogenaamde "bouwstop" werd eind juni 1988 genomen door de regering en hield in, dat dat niet meer met nieuwe ontwikkelaars in zee zou worden gegaan en dat lopende projecten kritisch zouden worden bezien. In dit verband werd 20 juni 1988 door de dienst Domeinbeheer een lijst opgesteld van projecten die nog in uitvoering en/of in behandeling waren. De bouwstop gold dus niet voor de toen nog lopende projecten, zoals vermeld op bedoelde lijst.

Dit betekende, dat de gevallen die voldeden aan alle voorwaarden, gewoon voortgang zouden vinden. Het project Casa grande van Mansur International Development Co. komt op de onderhavige lijst voor, als een der "lopende" projecten, waarvoor de aanvrage werd ingediend voordat de "bouwstop" werd afgekondigd.

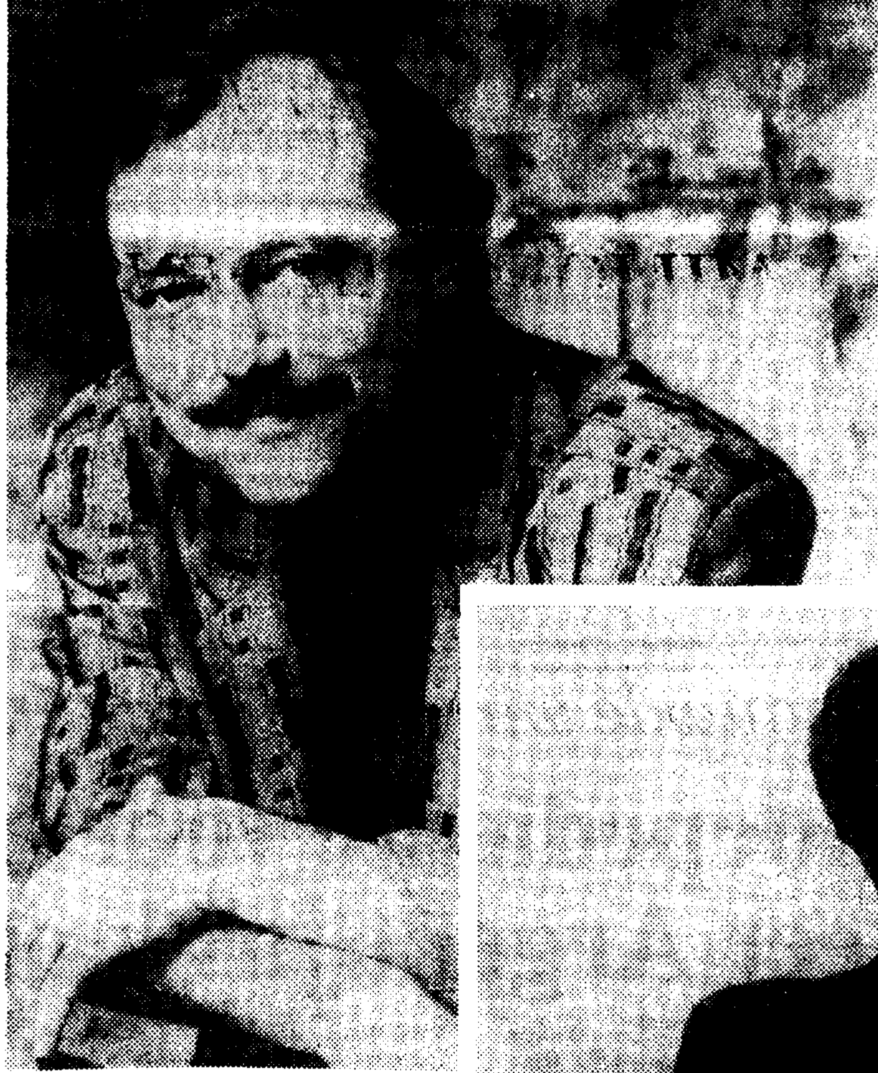
In september 1987 verzocht Casa Grande de regering om de aangevraagde percelen (ten zuiden van Cattle Baron te Eagle Beach) te mogen ruilen voor percelen meer noordelijk gelegen, welke percelen vrijkwamen doordat de optie van Arthur Duuwest afliep en niet werd verlengd.

Arthur Duuwest stapte naar de rechter en in een kort geding besloot deze dat Arthur Duuwest ten onrechte aanspraak maakte op een verlenging van de optie, dat niettegenstaand herhaalde verlengingen van de optietermijn, niet voldaan werd aan de gestelde voorwaarden. De optie- verlening aan Mansur International Development Co. werd daarna geformaliseerd bij Ministeriële Beschikking.

NIETS AAN HAND

De heer Oscar Henriquez genoemd als een van de medeeigenaren van de grond, trad slechts op als adviseur van het onderhavige project via zijn adviesbureau VEROS n.v. Hij is geen deelnemer in het project, noch direct noch indirect.

Er is dus niets aan de hand. Mansur International kwam in aanmerking voor de grond, zoals iedere andere lokale en buitenlandse ontwikkelaar optie en tenslotte erfpacht verkreeg, zolang men voldeed aan alle eisen en voorwaarden. Aldus Henriquez.

MAANDAG
DIVERSEN
INDIAN ROCK GARDEN WATERSLIDE: maandag, dinsdag, woensdag en vrijdag geopend van 10.00-18.00 uur; donderdag de gehele dag gesloten.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKS- MOEILIJKHEDEN (Layex Building, Wilhelminastraat 19): iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 of 25111).

CENTRO KIBRAHACHA (**dagverblijf voor bejaarden**): openingsuren dagverblijf: 08.00-12.00 uur; kantooruren: 07.30-12.30/14.00-17.00 uur - Piedra Plat 23 (tel.: 28159).

BEGELEIDINGSCENTRUM GEESTELIJK GEHANDICAPTEN «MAN NA OBRA»: elke maandag en donderdag van 09.00-12.30 uur gelegenheid om producten te kopen in het oude gebouw van «Bibito Pin», t/o Protestantse kerk, Piedra Plat.

*****

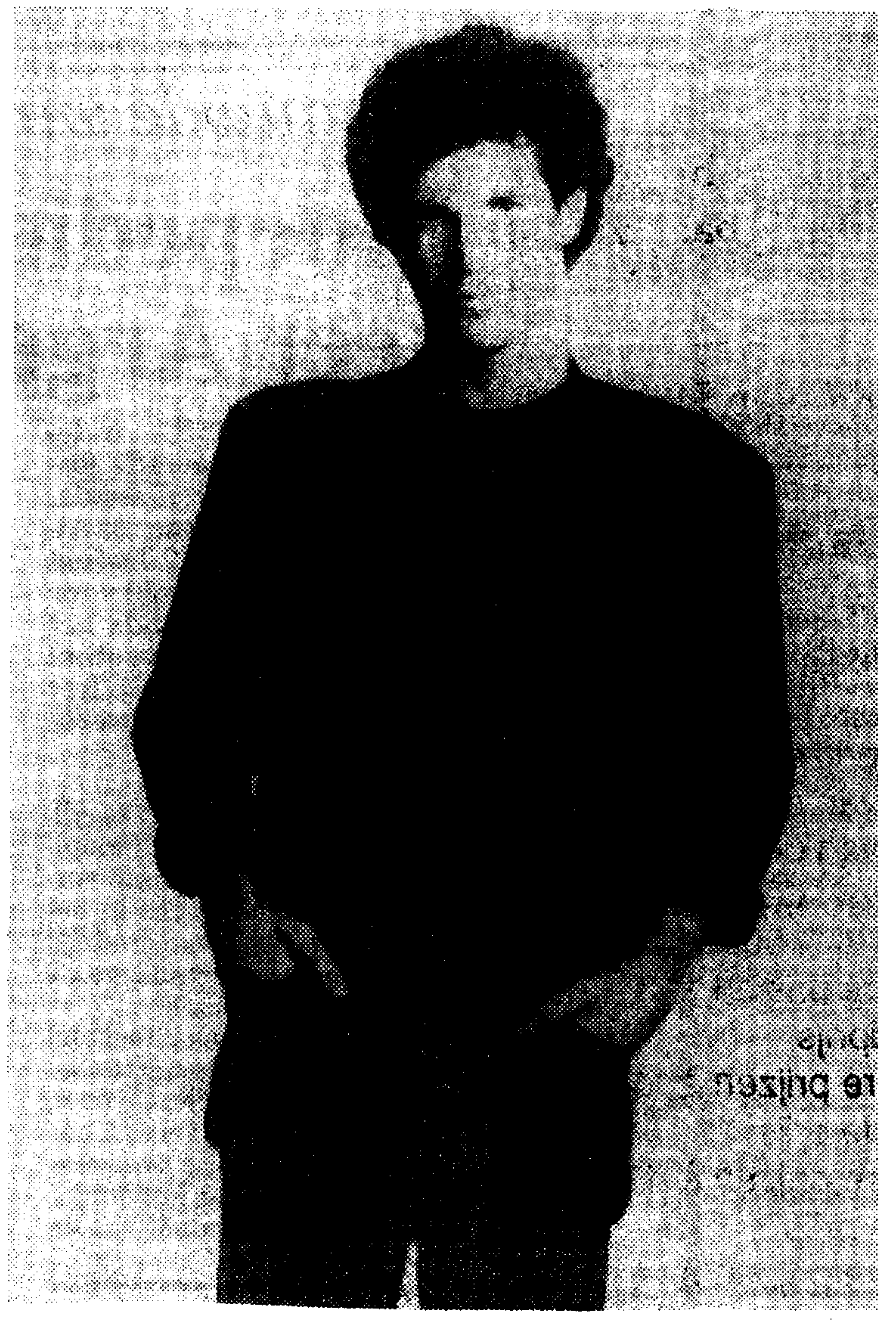
KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 17.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.

*****

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
ORANJESTAD: 10.00 uur ds A. van den Doel (crèche en zondagsschool).
SEROE COLORADO: 08.30 uur ds A. van den Doel.
PIEDRA PLAT: 10.30 uur ds Hessen (doopdienst); zondagsschool in het Jeugdcentrum.
SAN NICOLAS: 09.00 uur ds Hessen; zondagsschool op dezelfde tijd.

*****

DE NIEUW APOSTOLISCHE KERK (Schubertstraat 12): 09.30 uur kerkdienst.

■ ORANJESTAD — Het tweede "Aruba Jazz and Latin Music Festival" start op vrijdag 2 juni in Elias Mansur- ballpark met het optreden van David Sanborn, Ruben Blades (zie foto's) en de lokale band "Ferrari". Jazz-zanger David Sanborn heeft tot nu toe elf langspeelplaat geproduceerd met "Close up" als meest recente. Concerten door David Sanborn staan bekend als steeds uitverkocht, niet alleen in de Verenigde Staten maar ook in Europa en Brazilië.

In 1987 won hij zijn vierde Grammy-prijs voor beste "R and B instrumental performance". Sanborn treedt verder op in het televisie programma "Late night with David Letterman" en heeft zijn eigen wekelijkse radioprogramma "The Jazz show" op Westwood one Radio Network.

De Panamees Ruben Blades, zingt sinds 1984 ook in het Engels en heeft in deze taal reeds zijn eerste LP "Nothing but the truth" uitgegeven. Hij staat alom bekend als één van de Latijns Amerikaanse Salsa-koningen en is een zeer begaafde componist, arrangeur en acteur. De Spaanse versie van "I just can't stop loving you", van Michael Jackson, werd door Ruben Blades geschreven onder de titel "Todo mi amor eres tu".

Bonn eist vrijlating Mandela

BONN — De Duitse bondsrepubliek heeft Zuidafrika verzocht om de onvoorwaardelijke vrijlating van Nelson Mandela, de leider van de anti- apartheids- beweging. Ook wil Bonn de vrijlating van andere activisten.

Minister Hans- Dietrich Genscher van Buitenlandse zaken zei dat de vrijlating van Mandela een voorwaarde is voor besprekingen tussen Pretoria en de zwarte bevolking in Zuidafrika over politieke vrijheden. Hij liet dit weten tijdens het bezoek van zijn Zuidafrikaanse collega Roelof Botha aan Bonn. Deze zei dat de nieuwe Zuidafrikaanse regering de hoogste prioriteit zal geven aan de vrijlating van Mandela en zal dan ook deze zaak bestuderen.

Handelsmissie uit Nederland naar Aruba

ORANJESTAD — Van zondag 28 mei tot en met woensdag 31 mei zal op Aruba een handelsmissie uit Nederland aanwezig zijn, bestaande uit een tiental ondernemers.

Deze deelnemers vertegenwoordigen productie- bedrijven die op Aruba samenwerkings- verbanden, zoals jointventures en agentschappen, zoeken. De bedrijven zijn actief op de volgende terreinen: staalconstructies, zwembaden, milieu- technologie, licht-, verkeers-, antenne-, radar-, bewegwijzerings-, reclame-, bewakings- en windmolenmasten, parkeer- systemen, slagboom- installaties, vitrines en Alu- interieur- producten, plattegrondkasten, binnen- en buitenverlichting, systeembouw (woningbouw), hydraulische apparaten en installatie hoogwerkers, gevel- reinigings- apparaten, componenten, materialen voor bouwwerken.

De handelsmissie wordt georganiseerd door Euro-Caribbean management group (ECMG) en de Kamer van Koophandel te 's-Hertogenbosch. Ondersteuning wordt verleend door het kabinet van de gevolmachtigde minister van Aruba, de Kamer van Koophandel op Aruba en de Aruba Foreign Investment agency. De dames De Souza (Kamer van Koophandel, tel.: 21566) en Paris (Aruba Foreign investment agency, 26070) zijn de contact- personen voor geïnteresseerden die met een of meerdere van de deelnemers in contact wensen te komen.

Veel klachten over Concorde hotel

Regering: groter aandeel uit toerismetaart nodig

ORANJESTAD — Premier Nelson Oduber en minister van Financien Guillermo Trinidad zijn van mening dat het land een grotere hap moet krijgen van de toerisme-taart. Niet alleen door het innen van alle Logeergasten- belasting maar ook door een aandeel te krijgen van de opbrengst van shows met grote internationale artiesten en baccarat- tournaments die geregeld worden gehouden door het Concorde hotel.

De premier liet horen dat de regering alle hotels gaat controleren omdat het niet mogelijk is dat terwijl de Arubaanse economie groeiende is er grote problemen zijn bij hotels zoals Concorde. Hij zei te hebben vernomen dat de whosalers in het buitenland het Concorde hotel niet meer verkopen omdat er te veel over dit hotel geklaagd wordt. Op het toeristenbureau liggen stapels brieven van toeristen die in Concorde gelogeerd hebben en het hotel "tot en met" bekritiseren. De premier is van mening dat naast de vakbond FTA ook andere instanties hun mening zullen laten horen over de situaties bij Concorde.

Ten aanzien van een aandeel voor het land uit de opbrengst van shows en tournaments, stelde de premier dat er geen opdracht nodig is om dit weekeinde het baccarat- toernooi en het optreden van Julio Iglesias in Concorde hotel te controleren. De belastingdienst treedt zelfstandig op en de inspecteur der belasting moet al wel alles hebben geregeld over het bedrag dat Aruba als aandeel zal moeten krijgen, aldus premier Oduber.

Coelho verlaat huis afgevaardigden

WASHINGTON — De Democraat Tony Coelho treedt af als lid van het huis van afgevaardigden. Daar is hij elf jaar lid van geweest. Op het ogenblik is hij vice- voorzitter van de Democratische fractie in het huis.

Coelho verlaat de nationale politiek, wat samenhangt met het feit dat hij in opspraak is geraakt in verband met een dubieuze aankoop in 1986 van aandelen in riskante fondsen. Zelf zei Coelho zaterdag in een interview met de New York Times dat hij liever de politiek uitgaat dan zich te moeten onderwerpen aan een langdurig onderzoek naar zijn ethisch gedrag als parlementarier. Zijn aftreden komt voor de Democratische partij op een ongelukkig ogenblik. Men verwacht namelijk elk ogenblik ook het aftreden van Jim Wright die voorzitter is van het huis. Ook al omdat hij onder verdenking staat dat hij niet volgens de ethische regels als congreslid heeft gehandeld in financiële zaken. Het aftreden moet een einde maken aan deze affaire.

Conform eis: zes jaar in drugszaak

ORANJESTAD — Zes jaar gevangenisstraf — conform de eis van de officier twee weken geleden — luidde het vonnis tegen verdachte I.T., van waar de rechter bewezen achtte dat hij zich met drugshandel had bezig gehouden.

Bij zijn aanhouding werd ook twee en een halve kilo cocaïne gevonden alsmede tweeduizend plastic zakjes voor verkoop van de drug. De vier in beslag genomen auto's werden na uiteenzetting door de verdediger terug gegeven doch het in beslag genomen bedrag van 1725 florin werd verbeurd verklaard.

KOPENHAGEN — De Deense regering is van plan het belasting stelsel drastisch te gaan hervormen. Dit gebeurt ivm de aanpassing aan de vrije EG- markt.

SPORT AGENDA

MALTA AMSTEL

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
geopend van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

BOWLEN
(Damacor Bowling Club, Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00- 02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

SCHAAKVERENIGING JANWE
(Sentro di Bario Janwé)
elke zaterdag van 09.00-13.00 uur uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf 7 tot 23 jaar.

VOETBAL TOERNOOI
De Vijf Glaessen - terrein Willemstad.

GYMNASTIEKDAG SDK

ATLETIEK
wedstrijden CAB - Suffisantstadion.

BASKETBALL
19.30 uur Dragons vs M. Pampoen; 21.00 uur Sta. Maria vs Kodela - Kodela Dome Pater Euwensweg.

BASEBALL
17.00 uur Blue Hawks vs Wild Cats; 20.30 uur Sta. Rosa Indians vs Sta. Maria Pirates - SDK.

KAMPIOENSCHAP BLACKBALL
11.00 uur S.R.S. vs R.R.P.L.; A.U.S. VS De Biesheuvels - S.O.O.S.

ZONDAG
VOETBALTOERNOOI
De Vijf Glaessen - terrein Willemstad.

BASEBALL
10.30 uur Alpha vs Royal Scorpions - SDK.

KAMPIOENSCHAP BLACKBALL
11.00 uur P.S.V. vs De Biesheuvels; S.R.S. vs P.P.R. - C.U.B.

MINI-OLYMPIADE VOOR SCHOLEN

Succesvol sportevenement

Berg Carmel College glansrijke winnaar

WILLEMSTAD — In de afgelopen weken hebben leerlingen van diverse lagere scholen meegedaan aan een Mini Olympiade. Net als bij de echte Olympische Spelen werden in diverse takken van sport strijd geleverd. De organisatie kan terugblikken op een succesvol evenement. Grote publieke belangstelling van vooral de zijde van de ouders en mede-scholieren zorgde voor een goede sfeer tijdens de disciplines. Absolute winnaar van deze Mini Olympiade werd het Berg Carmel College dat maar liefst 65 medaljes (26 goud, 26 zilver en 13 brons) verzamelde.

De wedstrijden werden allen afgewerkt in en rond het SDK. Gedurende de weekeinden werden in de volgende takken van sport en spel competities en wedstrijden gehouden: Voetbal, slagbal, volleybal, trefbal, turnen en atletiek. De organisatoren hadden voor deze sporten gekozen om zo veel mogelijk scholieren in staat te stellen actief aan de Mini Olympiade deel te nemen.

Voor het slagen van dit sportevenement is de bijdrage van de diverse sponsors van niet te onderschatten waarde geweest. Verschillende bedrijven hebben de scholen gesteund. Deze houding is alleen maar toe te juichen.

Dat de belangstelling voor deze Mini Olympiade verder reikte dan schoolniveau blijkt wel uit de aanwezigheid van diverse parlementariërs tijdens de Olympiade.

Voor de goede orde volgt een overzicht van de resultaten en de medaille- verdeling:

RESULTATEN:

Voetbal
1. Glorieux College
2. St Lucia School
3. Paul de Lima School

Slagbal
Meisjes:
1. Pr Bernhard School
2. Glorieux College
3. St Lucia School

Jongens:
1. Pr Bernhard School
2. St Paulus College
3. Paul de Lima School

Volleybal
Meisjes:
1. Pr Bernhard School
2. Glorieux College
3. St Lucia School

Jongens:
1. Glorieux College
2. Römer School
3. St Lucia School

Trefbal
Meisjes:
1. Paul de Lima School
2. Berg Carmel College
3. Krijtschool

Jongens:
1. Pr Bernhard School
2. Berg Carmel College
3. Glorieux College

Turnen
Mesjes:
1. Berg Carmel College
2. Römer School
3. Fr Gualbert College

Jongens:
1. Berg Carmel College
2. Römer School
3. Fr Gualbert College

Atletiek:
Meisjes:
1. St Lucia School
2. Berg Carmel College
3. Pr Bernhard School

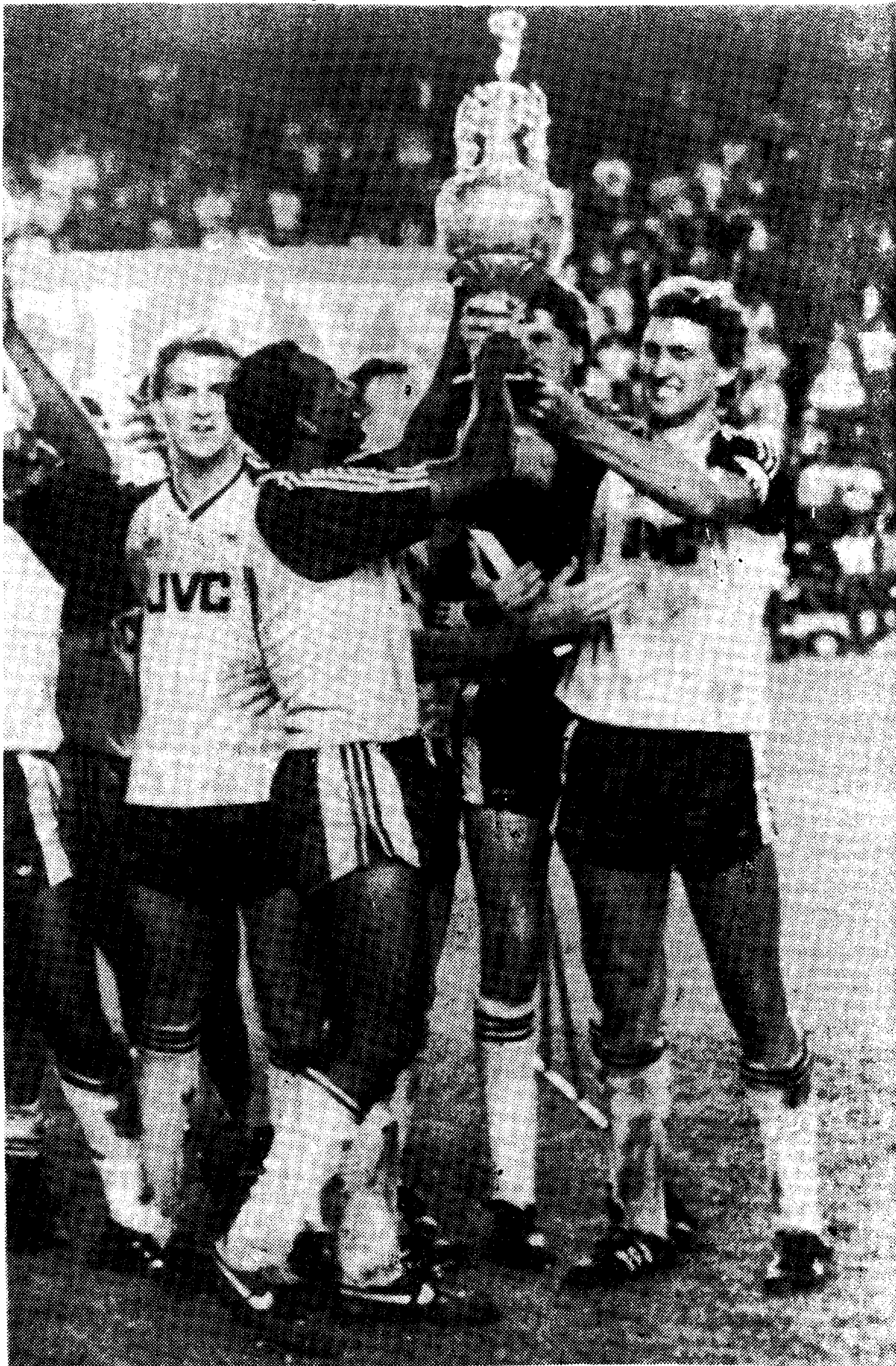
Jongens:
1. Berg Carmel College
2. Kolegio Jo Corsen
3. Krijt School

MEDAILLE VERDELING

School	gd.	zil.	bro.
1. Berg Carmel			
26			
26			
13			
2. St Lucia	5	11	7
3. Römer	7	10	5
4. Krijtschool	8	4	7
5. Gualbert College	7	6	6
6. Pr Bernhard	7	5	7
7. Jo Corsen	5	6	7
8. Glorieux	5	5	7
9. St Paulus	5	3	8
10. Paul de Lima	4	3	7

Het meisjes trefbal team van Berg Carmel College.

Engelse Cup voor Arsenal

LIVERPOOL — De droom is uitgekomen voor Arsenal. Tony Adams (links) en David Rocas (rechts) houden de net veroverde Engelse cup omhoog. Arsenal won met 2-0 van Liverpool en liet door een beter doelsaldo de rest van de clubs achter zich.

Groningen geen echte tegenstander: 4-1

PSV haalt de KNVB-beker en daarmee de dubbel binnen

ROTTERDAM — Het Europese toernooi voor de bekerwinnaars is het zwakst bezet van de drie. Een geruststellende gedachte voor FC Groningen, dat in zijn eerste bekerfinale keurig opgerold werd door PSV, 4-1 na een ruststand van 2-0.

De kampioen heeft het, voor minder dan tienduizend kijkers, bovendien zonder een uiterste inspanning gedaan in belangrijke delen van het duel dat nimmer spannend was. Eindelijk, op de laatste speeldag van de clubs uit de eredivisie had PSV het elftal op het veld staan, dat de technische staf maanden voor ogen had.

Met minder is het nationaal ook allemaal nog gelukt, buiten de grenzen echter niet. Daar kon zelfs de 'breedste' bank van Nederland niets aan verhelpen. Groningens coach Westerhof moet zich in de Feijenoord-Kuyp gevoeld hebben als het duo Hiddink/Dorjee gedurende lange perioden van het afgelopen jaar. Zonder De Wolf, Koevermans en Groeleken is toch vergelijkbaar met het gemis van Nielsen, Koot en bijvoorbeeld Lerby. Een situatie die PSV niet onbekend is.

Westerhof had echter weinig ter compensatie achter de hand. Hoe weinig is in Groningens finale-debuut gebleken. In de verdediging stond de deur bij vlagen wagenwijd open. In de eerste minuten al, waardoor Romario binnen honderd seconden de strijd al besliste. Groningen had na zijn treffer, perfect voorbereid door Vanenburg, niets meer om zich aan vast te klampen.

De aanval ontdekte al snel dat Meijer en Eijkelkamp, toch bijna-internationals, geen potten kunnen breken tegen een verdediging die zijn gedachten keurig bij het werk houdt. Meijer kreeg geen voet aan de grond bij Van Aerle, Eijkelkamp had tegnover Koot de handicap dat hij steeds iets te traag was, als hij een leuk plannetje wilde uitvoeren. Een wereld van verschil met Vanenburg, die steeds iets te snel was voor de Groningers, als hij vergelijkbare gedachten had. De kleine bouwmeester van PSV had vooral Ellerman tot zijn favoriete aanspeelpunt gekozen, nadat hij nationaal topscorer Romario de eerste treffer had laten maken.

Mert zes man in de nationale selectie voor het belangrijke duel tegen Finland woensdag, leek het alsof iedere 'nationalist' zich beperkte tot het blessure-vrij uitspelen van de wedstrijd.

Het verstevigen van de snel veroverde voorsprong was onder deze omstandigheden een zaak van secundair belang. Lerby, Romario en Ellerman, zonder twijfel Nederlands 'spitste' linksbuiten en een toekomstige concurrent voor Huistra van Twente in Oranje, lieten achterwege de Groningers snel veel pijn te doen, maar kort voor en na rust prikte Ellerman toch twee ballen achter Tukker.

Tukker hield PSV wel van een grotere overwinning af. Een kwartier voor tijd bepaalde Meijer de stand op 3-1. Twee treffers was, gezien de krachtsverhoudingen een te beperkt verschil. Kieft kopte daarom (na een hoekschop van Vanenburg) nummer vier in: 4-1.

Programma na-competitie

ZEIST — Op zaterdag 3 juni start de na-competitie voor de vier periode-kampioenen.

Heerenveen ontmoet dan thuis in het Abe Lenstrastadion Go Ahead Eagles. Een dag later gaat NEC bij Excelsior op bezoek in het Rotterdamse Kralingen.

Vervolgens worden alle duels op woensdag- en zaterdagavond afgewerkt. Het programma, dat de derde eredivisionist moet opleveren, ziet er als volgt uit:

Zaterdag 3 juni: Heerenveen - GA Eagles; zondag 4 juni: Excelsior - NEC.

7 Juni: GA Eagles - Excelsior; NEC - Heerenveen; 10 juni: Heerenveen - Excelsior; GA Eagles - NEC; 14 juni: Excelsior - Heerenveen; NEC - GA Eagles; 17 juni: Excelsior - GA Eagles; Heerenveen - NEC; 21 juni: NEC - Excelsior; GA Eagles - Heerenveen.

DAMMEN/DEN HAAG — Oud-wereldkampioen Jannes van der Wal is aangetrokken door het Drentse Tiental. De thuiswedstrijden van het Drentse Tiental worden telkens in een andere stad gespeeld om de damsport te promoten. In het team speelt ook grootmeester John van den Borst. Bij landskampioen Huissen vertrekt grootmeester Johan Krajenbrink naar Twente's Eerste. Daar spelen al nationaal kampioen Jos Stokkel en oud-wereldkampioen Ton Sijbrands.

*****

VOETBAL/KERKRADE — De transfer van John van Loen naar Sochaux gaat niet door. Het bleek dat de beloofde transfersom door Sochaux niet werd betaald. De FRanse club vertelde dat VBan Loen bij zijn bezoek aan Frankrijk zijn salariseisen flink hasd opgeschroefd. Van Loen ontkent dit.

Major League Baseball

NEW YORK — De uitslagen van de vrijdag gespeelde wedstrijden in de hoogste klasse van de Amerikaanse honkbalcompetitie zijn:
AMERICAN LEAGUE: Oakland A's — New York Yankees 4-0, California Angels — Boston Red Sox 5-0, Baltimore Orioles — Cleveland Indians 5-2, Toronto Blue Jays — Chicago White Sox 11-3, Texas Rangers — Minnesota Twins 5-3, Seattle Mariners — Milwaukee Brewers 7-2, Kansas City Royals — Detroit Tigers 6-3.
NATIONAL LEAGUE: Cincinnati Reds — Chicago Cubs 12-8, Houston Astros — Pittsburgh Pirates 4-2, St. Louis Cardinals — Atlanta Braves 3-0, New York Mets — Los Angeles Dodgers 8-2, Montreal Expos — San Diego Padres 5-0, San Francisco Giants — Philadelphia Phillies 6-1.

Benauwde winst op degradant Armenio

Indepediente voor twaalfde keer Argentijns kampioen

BUENOS AIRES — Indepediente, de beroemde Rode Duivels van Avellaneda, een voorstad van Buenos Aires, hebben via een 2-1 winst op Deportivo Armenio voor de twaalfde keer sinds het starten van betaald voetbal in 1931 in Argentinië het landskampioenschap veroverd.

Met deze tiel van de 77e editie van de strijd om het kampioenschap van Argentinië verwierf de club het recht in het volgende toernooi van de strijd om de Copa Libertadores de America uit te komen.

Deze strijd is geen onbekend terrein voor Indepediente. Sinds de start van dit toernooi, in 1960, behaalde de club maar liefst zeven keer de overwinning in de finale van het Zuidamerikaanse equivalent van de Europa Cup I. Geen enkele andere Zuidamerikaanse club kan op deze prestatie bogen.

De overwinning van Indepediente kwam echter vrij moeizaam tot stand. Armenio vocht voor het wat het waard was. Voor de club stond wel of geen degradatie op het spel. Armenio nam in de eerste helft een 1-0 voorsprong door een treffer van Lorenzo Frutos.

Maar dankzij de op dit moment als beste voetballer van Argentinië gekenmerkte Ricardo Bochini, kwam Indepediente in de tweede helft naast de bezoekers. Massacessi berzorgde Deportivo Armenio vlak voor tijd definitief een ticket naar een lagere divisie en de aanhang in het eigen stadion een nieuw Argentijns kampioenschap.

Zondag wordt de laatste wedstrijd in de Argentijnse competitie gespeeld, waarin Boca Juniors, gelijk tegen Gimnasia y Esgrima (1-1), de tweede plaats bezet.

Het duel tussen Argentinos Juniors en Deportivo Mandiyu kreeg nog een zeer opvallend slot.

Na de reglementaire negentig minuten voetbal waren beide ploegen niet aan scoren toegekomen, zodat strafschoppen een beslissing moesten brengen. Daarin leefden de spelers zich eens lekker uit. Pas nadat beide teams twaalf keer raak hadden geschoten, was het Mandiyu die wel de dertiende treffer produceerde, terwijl Argentinos Juniors faalde.

De stand met nog een duel te spelen:

1. Indepediente	81
2. Boca Juniors	74
3. River Plate	67
4. Deportivo Español	66
5. San Lorenzo	63
6. Talleres	63
7. Racing Club	60
Argentinos Juniors	60
9. Estudiantes	58
10. Gimnasia y Esgrima	57

MENSEN

Een heel normaal beeld op een van de Afghaanse markten. Een geldhandelaar met KOOPWAAR op zijn rug. In dit geval 'vers' gedrukte bankbiljetten van 50, 100 en 500 in de Afghaanse munteenheid. Bij zo'n tweehonderd geldhandelaars op de markt is het mogelijk om in welke munteenheid dan ook bankpapier te kopen of verkopen. Het is gewoon koopwaar dat aan de marktgangers geboden wordt.

Onder invloed van melk- en mestoverschotten en goede bollenprijzen krijgt de koe in Noord Holland op steeds meer plaatsen direct uitzicht op BLOEIENDE TULPEN. Zoals hier in de Schermer. Na het diepploegen van het land, waardoor zandgrond boven wordt gebracht, verdwijnt zo het onderscheid tussen specifieke weide- en bollengebieden. Na bloei en oogst rest mens en dier de rest van het jaar uitzicht op kaalzand.

*****

Een gepensioneerde Britse havenarbeider, Charles Chapman, heeft zijn huis omgedoopt tot de "Alfresco Abdij" en zichzelf tot monnik verklaard. Hij wil daarmee onder een nieuwe belastingheffing uitkomen, waarvan monniken en kloosters zijn vrijgesteld. Het gaat om een plaatselijke heffing die in plaats komt van de onroerend-goed belasting. Chapman was tot de ontdekking gekomen dat zijn belastingaanslag zou verdubbelen door de nieuwe heffing. Daarom besloot hij de lange witte jas, die hij gebruikte als scheidsrechter bij het cricket, aan te trekken als pij. Mevrouw Chapman weigert mee te doen aan het KLOOSTERTJE SPELEN. Een vertegenwoordiger van de gemeente, waar Chapman woont, heeft verklaard dat de aanvraag voor ontheffing zal worden bestudeerd.

*****

De Britse wetenschapper STEPHEN HAWKING, die vanuit zijn rolstoel het heelal onderzoekt, heeft vrijdag in Spanje een belangrijke prijs gewonnen voor zijn werk op het gebied van de theoretische fysica. De Spaanse "Prins van Asturie Eendrachtsprijs", waaraan een bedrag van 32.000 gulden is verbonden, is de meest prestigieuze prijs van de Spaanstalige landen. Hij wordt uitgereikt voor "voorbeeldige bijdragen aan vrede, vooruitgang, of strijd tegen armoede, ziekte en onwetendheid". Hawking wordt algemeen beschouwd als een van de meest vooraanstaande natuurkundigen van deze eeuw. Vorig jaar oogstte hij veel succes met de bestseller "Het heelal", een werk waarin hij zijn natuurkundige ideeën populariseert. Hawking is door amytrophische laterale sclerosis aan een rolstoel gekluisterd. Hij communiceert door middel van een stemsynthesizer, die aan zijn computer gekoppeld is.

De ontvoering van baby Renee uit het Merwerde ziekenhuis in Dordrecht heeft het ziekenhuis ten minste 100.000 gulden gekost. Het geld werd onder meer uitgegeven aan bewaking en het inschakelen van deskundigen bij de begeleiding van de ouders van baby Renee. Dat schrijft de toenmalige directeur patientenzorg van het Merwerde ziekenhuis, A.P.J Hoppener in het blad Het Ziekenhuis van de Nationale ziekenhuisraad (NZR). Hoppener beschrijft in het ziekenhuis de gang van zaken nadat werd ontdekt dat de baby ontvoerd was. Onmiddelijk werd binnen het ziekenhuis een crisisteam geformeerd dat alle afdelingen van het ziekenhuis nog de eerste dag na de ontvoering bezocht. Veel aandacht kregen daarbij de jonge moeders op de verlosafdeling en andere patienten. De duidelijke aanwezigheid van de ingestelde bewakingsdienst droeg ertoe bij dat hun ongerustheid voor een belangrijk deel kon worden weggenomen, aldus Hoppener. Ook werd een algemene strategie gekozen die rekening hield met mogelijk conflicterende belangen. Voor het ziekenhuis stonden daarbij de belangen van ouders en kind voorop. In de loop der dagen werd wel duidelijk dat ziekenhuisbelangen en politiebelangen niet steeds parallel liepen, zo schrijft Hoppener. Conflicten konden worden voorkomen, mede door de inzet van externe deskundigen zoals een jurist en een communicatiedeskundige.

*****

In een doucheruimte van een woonhuis aan de Rotterdamse Debijeweg zijn donderdagmiddag door gas aangedreven spuitbussen met haarlak en dergelijke ontploft. De ONTPLOFFING was volgens de Rotterdamse politie het gevolg van het hete weer. Door de ontploffing raakte de voorgevel van het huis ontzet. "Waar maar weer uit blijkt hoe gevaarlijk die bussen eigenlijk zijn", aldus een politiewoordvoerder. Niemand raakte gewond. De bewoners waren niet thuis.

*****

DE VROUW van de "Yorshire Ripper", de Britse "Massamoordenaar" die sinds 1981 levenslang gevangen zit wegens het ombrengen van 13 prostituees, heeft recht op ruim twee miljoen gulden smartegeld. Voor betaling van deze forse som dient een satirisch weekblad te zorgen, zo heeft het Britse hooggerechtshof donderdag bepaald. Sonia Sutcliffe had "Private eye" wegens smaad aangeklaagd. Dit blad had geschreven dat zij haar verhaal voor ruim acht ton verkocht had aan een sensatiekrant en op de hoogte was van het doen en laten van haar man. Peter Suncliffe pleegde indertijd een reeks huiveringwekkende moorden in prostitutie- buurten in het noorden van Engeland. De hoofdredacteur van Private Eye is bang dat hij niet bij machte is het geld bijelkaar te krijgen. "Met een schadevergoeding van deze omvang hebben wij nooit eerder te maken gehad. Ons blad heeft een oplage van 200.000 exemplaren, die voor ruim 1.50 per stuk over de toonbank gaan", aldus Ian Hislop. Het blad gaat in beroep tegen het vonnis. Private eye, dat 27 jaar bestaat, werd in de jaren '60 een instituut met zijn aanvallen op de gevestigde maatschappij. Het draait voor een flink deel op vrijwillige donaties van abonnees en sympatisanten. Als het vonnis intact blijft, gaat het om een van de hoogste schadevergoedingen die de Britse rechter wegens smaad heeft opgelegd. De popzanger Elton John kreeg vorig jaar het recordbedrag van ruim drie miljoen gulden van de sensatiekrant "Sun" wegens smaad. Maar hier ging het om een regeling waaraan de rechter niet te pas was gekomen.

*****

Optimisme bij overlegbeperking strijdkrachten

WASHINGTON — De gedetailleerde voorstellen welke de Sovjetunie heeft ingediend bij de onderhandelingen over de conventionele strijdkrachten zijn in de Verenigde Staten en de andere Westerse landen in goede aarde gevallen.

Er wordt zelfs rekening gehouden met de mogelijkheid dat de CFE- besprekingen in Wenen veel sneller tot een akkoord zullen leiden dan was verwacht. De Amerikaanse verklaring over het Sovjetvoorstel wordt gekenmerkt door optimisme en tevredenheid. De welwillende toon die Washington in dit geval aanslaat verraste de waarnemers, gezien de terughoudende opstelling van president George Bush tegenover Moskou tot heden toe. De NAVO op zijn beurt verwelkomde het feit dat Moskou niet alleen ver lijkt te willen gaan bij het reduceren van zijn krijgsmacht maar nu ook voor het eerst twee belangrijke principes aanvaardt met betrekking tot de samenstelling van de Warschaupact- strijdkrachten.

Wega di Number Kòrsou

0160
2852
8173

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN
zaterdag
21.00 uur *Roger Rabbit* (*f*.5,- p.p.); 24.00 uur *Presidio* (18 jr., *f*.5,- p.p.).

*****

TELECURAÇAO
ZATERDAG: 16.30 Telefiesta met Tante Irma en Tante Shirley; 18.30 Going great; 18.45 Purba ku keshi; 19.00 Joey and Redhawk; 19.30 New generation; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 21 Jump Street; 21.30 Estreno:; 22.00 Wega di Number Kòrsou; 22.10 vervolg Super Estreno; 24.00 Sluiting.

ZONDAG: 09.30 'antesala voetbal; 10.00 Uitzending voetbal; 12.00 Uitzending baseball; 14.00 Matinee; 17.00 Sala di konsierto; 17.45 Wega di Number Kòrsou; 18.00 Telepatria met Chin Behilia; 19.00 De nieuwe buren; 19.30 Moda ku Mylène; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Shete dia; 21.00 Miniserie: «After School Special»; 22.00 Santo Domingo invita; 23.00 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden)

*****

AGENDA CURAÇAO

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
27 mei 1989 vanaf 08.00 uur t/m 29 mei 1989 om 07.00 uur.
Dokter Winklaar, Spreekkamer Santa Rosa, tel.: 671101; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 371418 b.g.g. 89337/89266.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, Nassy-Tseng, Lutchman, Tseng, Winklaar, Braakman, Doran en Guerrero-Bakmeyer)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
26 mei 1989 vanaf 17.00 uur t/m 27 mei 1989 t/m 24.00 uur
Dokter Braakman- Bonder, Sentro Mediko Kas Chikitu, tel.: 623550; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 671313 b.g.g. 89337/89266.

28 mei 1989 vanaf 00.00 a.m. t/m 29 mei 1989 t/m 07.00 uur a.m.
Dokter Goilo, van Leeuwenhoekstraat, tel.: 624113/624443; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 615958 b.g.g. 89337/89266.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, Braakman-Bonder, Gerstenbluth, Goilo-Henry, Soliana-Tjin, Heerenveen, Nivillac, Rosales-Concession, Pablo, Elhage en Davelaar)

DERDE DISTRICT BANDABAO
26 mei 1989 vanaf 17.00 uur t/m 29 mei 1989 om 07.00 uur.
Dokter Sommer, Spreekkamer: Sentro Mediko Barber, tel.: 641605; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 648930 b.g.g. 89337/89266.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Lucacius en Spong).

■ Patiënten van hier niet genoemde artsen wordt aangeraden in spoedgevallen de eigen arts te bellen en te informeren wie voor deze de dienst waarneemt.
Het verdient te allen tijd aanbeveling een huisarts te kiezen die in avonden en weekeinden bereikbaarheid geregeld heeft. Vraag er naar bij uw eerstvolgend bezoek!

*****

NACHTDIENST ARTSEN: Patiënten van de artsen van Bandabao (3e distrikt) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren.
De patiënten van de andere medische distrikten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

*****

THORAX CENTER (Jan Noorduynweg naast UNA, tel.: 85544): openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor spoedgevallen tel.: 85917.

*****

WIT GELE KRUIS PRINSES MARGRIET (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947/82344; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; na 17.00 uur kunt u de zuster van de wacht bellen: zuster Daal, tel.: 76728, pageboy 027-360.

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

*****

NEUTRALE WIJKVERPLEGING (voorheen Wijkverpleging Curaçao): Kantoor Rio Canario-/Gosieweg, tel.: 44231/44232; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-18.00 uur; de wacht heeft zuster Leito, tel.: 642159, pageboy 027-053 b.g.g. 43838.

*****

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

*****

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU: voor meer informatie kunt u de volgende nummers bellen: 75628, 672289 en 55504.

*****

LUCHTPOSTSLUITING (Postkantoor Groot Kwartier)
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag 11.30 uur; woensdag 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag 17.30 uur en zaterdag 10.45 en 17.00 uur.

DIERENARTS (Veterinaire Dienst, Parera): bij spoedgevallen na 17.00 uur of in het weekeinde gelieve tel.: 614000 op te bellen voor de dienstdoende arts.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00/14.00-18.00 uur, tel.: 54300.

*****

BOTICA BANDABAO: dagelijks geopend van 08.00-19.00 uur.

BOTICA'S (weekeindedienst)
Zat.: Otrobanda
Gr. Piscadera, Jan Noorduynweg z/n, tel.: 85022/85023.
Punda
Popular, hoek Madurostraat/Columbusstraat, tel.: 611269.

Zon.: Otrobanda
Muizenberg, Muizenberg z/n, tel.: 44390/44391.
Punda
Plaza, De Ruyterkade 36, tel.: 615545.

*****

VERLOF BEGRAFENIS
27 mei: P.A.J. Scherptong, W. Churchillweg 157-E.
28 mei: R.A. de Windt, Utteweg 53.

*****

DIVERSEN
ANTILLIAANSE GNOSTISCHE BEWEGING
Brievengat: iedere maandag- en woensdagavond om 19.30 uur te Jirajaraweg 8, Centrum Devi Kundalini.
iedere woensdag- en vrijdagavond om 19.30 uur te **Openbare Basisschool Brievengat.**
Bandabao: iedere donderdagavond om 19.30 uur gebouw Credit Union San Pedro.
Kanga: iedere woensdag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Centrum Abraxas achter Kooyman.
Santa Rosa: iedere maandag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Aloëstraat 12.

COMOSER
20.30 uur optreden van Ballet Teresa Carreño uit Venezuela - Centro Pro Arte.

*****

RADIO KORSOU FM
(t.g.v. 12 ½ jaar)
16.00 - 17.30 uur praktisch verkeerscompetitie voor speciaal onderwijs - Jeugdverkeerspark Broeder Piet.

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
VERENIGING PROTESTANTSE GEMEENTEN
DE TAMARIJN (hoek Mahaaiweg/Jasmijnweg): 09.30 uur ds. B. v.d. Steen.
EBENEZER CHURCH (Plasa Obed Anthony): 09.30 uur ds J. Moens.
EMMAKERK (Schottegatweg Noord): 09.00 uur ds G.J. Schüssler.

*****

GEREFORMEERDE KERK
SERU FORTUNA (Seru Fortuna 208-A): 10.00 uur ds J. Glas.
BUENA VISTA (Cubaweg 100): 09.30 uur ds J. Klapwijk.
GROOT KWARTIER (Arowakenweg 28): 08.30 uur ds J. Klapwijk; 17.00 uur ds J. Glas.
SANTA ROSA (Marakaweg 1): 08.30 uur ds J.J. Schreuder.

*****

EVANGELISCHE BROEDERGEMEENTE
MORAVIAN CHURCH
Goeroeboeroeweg, Mundo Nobo)
zaterdagavond 19.00 uur zangdienst.
zondagmorgen 09.30 uur preekdienst.
Emmy Berthold Kleuterschool, Suffisant)
zondagavond 18.00 uur Papiamentse dienst.

*****

KERKDIENSTEN
KLOOSTER ALVERNA (Gouv. van Lansbergeweg): zon.: 10.00 uur hoogmis (Ned.) en 16.00 uur Papiamentu.
BARBER (H. Joseph): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 09.00 uur.
BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur; zon.: 10.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 en 19.00 uur.
CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00, 17.00 (Spaans) en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van Berg Carmel): zat.; 19.30 uur; zon.: 09.00 (Ned.) en 18.00 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede Raad): zon.: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: zat.: 18.00 uur; zon.: 08.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned.).
KORAAL SPECHT (Goede Herder): zat.: 19.00 uur; zon.: 11.00 en 18.00 uur.
MONTAÑA (H. Dominicus): zon.: 05.15, 08.30 en 19.00 uur.
OTROBANDA:
(Santa Ana): zat.: 19.30 uur; zon.: 08.00 en 19.00 uur
(Santa Famia): zon.: 06.00, 09.00, 11.00 (Engels) en 19.00 uur.
PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
SANTA MARIA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.00, 09.00 en 18.30 uur.
SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAN WILLIBRORDO: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.00 uur.
SOTO: zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altagracia): zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.00, 10.00 (charismatica) en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): zat.: 18.00 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
TERA KORA: zon.: 18.00 uur.
WESTPUNT: (H. Petrus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30 uur.
HULPKERK LAGOEN (H. Johannes): zon.: 10.00 uur.
WISHI (H. Teresita): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 18.00 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): zat.: 18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 uur.

*****

HENRY ® By Dick Hodgins

Candy
Special
NO, HENRY... I CAN'T SELL YOU BUBBLE GUM...
...ON YOUR FATHER'S CREDIT CARD!

BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

I MAY NOT BE AS YOUNG AS I USED TO BE
AND I MAY HAVE PUT ON A LITTLE WEIGHT AROUND THE MIDDLE...
BUT AT LEAST I CAN STILL TOUCH MY TOES!

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

ONE THING ABOUT THE OFFICERS' GOLF TOURNAMENT, THEY ALWAYS MAKE SURE GENERAL HALFTRACK WINS A PRIZE
WHAT DID HE WIN THIS YEAR?
53RD LOW NET

REDEYE ® By Bill Yates & Mel Casson

BOY! WHAT A DAY FOR GOLF, HUH?
IS GOLF ALL YOU THINK ABOUT?
DON'T YOU EVER THINK OF ANYTHING ELSE?
YOU'RE RIGHT! GOLF ISN'T EVERYTHING!

Heer Bommel en de Argwaners

door Marten Toonder

3357 — Toen heer Bommel de volgende morgen in zijn gekreukelde Oude Schicht wegreed, oogden zi n familieleden hem na. "Heb je ooit zo'n schavuit gezien?" vroeg Heul met iets van bewondering in zijn stem. "Gooit ons huis in elkaar en slaapt op ons stro. En het gekke is, dat we hem zo maar laten gaan".

"Och, wij Bommels zijn goede verliezers", zei Hoep. "Dat komt, omdat wij de wereld kennen. Want als je de wereld kent, verwacht je niet veel goeds en dan kan het ook niet tegenvallen".

"Toch heb ik het idee, dat we hem nog zullen terugzien", zei Heul peinzend. "Hij is nog wat van plan, want hij praat steeds maar over goedmaken". "Ja, we moeten oppassen", gaf Hoep toe. "Maar de volgende keer komt hij er niet zo gemakkelijk af".

Heer Ollie wist niets van deze slechte gedachten. "Die arme wezen zijn eigenlijk in- en in goed", prevelde hij, al rijdend. "Ruwe bolsters en blanke pitten. Hier ligt een mooie taak voor een heer van mijn stand. Geld speelt geen rol en dan kan men zo heel stilletjes zo veel goeds doen".

Hij stapte in zijn voertuig en liep met een mooie glimlach het aannemersbedrijf van de gebroeders Loosgoed binnen. "Ik wil een boerderij laten bouwen", sprak hij. "Een modelbedrijf, u weet wel. Het beste is nog niet goed genoeg!" "Dat kan," zei de aannemer, "maar dat wordt zwart werk. Ik moet voor zoiets een dubbele prijs rekenen. "Goed", hernam heer Bommel. "Dat is redelijk".

AMIGOE Fax: 674524 Tel: 672000

UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank nv

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
Ingrid de Maayer-Hollander.
Leeward News Holding

Hoofdredactie:
Ard Horvers (hoofdredacteur)
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Yvonne van Es, Joel Labadie, Sheila Rhodes (secretaresse), Izaan Moeniralam (sportredacteur), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie:
Viola Bernardus en Janny Naaldijk.
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór vier uur binnen zijn.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Anna Tromp- Van der Schoot, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Correspondent:
Eddy Williams, P.O.Box 366, tel.: 22580/22764.
Faxnummer: 25868.
Abonnement en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel.: 23919.

SABA:
Correspondente:
Esther Mommers, tel.: 2265.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo NV, **tel.: 370503, 370504 en 370304.**
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Kaya Cacique 4.

Losse nummers 60 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen **vijftien gulden per maand.**

Buiten Antillen (Nederland):
NA*f*.80,15 per maand (luchtpost) of NA*f*.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

AGENDA BONAIRE

LITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
RADIOCENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag 07.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 zondag gesloten.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(openingstijden voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00
dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/ 14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00

(openingstijden voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
Round Table: elke tweede maandag - centrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur - Restaurant Zeezicht-Theater.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

MUZIEKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging gelieve contact op te nemen met de heer Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

NAUTIECLUB (Weg naar Willemstoren): avond op vrijdag van 20.00-24.00 uur; zaterdag van 12.00-24.00 uur.

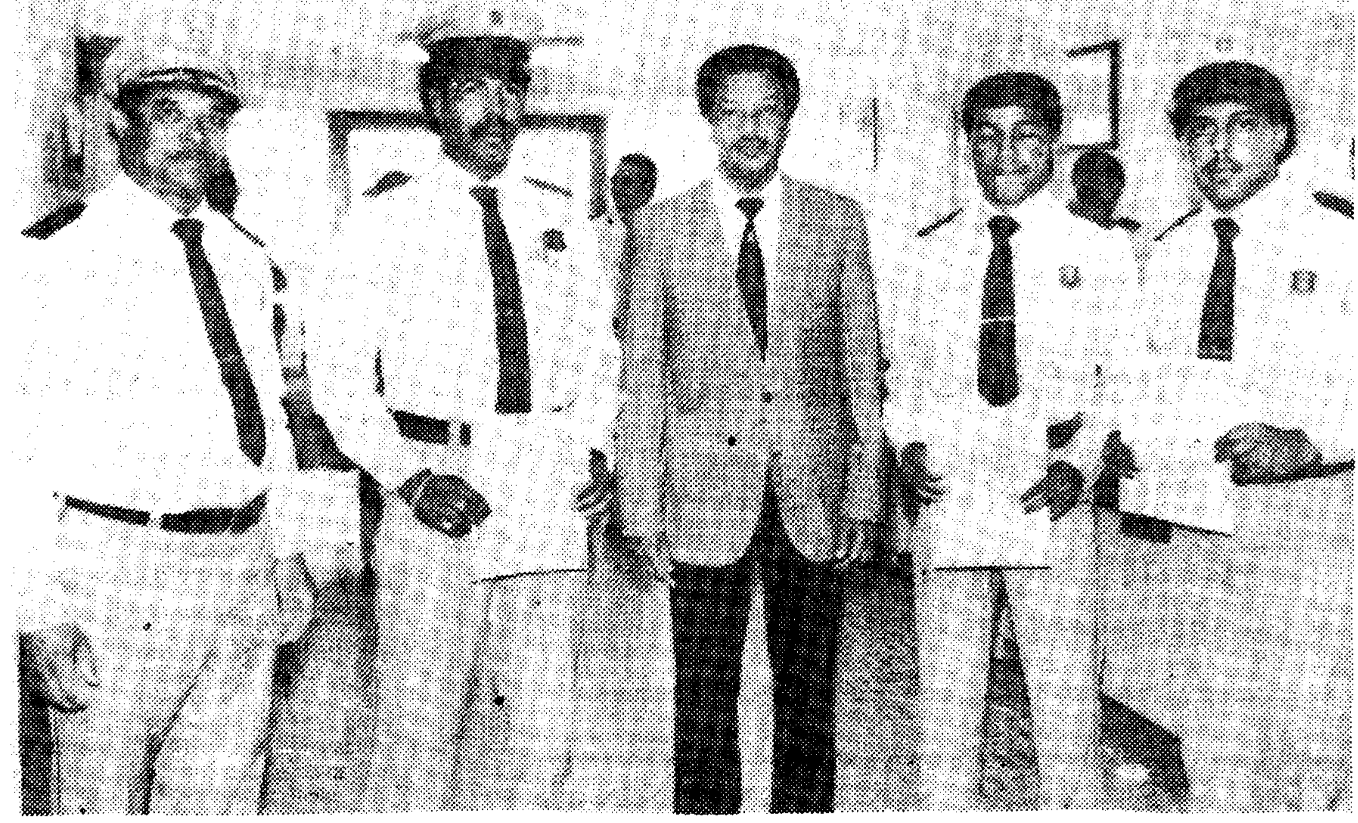
SPREEKUUR (gezaghebber): elke donderdag van 09.00-11.00 uur op het Bestuurskantoor, Kralendijk; laatste donderdag van de maand van 10.00-12.00 uur te Rincon.

openingstijden slachthuis maandag t/m woensdag van 07.00-12.00/13.00-... uur en donderdag en vrijdag van ...-11.00/11.30-14.30 uur.

KERKDIENSTEN
Bernarduskerk Kralendijk: dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00
Pomotokerk Antriol: dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00
Ludovicuskerk Rincon: dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

MOSKOU — Boris Jeltsin ...iet in de Opperste Sovjet ...ozen. Dit is het permanente parlement van de Sovjet-Unie.

...eltsin had in maart een ...kende overwinning be...ld op weg naar het nieuwe ...lement, dat Congres van ...s-afgevaardigden heet. De ...sische federatie, veruit de ...otste deel-republiek van de ..., had als enige unie-repu... meer kandidaten gesteld ... er zetels beschikbaar wa... twaalf kandidaten voor de ...zetels. Bij het tellen van de ...t van vrijdag op zaterdag ... uitgebracht door de ruim ... afgevaardigden bleek ... in het kleinste aantal be...ld te hebben. Hiermee valt ...als lid van de Operste Sov... Dit krijgt de status van een ...t permanent vergaderend ...lement en valt uiteen in ... kamers met elk 271 leden: ...Sovjet voor de Nationaliteiten ...en de Sovjet van de Unie.

■ *KRALENDIJK—Donderdagmiddag maakte de inspecteur van Invoerrechten en Accijnzen mr E.M. Rosenda van de gelegenheid gebruik dat hij op Bonaire was, om drie leden van het douanekorps hun certificaat te overhandigen. De drie waren geslaagd voor hun examen Kommies der Belastingen 2e klas. Voor het examen slaagden Cliff Frans, Edward Thielman en Cyrril Vrolijk. Op de foto de drie geslaagde kandidaten samen met geheel links het hoofd van de douane op Bonaire verificateur Sillie en midden mr Rosenda.*

Roy, Witschge en de broers De Boer te vermoeid

Libregts in botsing met Ajax over vier spelers

ZEIST — Thijs Librtegts wil de botsing met Ajax over het niet beschikbaar stellen van vier spelers voor Jong Oranje, beëindigen door een gesprek met Leo Beenhakker.

De technische staf van Ajax weigerde Brian Roy, Richard Witschge, Ronald en Frank de Boer beschikbaar te stellen voor het dubbel-programma van Jong Oranje, eerst uit tegen Finland en vervolgens het toernooi in Toulon. Als reden werd opgegeven dat de spelers te vermoeid zouden zijn om na afloop van het seizoen nog eens ingezet te kunnen worden.

Door het standpunt van Ajax verdween Roy, reserve tegen de Duitsers, automatisch ook van de lijst van kandidaten voor het A-elftal. Libregts: "Je kunt niet de ene keer te vermoeid zijn en de andere keer geen last hebben."

Het was vrijdagmiddag in Zeist zonder meer duidelijk dat Libregts zich bijzonder ergerde aan de opstelling van de nummer twee uit de competitie.

AL EERDER

"Het is niet voor het eerst dat zoiets gebeurt. Wouters was niet beschikbaar voor Italië, Menzo en Witschge voor het bondselftal in Nimes. In een verder verleden hebben dergelijke botsingen tussen club en bondscoach zich vaker voorgedaan.

Ik wil daar een einde aan zien. Daarom heb ik met directeur Van Eijden afgesproken dat Beenhakker en ik moeten praten om dit soort situaties in de toekomst te voorkomen. Het blijkt dat de communicatie niet goed is. Wanneer de club zegt dat de spelers niet kunnen, moet ik mij daarbij neerleggen, hoewel de regel zegt dat het alleen aan de spelers is om af te zeggen, als zij worden uitgenodigd.

Het is duidelijk een zaak van Ajax. Wanneer daar gezegd wordt dat een speler niet kan, wordt het voor mij onmogelijk de spelers persoonlijk te benaderen. Daarin heb ik trouwens ook geen zin.

Bryan Roy heeft contact met mij gezocht vrijdagochtend, omdat hij behoorlijk met de zaak in zijn maag zat. Hij vertelde dat hij graag een goed contact met de coaches wilde houden, maar hij heeft op geen enkele manier direct duidelijk gemaakt dat hij persoonlijk wel mee gewild had met Jong Oranje naar Finland of Frankrijk, of met het A-elftal.

Ik zou daar toch niets meer aan hebben kunnen veranderen."

DIRECT CONTACT

Libregts zegt te hechten aan een direct contact met de spelers. Daarom heeft hij vrijdag twee van de drie afvallers, Van Loen was niet te bereiken, en de drie club-trainers persoonlijk op de hoogte gesteld van zijn beslissing. Een maand geleden heeft hij ook contact gezocht met de leiding van Aberdeen om zijn beslissing ten aanzien van Snelders voor de wedstrijd tegen de Bondsrepubliek Duitsland uit te leggen. "Ik ben nog een keer van plan naar Schotland te gaan, om met Snelders zelf te praten. Ik vind dat zoiets niet telefonisch gedaan moet worden."

Libregts kan het zich in dit geval veel gemakkelijker maken. Theo Snelders is in Nederland. Volgende week trouwt hij. Vermoedelijk heeft hij Libregts geen uitnodiging gestuurd.

Inventarisatiegroep ingesteld St Franciscus hospitaal

KRALENDIJK — Om een oplossing te vinden op de problemen die er heersen tussen de Stichting Ziekenverpleging en Bejaardenzorg en de vakbond AFWB en op langere termijn een verbetering van de totale gezondheidszorg op Bonaire, is er een Curaçaose delegatie naar Bonaire gekomen, om samen met de andere belanghebbenden een inventarisatie te maken van de huidige knelpunten in de gezondheidszorg.

Dat daarvoor de Curaçaose organisatie Sehos is uitgenodigd is volgens de heer Berenos van Sehos niet vreemd. Ook op Curaçao kwamen dezelfde problemen voor tussen vakbond en het bestuur van het hospitaal. Daar hebben echter alle betrokkenen een duidelijke inventarisatie gemaakt van hetgeen moet gaan gebeuren. Niet alleen met de organisaties die raakvlakken hebben met de gezondheidszorg, maar in groter verband. Dat betekent, dat Sehos in staat is, nu reeds op korte termijn enige hulp te kunnen bieden aan Bonaire, vooral daar waar op Bonaire verschillende partijen betrokken zijn bij de gezonsheidszorg, zoals overheid, hospitaalbestuur en vakbond die een groot deel van het personeel van het hospitaal en de bejaardenzorg vertegenwoordigt.

OPTIMAAL

Gedeputeerde van Gezondheidszorg Carmo Cecilia gaf een kort overzicht van het standpunt van de overheid in deze kwestie. Voor het begrotingsjaar 1989 is er een bedrag van 5,7 miljoen uitgetrokken voor gezondheidszorg, aldus gedeputeerde Cecilia. "Dit is een aanzienlijk bedrag dat zwaar op de begroting drukt. Het is dan ook zaak, dat elke cent daarvan zo goed mogelijk gebruikt wordt en bovendien een gezondheidszorg garandeert van een zo hoog mogelijk niveau. Zowel voor de bevolking als voor de toeristen. Het ogenblik is aangebroken, dat er optimaal gebruik gemaakt zal worden van ons eigen hospitaal dat op een rendabele manier geëxploiteerd zal moeten worden."

Een kardinaal punt noemde gedeputeerde Cecilia decentralisatie van de gezondheidszorg om daarmee te voorkomen dat de gezondheidszorg uit de hand gaat lopen op het moment dat getracht wordt de dienst te optimaliseren. In dit verband noemde Cecilia de inventarisatiegroep ook uiterst belangrijk. Juist om het feit dat er vertegenwoordigers van Sehos, werknemers van het Elisabeth hospitaal, vertegenwoordigers van de Stichting Ziekenverpleging en vertegenwoordigers van de overheid in deze groep zitting hebben. Op de lange duur zullen we dan een uitgebalanceerde gezondheidszorg hebben, aldus gedeputeerde Carmo Cecilia.

■ *KRALENDIJK — Deze week werd de inventarisatiegroep samengesteld die zal trachten op korte termijn de knelpunten in de Bonaireaanse gezondheidszorg weg te werken. Deze groep is gestoeld op een brede basis van Curaçaose en Bonaireaanse organisaties. Curaçao is hierbij betrokken, omdat in feite dezelfde knelpunten zich op het zustereiland hebben voorgedaan. Op de foto vlnr de heren Berenos (Sehos) Jacobs (AFWB), Cecilia (BC), Winklaar (Stichting), Kibbelaar (vakbond). Ook Curaçao was goed vertegenwoordigd met een grote delegatie.*

TEL AVIV — Israels Financien- minister Peres is van plan de belastingen te verlagen en wil ook de kapitaal- markt van zijn land liberaliseren. Dit zijn onderdelen van een pakket met als doel het herstel van de economische groei welke in Israel nu al 1,5 jaar minimaal is.

Raadsvergadering Bonaire

KRALENDIJK — Gezaghebber mr Soliana heeft voor maandag een openbare raadsvergadering uitgeschreven om vier uur 's middags. Er is slechts een punt op de agenda en dat betreft het beleid ten aanzien van het personeel in het algemeen. De vergadering is aangevraagd door de oppositie partij UPB en ondertekend door drie van de vier fraktieleden, namelijk Ch.R.L. Ellis, R. Th. Booi en C.M. Marsera.

BC stuurt telegram naar ALM

KRALENDIJK — Het BC heeft een telegram gezonden aan de directie van de ALM. Het telegram zegt "Hebben met verbazing en ernstige verontrusting kennis genomen van uw besluit de New Yorkse vlucht (Bon-JFK v.v.) stop te zetten. Het belang van het Bonaireaanse toerisme wordt hiermede op desastreuse wijze in de wielen gereden, hetgeen nimmer doel kan zijn van een "national carrier". Verzoek u met spoed een bespreking ter zake. Het telegram was ondertekend door de gezaghebber en de secretaris.

Minister Cuba in Vaticaan voor bezoek paus

ROME — Met het oog op het bezoek van paus Johannes Paulus II aan Cuba werd de Cubaanse minister voor Godsdienst- zaken Jose Felipe Carneado op het Vaticaan ontvangen.

Het episcopaat van Cuba heeft de paus uitgenodigd. Er moet nog een datum voor geprikt worden. Waarschijnlijk zal dit bezoek in 1991 worden afgelegd. President Fidel Castro heeft wat Cuba betreft de verzekering gegeven dat de paus niets in de weg gelegd zal worden tijdens dit bezoek. Volgens Carneado zal een pauselijk bezoek de onderlinge betrekkingen ten goede komen. Over de verhouding tussen kerk en staat is er naar zijn mening sprake van een "nieuwe en veelbelovende atmosfeer". Men verwacht dat de paus dan ook de Nederlandse Antillen zal aandoen, waar hij is uitgenodigd door de regering en door mgr Willem Elllis als plaatselijke bisschop.

WARSCHAU — Ruim 10 leden van de oppositie- beweging Vrijheid en vrede in Polen gingen voor 24 uur in Wroclaw in honger- staking. Dit om de legalisering te bereiken van de onafhankelijke studenten- beweging NZS. Eerder weigerde een rechter deze legalisering. De stakingen ivm ditzelfde feit aan de Poolse hogescholen ging voort.

Sport in het Kort

VOETBAL/SCHIEDAM - De Eerste divisieclub SVV heeft zich opnieuw op de transfermarkt geroerd. De 25-jarige Volendammer Ab Plugboeris de nieuwste aankoop van sponsor-voorzitter Johnvan Dijk. Plugboer, afkomstig van de erdivisionist Volendam, tekende een contracxt voor twee jaar.

*****

VOETBAL/MARSEILLE — De Franse kampioen Olympique Marseille heeft in de eerste wedstrijd van de halve finale om de Franse voetbalbeker met 2-0 gewonnen van Auxerre. Topschutter Papin opende de score al na negen minuten. Vercruysse verdubbelde de stand ver in de tweede helft.

*****

AUTOSPORT/INDIANAPOLIS — Arie Luijendijk start in de Indy-500, een autorace over 500 mijl, op de vijfde rij. De al jaren in de Vernigde Staten wonende Nederlander maakte tijdens de training de vijftiende tijd. rick Mears, Al Unser en Emerson Fittipaldi staan op pole-position.

*****

VOETBAL/MARSEILLE — De Franse kampioen Olympique Marseille heeft in de eerste wedstrijd van de halve finale om de Franse voetbalbeker met 2-0 gewonnen van Auxerre. Topschutter Papin opende de score al na negen minuten. Vercruysse verdubbelde de stand ver in de tweede helft.

*****

AUTOSPORT/INDIANAPOLIS — Arie Luijendijk start 28 mei in de Indy-500, een autorace over 500 mijl, op de vijfde rij. De al jaren in de Verenigde Staten wonende Nederlander maakte tijdens de training de vijftiende tijd. Rick Mears, Al Unser en Emerson Fittipaldi staan op pole-position.

DAMMEN/DEN HAAG — Oud-wereldkampioen Jannes van der Wal is aangetrokken door het Drentse Tiental. De thuiswedstrijden van het Drentse Tiental worden telkens in een andere stad gespeeld om de damsport te promoten. In het team speelt ook grootmeester John van den Borst. Bij landskampioen Huissen vertrekt grootmeester Johan Krajenbrink naar Twente's Eerste. Daar spelen al nationaal kampioen Jos Stokkel en oud-wereldkampioen Ton Sijbrands.

*****

VOETBAL/KERKRADE — De transfer van John van Loen naar Sochaux gaat niet door. Het bleek dat de beloofde transfersom door Sochaux niet werd betaald. De Franse club vertelde dat Van Loen bij zijn bezoek aan Frankrijk zijn salaris-eisen flink had opgeschroefd. Van Loen ontkent dit.

VOORLOPIG GEEN AANKOPEN NODIG

Venezolaanse luchtmacht-generaal bd:

Aankoop van deze Franse Mirages absoluut onnodig

CARACAS — De aankoop ...vele miljoenen kostende ...ages is niet nodig, zo ...ent brigade- generaal ...ar Gavidia Valero die de ...heeft gehad van het ...ectie- bataljon van de ...zolaanse luchtmacht.

...en dergelijke aankoop is ...alleen onnodig, zo vindt de ...ezolaanse generaal, maar ...is ook onterecht. Hij ...eeft dit in een brief aan het ...gres in verband met de ...nen om een aantal splinternieuwe Mirages te gaan be...len in Frankrijk.

...NDEREN SCHATKIST

...olgens de kritische ...macht- generaal is het ...ract over de koop van deze ...ages "exclusief onder leiding van de Franse wapen- verpers ontworpen". Hun ...dschaps- banden met be...alde militairen en politici ...hoge rang zijn maar al te ...kend in Venezolaanse ...ngen".

Gavidia Valero is van mening dat Caracas niet mag toestaan dat de traditionele goede verhouding tussen politici en handelaren, militairen en wapen- verkopers de schatkist blijft plunderen van een volk dat zich op dit ogenblik bevindt in een van de ergste socio- economische crises van zijn geschiedenis. De generaal doelt op de aankoop van zeven nieuwe Mirage- 50- toestellen terwijl daarnaast de elf Mirage toestellen welke Venezuela nu al bezit omgebouwd zullen worden tot Mirages- 50. Deze transactie gaat twintig miljard bolivar kosten oftewel 540 miljoen dollar.

COMPLETE MISLUKKING

De kritische generaal vindt dit veel teveel van het goede. De man die nog korte tijd militaire attache is geweest bij de Venezolaanse ambassade in Bogota voor hij met pensioen ging in 1988 zegt dat hi een no... ...ta in deze geest indertijd heeft ingediend bij de commandant van de luchtmacht, de minister van Defensie en de toenmalige president Jaime Lusinchi.

Het moet hem daarbij van het hart dat de Mirage- 50 "een complete mislukking" is geworden. Hij vindt trouwens dat de Venezolaanse luchtmacht al genoeg verschillende wapensystemen tot zijn beschikking heeft. Daar zijn de F- 16 en F- 5 toestellen en en eveneens uit de VS afkomstige Bronco-vliegtuig- type. En verder de Tucanos van Brazilie voor de training en daarnaast nog de Franse Mirages.

ABSOLUUT NIET NODIG

Met zijn huidige vloot is het absoluut niet nodig in de eerstkomende tien jaar nieuwe toestellen te kopen, zo vindt de vroegere lucht- macht- chef. Daarbij in beschouwing nemend dat het nabuur- land Colombia binnenkort een aantal van dertien tot veertien Kafir- vliegtuigen krijgt waarover onderhandeld is met Israel.

Venezuela beschikte aanvankelijk over veertien Mirages. Maar als gevolg van een ongeluk verloor men er drie tegelijk in augustus 1986. Dit ongeluk was toen te wi ten aan gebrek aan brandstof.

De gespannen situatie tussen Colombia en Venezuela in augustus 1987 toen een Colombiaanse marine- boot in het Venezolaanse deel van de Golf van Venezuela werd aangetroffen was er oorzaak van dat het Venezolaanse congres op voorstel van de regering zijn fiat gaf aan het plan om voor twee miljard dollar aan wapens en wapentuig aan te gaan schaffen.

Venezuela beschikt al over een van de best uitgeruste legers van Latijns Amerika toen het zijn gouden olie- jaren doormaakte. Nu bevindt het land zich in een ernstige economische crisis. Maar zijn leger is nog steeds gelucht.

KLM-overeenkomst met Caribbean

WILLEMSTAD — Gistermorgen is een zogenaamde "accomodation agreement" gesloten tussen de KLM Royal Dutch Airlines en Curaçao Caribbean Hotel & Casino Management n.v. Deze overeenkomst houdt in dat vanaf 1 september 19.. tot 31 mei 1991 het Curaçao Caribbean Hotel aan de ... van de diverse ... accommodatie zal verlenen. ... zullen gegeven ... het trainingscentrum ... Nederlandse luchtvaartmaatschappij KLM in het International Trade Center.

Met deze overeenkomst verzekert het management van het Curaçao Caribbean Hotel & Casino zich ervan een deel van haar kamers dagelijks voor een langere tijd ter beschikking te zullen stellen en ... tevens het ... van het ... beleid van het ... management.